९ एप्रिल २०१७

सकाळ

हिंदीच्या प्रसारासाठी हवा अन्य भाषांशी संवाद

हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांचे मत

सकाळ वृत्तसेवा

नागपूर, ता. ८ : भारतातील अन्य भाषांशी संवाद आणि संपर्क जसजसा वाढेल तसा भाषेचा प्रसार होऊन हिंदी खऱ्या अर्थाने संपर्क भाषा होईल, असे मत महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांनी व्यक्त केले. यासाठी विद्यापीठात भारतीयच नव्हे तर विदेशी भाषांसोबत काम सुरू असल्याची माहिती त्यांनी दिली.

'सकाळ संवाद'मध्ये त्यांनी विद्यापीठाचे उपक्रम तसेच हिंदीच्या प्रसारासाठी होत असलेल्या प्रयत्नांची सविस्तर माहिती दिली. प्रो. मिश्र म्हणाले, हिंदीसह दुसऱ्या भाषांचा तुलनात्मक अभ्यास आवश्यक असल्याने मराठी, कन्नड, उर्दू आणि अन्य भारतीय भाषांसोबत विदेशी भाषांवरही काम केले जात आहे. विविध भारतीय भाषांचे लेखक आणि साहित्यिकांना बोलावून विद्यार्थ्यांशी त्यांचा संवाद घडवून आणला जातो. सोबतच चिनी, स्पॅनिश, फ्रेंच आणि जपानी या भाषांचाही अभ्यास केला जात आहे.

गिरीश्वर मिश्र

भाषेला तंत्रज्ञानाशी जोडण्याचे महत्त्वपूर्ण काम विद्यापीठ होत असून 'भाषा प्रौद्योगिकी' विभागांतर्गत हिंदीसाठी 'स्पेल चेक', 'स्पीच टू मशीन'द्वारे भाषांतरासंदर्भात संशोधन सुरू आहे. याशिवाय 'ई-पीजी पाठशाला'वर २८० चित्रफिती 'अपलोड' करण्यात आल्या आहेत. त्या साऱ्या विद्यापीठात तयार करण्यात आल्या आहेत.

'हिंदी समय डॉट कॉम' हे हिंदी भाषा आणि साहित्यांबाबतचे सर्वांत मोठे 'वेब पोर्टल' असल्याची माहिती प्रो. मिश्र यांनी दिली. पुढील वर्षांपासून विद्यापीठात जनसंवाद विषयाचाही समावेश केला जाणार आहे. विद्यापीठात वुमन्स स्टडीज, परफॉर्मिंग आर्ट, एमएसडब्ल्यू, बीएसडब्ल्यू हे विषयही शिकविले जातात. जनसंवाद विभागात अत्याधुनिक स्टुडिओ तयार करण्यात आला आहे. स्कूल ऑफ एज्युकेशन विभागात बीएड, एमएड आणि बीएड, तसेच कुठेच नसलेला बीएड, एमएड इंटिग्रेटेड हे नवा अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आले आहेत. देशच नव्हे तर विदेशातील विद्यार्थी विद्यापीठात हिंदी शिकण्यासाठी तसेच संशोधन करण्यासाठी येतात. वैद्यकीय अभ्यासक्रम हिंदीतून करण्यासाठी प्रयत्न सुरू असल्याचे ते म्हणाले.

प्रारंभी विदर्भ आवृत्तीचे कार्यकारी संपादक शैलेश पांडे यांनी पुष्पगुच्छ देऊन त्यांचे स्वागत केले. यावेळी प्रा. अशोक त्रिपाठी आणि जनसंपर्क अधिकारी राजेश यादव हेही उपस्थित होते.

गांधीजींच्या १५० व्या जयंती वर्षानिमित्त विशेष उपक्रम

२०१९ मध्ये महात्मा गांधी यांच्या १५० व्या जयंतीनिमित्ताने विद्यापीठाकडून केंद्राकडे दोन प्रस्ताव पाठविण्यात आले आहेत. यात महात्मा गांधी साक्षरता मिशन आणि गांधी प्रयोगशाळा यांचा समावेश आहे. पहिल्या उपक्रमात महात्मा गांधींचे विचार जनसामान्यांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी नाटक आणि चित्रपटांचा वापर केला जाणार आहे.

सकाळ
२२ एप्रिल २०१७

संस्कारातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकव

जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल : हिंदी विश्वविद्यालयात राष्ट्रीय जनसंपर्कदिनाचे आयोज

सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. २१ : जीवनात यशस्वी होण्यासाठी सर्वत्र स्पर्धा लागलेली आहे. या स्पर्धेत यशस्वी होण्याकरिता मूलभूत कर्तव्याची जाणीव आणि संस्कार आत्मसात करणे आवश्यक आहेत. यातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते, असे विचार जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी येथील हिंदी विश्वविद्यालयात व्यक्त केले.

ते महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात राष्ट्रीय जनसंपर्क दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे

वर्धा : पीआरएसआयच्या पत्रिकेचे प्रकाशन करताना मान्यवर.

म्हणून बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विश्वविद्यालयाचे प्र-कुलगुरू प्रा. आनंद वर्धन शर्मा होते. जिल्हाधिकारी नवाल यांनी 'विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक उत्तरदायित्व आणि जिल्हा प्रशासनाची भूमिका आणि आव्हाने' या विषयावर आपले विचार मांडले.

पब्लिक रिलेशन्स सोसायटी (पीआरएसआय) ऑफ इंडियाच्या वर्धा चॅप्टरच्या वतीने गालिब सभागृहात शुक्रवारी (ता. २१) राष्ट्रीय जनसंपर्क दिवस साजरा करण्यात आला. यानिमित्त 'राष्ट्रीय सुरक्षेविषयी आमचे दायित्व' या विषयावर विचार विनिमय करण्यात आला. यावेळी कुलसचिव कादर नवाज खान, प्रा. अरविंद कुमार झा, प्रा. अनिल कुमार राय, जिल्हा माहिती अधिकारी मनीषा सावळे यांची प्रामुख्याने उपस्थिती होती.

जिल्हाधिकारी नवाल पुढे म्हणाले की सरकार आणि विविध संस्था या समाजातून निर्माण झाल्या आहेत. त्यांच्याप्रती आपल्या मनामध्ये जबाबदारीची भावना असायला पाहिजे. विद्यार्थ्यांना उद्देशून ते म्हणाले, आपणाकडे ज्ञानाचे अस्त्र आणि शस्त्र आहे. त्याचा उपयोग देश आणि समाजाच्या भल्यासाठी क[...] पाहिजे. प्रा. आनंद वर्धन [...] म्हणाले, राष्ट्रवाद आणि [...] चेतनेच्या भावनेनेच आपण [...] आणि समाजाला सशक्त [...] शकतो. देशाच्या सीमांचे र[...] करणाऱ्या सैनिकांप्रती आ[...] भावना व्यक्त करताना ते म[...] अत्यंत विषम आणि प्र[...] परिस्थितीत आमचे सैनिक [...] संरक्षण करतात. त्यांना नमन [...] त्यांच्याप्रती आदराची भ[...] ठेवायला पाहिजे. आपण आ[...] कर्तव्यातून सामाजिक उत्तरदा[...] सिद्ध केले पाहिजे असेही ते म्ह[...]

पान २[...]

संस्कारातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण

यावेळी मनीषा सावळे, प्रा. अरविंद कुमार झा, प्रा. अनिल कुमार राय यांनीही विचार व्यक्त केले. याप्रसंगी राष्ट्रीय जनसंपर्क दिवस विशेषांकाचे लोकार्पण करण्यात आले. कार्यक्रमात जिल्हा माहिती अधिकारी मनीषा सावळे यांचा जिल्हाधिकारी नवाल आणि प्र-कुलगुरू प्रा. आनंद वर्धन शर्मा यांच्या हस्ते उत्कृष्ट जनसंपर्क अधिकारी म्हणून शाल आणि स्मृतिचिन्ह देऊन सन्मान करण्यात आला. संचालन डॉ. ऋषभ मिश्र यांनी केले. जनसंपर्क अधिकारी बी. एस. मिरगे यांनी आभार मानले. कार्यक्रमाला पीआरएसआयचे सदस्य प्रफुल्ल दाते, सचिन घोडे, प्रवीण गावंडे, राजेश लेहकपुरे, संदीप घनोकार, डॉ. अख्तर आलम, पत्रकार राजेश मडावी, प्राध्यापक, जनसंपर्क अधिकारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

सकाळ

'वेस्ट वॉटर' वाढवेल पाणीपातळी

हनुमान टेकडी : १० हजार रोपांचे संगोपन; विश्वविद्यालय, जिल्हा प्र

सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. २१ : शहरालगतच्या हनुमान टेकडीस्थित जीवन प्राधिकरणाच्या जलशुद्धीकरण केंद्रातून दरदिवशी वाया जाणाऱ्या तीन लाख लिटर पाण्याचे बहुउपयोगी नियोजन करण्याचा कार्यक्रम अखेर प्रत्यक्षात उतरणार आहे. वैद्यकीय जनजागृती मंचाने मांडलेल्या संकल्पनेला प्रतिसाद देत जिल्हा प्रशासनाने घेतलेला पुढाकार आणि महात्मा गांधी हिंदी विश्वविद्यालयाने दिलेले २२ लाख ७३ हजारांचे अर्थसाहाय्य परिसरातील पाणीपातळी उंचावण्यासह १० हजार रोपट्यांच्या संगोपनातून विशाल वृक्षछत्र उभे करण्यास साहाय्यभूत ठरणार आहे.

वर्धा : जलसंधारण प्रकल्पाचे भूमिपूजन करताना जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल. दुसऱ्या छायाचित्रात प्रकल्पाविषयी उपस्थितांशी चर्चा करताना श्री

हनुमान टेकडीवर शुक्रवारी (ता. २१) जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांच्या हस्ते या महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पाचे भूमिपूजन करण्यात आले. याप्रसंगी हिंदी विश्वविद्यालयाचे प्र-कुलगुरू आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान, जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रशासन) विवेक इलमे, काँग्रेसचे जिल्हा परिषदेचे गटनेते संजय शिंदे, कार्यकारी अ[...] गेहलोत, जीवन प्राधिकरणचे श्री. चवडे, पा[...]

'वेस्ट वॉटर' वाढवेल पाणीपातळी आणि वृक्षराजी

मंचाचे अध्यक्ष डॉ. सचिन पावडे, सचिव डॉ. यशवंत हिवंज यांची प्रमुख उपस्थिती होती. टेकडी परिसरातील शुद्धीकरण केंद्रातून दरदिवशी तीन लाख लिटर पाणी नाल्यावाटे वाहून जात आहे. या पाण्याचे नियोजन केल्यास हजारो वृक्ष जगविण्यासह भूगर्भातील पाणीपातळी वाढू शकते, हे वैद्यकीय जनजागृती मंचाच्या लक्षात आले. तिथे मंचाद्वारे ७०० रोपट्यांचे रोपण करून दररोज पाणी दिले जात आहे. या कामाला मोठे स्वरूप दिले जाऊ शकते, अशी संकल्पना मंचातर्फे जिल्हा प्रशासनासमोर मांडण्यात आली. जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी पुढाकार घेतला. ग्या कामाकरिता अपेक्षित असलेला खर्च उचलण्याची सहर्ष तयारी हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलगुरू प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांनी दाखविली. त्यानुसार जिल्हा परिषदेच्या सिंचन विभागाकडे २२ लाख ७३ हजारांचा निधी वळता करण्यात आला. भूमिपूजन कार्यक्रमाप्रसंगी श्री. बेदरकर, शशांक कोराडे, डॉ. का[...] श्री. अवघनकर, डॉ. आनंद गाढवकर, डॉ. विश्वास, डॉ. साबरे, श्याम भेंडे, श्री. [...]

१६ एप्रिल २०१७

सकाळ

वर्धा : कुलसचिव मिश्र यांना निरोप देताना मान्यवर.

विश्वविद्यालयाचे कुलसचिव मिश्र यांना निरोप

वर्धा, ता. १५ : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात कुलसचिव म्हणून कार्यरत सुप्रसिद्ध रचनाकार आणि उडिया भाषेचे सिद्धहस्त अनुवादक डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना आयोजित कार्यक्रमात निरोप देण्यात आला. विश्वविद्यालयातील फॅकल्टी अॅण्ड ऑफिसर्स क्लबच्या वतीने सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र आणि श्रीमती मिश्र यांना कुलगुरू प्रा. गिरिश्वर मिश्र यांनी भेटवस्तू देऊन सन्मानित केले. त्यांच्या कार्यकाळातील कार्यांचा एक फोटो अल्बम जनसंपर्क विभागाच्या वतीने भेट देण्यात आला. कुलगुरू प्रा. गिरिश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित कार्यक्रमाला समकुलपति प्रा. आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान उपस्थित होते. डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांनी अनुभव कथन करीत विश्वविद्यालयातील कार्यसंस्कृतीची प्रशंसा केली. कार्यक्रमाचे संचालन स्त्री अध्ययन विभागाच्या प्रभारी अध्यक्ष तथा क्लबच्या सचिव डॉ. सुप्रिया पाठक यांनी केले. प्रा. के. के. सिंह, राजेश्वर सिंह आणि डॉ. अवंतिका शुक्ल यांनी डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना शुभेच्छा दिल्या.

सकाळ
सोमवार
२४ एप्रिल २०१७

परराष्ट्र मंत्रालयास वर्ध्यातून दुभाषी पुरव

सुषमा स्वराज यांची अपेक्षा : हिंदी विश्वविद्यालयाच्या कुलगुरूंनी दिल्लीत केली चर्चा

सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. २३ : परराष्ट्र मंत्रालयास हिंदी भाषेतून विदेशी भाषा समजावून सांगणारे अनुवादक, दुभाषी व भाषांतरकारांची गरज आहे. जागतिक संवादासाठी भाषा अभ्यासकांची गरज असल्याने वर्ध्यातील महात्मा हिंदी विश्वविद्यालयाने पुढाकार घ्यावा, अशी अपेक्षा परराष्ट्रमंत्री सुषमा स्वराज यांनी व्यक्त केली. कुलगुरू गिरिश्वर मिश्र यांनी दिल्ली येथील विदेशी भाषा बैठकीत सहभागी झाल्यानंतर त्यांनी ही अपेक्षा बोलून

वर्धा : सुषमा स्वराज यांच्या भेटीप्रसंगी कुलगुरू गिरिश्वर मिश्र व इतर मान्यवर.

दाखविल्याची माहिती विश्वविद्यालयाने प्रसिद्धिपत्रकातून दिली आहे.

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात अरबी व रूसी भाषांचे अभ्यासक्रम सुरू करण्याचा प्रस्ताव मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाकडे ठेवण्यात आला आहे. सध्या चिनी, फ्रेंच, स्पॅनिश जपानी आदी विदेशी भाषा विश्वविद्यालयात शिकविल्या जात आहेत. भाषक संवादासाठी आणखी काही विदेशी भाषा सुरू करण्यात येतील, अशी माहिती परराष्ट्रमंत्री सुषमा

स्वराज यांना देण्यात आल
शिकण्यासाठी अनेक
विद्यार्थी वर्ध्यात येत
याकडेही श्रीमती स्वराज य
वेधण्यात आले. या बैठकीत
सचिव एस. जयशंकर,
सचिव राकेश वैष्णव, आं
हिंदी विश्वविद्यालयातील
भाषेचे प्रा. अनिर्वाण घोष,
भाषा अभ्यासक सन्मती जैन
कुमार, रणजित कुमार, पियु
श्रद्धा गजभिये, वंदना
प्रयाग माने, कपिल मुंजेवार
धावलिया, दिव्या गुप्ता
उपस्थित होते.

सकाळ
वर्धा, शनिवार
८ एप्रिल २०१७

पत्रकारितेवर राष्ट्रीय चर्चासत्र

वर्धा, ता. ७ : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयातील जनसंचार विभागाच्या वतीने१० व ११ एप्रिलला पत्रकारिता व समाज या विषयावर दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले आहे. सकाळी साडेदहा वाजता चर्चासत्राचे उद्घाटन होईल. यावेळी ज्येष्ठ पत्रकार राहुल देव हे बीजभाषण करणार आहेत. मानव व समाजविज्ञान विभागाचे अधिष्ठाता प्रा. मनोज कुमार स्वागतपर विचार मांडतील. अध्यक्षस्थानी कुलगुरू गिरिश मिश्र तर वक्ते म्हणून मणिकांत सोनी उपस्थित राहणार आहेत. १० एप्रिलला दुपारी ३ वा भांडवल, पत्रकारिता व लोकतंत्र यावर चर्चा होईल. अध्यक्षस्थानी विश्वविद्यालयाचे प्र-कुलगुरू आनंद वर्धन शर्मा तर वक्ते म्हणून कोल चक्रवती, अरुण कुमार त्रिपाठी, अनिल अग्रवाल आदी उपस्थित राहतील. मंगळवार (ता.११) सकाळी साडेअकरा वाजता संपादक नामक संस्थेचा अस्त या विषयावर चर्चा होईल. अध्यक्षस्थानी राहुल देव तर प्रमुख पाहुणे म्हणून ज्येष्ठ पत्रकार सुधीर पाठक, एस. एन. विनोद, हर्षवर्धन आर्य, मणिकांत सोनी, अनिल अग्रवाल उपस्थित राहणार आहेत. दुपारी तीन वाजता पत्रकारितेचे भविष्य व भविष्यातील पत्रकारिता या विषयावर चर्चा होईल.

वर्धा, मंगळवार
११ एप्रिल २०१७
सकाळ

पत्रकारिता हे समाजाशी संवाद साधणारे माध्यम

पत्रकारिता हे समाजाशी संवाद साधण

गिरिश्वर मिश्र : हिंदी विश्वविद्यालयात पत्रकारिता व समाज विषयावर राष्ट्रीय

सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. १० : पत्रकारिता हे समाजासोबत संवाद साधण्याचे महत्त्वाचे आणि प्रभावी माध्यम आहे. आजची पत्रकारिता ही अनेक उद्देशांना समोर ठेऊन करण्यात येत आहे. देश आणि समाजाच्या अनेक समस्या पत्रकारितेच्या आहेत. संतुलन कायम ठेवून पत्रकारिता करणे ही आजच्या पत्रकारांपुढील मोठे आव्हान आहे, असे मत गिरिश्वर मिश्र यांनी येथे व्यक्त केले.

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयातील जनसंचार विभागाच्या वतीने आयोजित पत्रकारिता आणि समाज या विषयावरील दोनदिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे उद्घाटन कुलगुरू गिरिश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली झाले.

उद्घाटन सत्रात 'हिंदी भाषा, पत्रकारिता आणि समाज' या विषयावर चर्चा करण्यात आली. यावेळी मानविकी व समाजविज्ञान विभागाचे अधिष्ठाता मनोज कुमार यांनी स्वागत भाषण दिले. मणिकांत सोनी यांची प्रमुख्याने उपस्थिती होती. सोनी म्हणाले, भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यांचा एक त्रिकोण असून वाचक हे या त्रिकोणाच्या मध्यभागी आहेत. भाषा आणि समाजात अनेक परिवर्तने आली तशी ती पत्रकारितेतही आली आहेत. आजची ६० टक्के युवापिढी ही रोमन भाषेचा उपयोग करत आहे. हिंदी पत्रकारितेत मराठीतील प्रतिसाद, उड्डान, पूल आणि मल्कुंभ यासारखे प्रभावी शब्द वापरात आणावे, असा सल्लाही त्यांनी दिला. पत्रकारितेच्या क्षेत्रात पदार्पण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी भाषेचाही अभ्यास केला पाहिजे, असेही ते म्हणाले.

यावेळी प्रकुलगुरू आनंद वर्धन शर्मा, जनसंचार विभागाचे प्रा. अरुण कुमार त्रिपाठी, साहित्य विद्यापीठाचे

वर्धा : विचार व्यक्त करताना कुलगुरू गिरिश्वर मिश्र; उपस्थित

अधिष्ठाता प्रा. कृष्ण कुमार सिंह यांनी समयोचित विचार मांडले. संचालन डॉ. कृपाशंकर चौबे तर आभ
कठेरिया यांनी मानले.

वर्धा, सोमवार
१० एप्रिल २०१७

सकाळ

'पत्रकारिता व समाज' विषयावर राष्ट्रीय चर्चासत्र

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात आयोजन

सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. ९ : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात जनसंचार विभागाच्या वतीने १० व ११ एप्रिलला गालिब सभागृहात पत्रकारिता आणि समाज या विषयावर दोनदिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले आहे.

जनसंचार विभागाचे अध्यक्ष डॉ. कृपाशंकर चौबे यांनी दिलेल्या माहितीनुसार चर्चासत्राचे उद्घाटन १० एप्रिलला सकाळी १०.३० वाजता होईल. उद्घाटन सत्रात हिंदी भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यावर चर्चा होईल. पत्रकार राहुल देव बीज वक्तव्य देतील. मानविकी व समाजविज्ञान विभागाचे अधिष्ठाता मनोज कुमार स्वागत भाषण देतील. प्रमुख अतिथी म्हणून मणिकांत सोनी यांची उपस्थिती राहणार आहे. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी कुलगुरू गिरीश्वर मिश्र राहतील. सोमवारी दुपारी ३ वाजता भांडवल, पत्रकारिता आणि लोकतंत्र यावर चर्चा होईल. अध्यक्षस्थानी प्रकुलगुरू आनंद वर्धन शर्मा राहतील. यावेळी कोल चक्रवर्ती, अरुण कुमार त्रिपाठी, अनिल अग्रवाल वक्ता म्हणून विचार मांडतील. मंगळवारी (ता. ११) सकाळी १०.३० वा. संपादक नामक संस्थेचा अस्त या विषयावर चर्चा होईल. सत्राच्या अध्यक्षस्थानी राहुल देव राहतील. प्रमुख अतिथी म्हणून सुधीर पाठक आणि विशेष अतिथी एस. एन. विनोद राहतील. यावेळी हर्षवर्धन आर्य, मणिकांत सोनी व अनिल अग्रवाल वक्ता असतील. समारोप दुपारी ३ वा. होईल. यावेळी पत्रकारितेचे भविष्य आणि भविष्यातील पत्रकारिता या विषयावर चर्चा होईल.

रविवार, १६ एप्रिल २०१७
सकाळ

डॉ. आंबेडकर निष्ठा कृतीतून व्यक्त व्हावी

डॉ. शैलेश कदम : 'प्रियदर्शिनी'त अभिवादन सभा

वर्धा : प्रियदर्शिनी महिला महाविद्यालयात आंबेडकर जयंतीनिमित्त आयोजित अभिवादन सभेत विचार मांडताना डॉ. शैलेश कदम; मंचावर प्राचार्य डॉ. रंभा सोनाये व मान्यवर.

वर्धा, ता. १५ : कपोलकल्पित कर्मकांडांच्या गुंगीत स्वभान हरपून बसलेल्या बहुजन समाजाला शुद्धीवर आणण्याचे प्रयत्न आंबेडकरांनी आयुष्यभर केले; पण आजचे वर्तमानकालीन असहिष्णू वास्तव हे त्यांच्या प्रयत्नांना नाकारणारे ठरत आहे. त्यामुळे मानवतेवर विश्वास असलेल्या सर्व विचारी लोकांनी दांभिकता सोडत आपली आंबेडकरी विचारांवरील निष्ठा प्रत्यक्ष कृतीतून व्यक्त करावी, अशी अपेक्षा हिंदी विश्वविद्यालयातील मराठी विभागप्रमुख डॉ. शैलेश मर्जी कदम यांनी व्यक्त केली.

प्रियदर्शिनी महिला महाविद्यालयातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अभ्यास केंद्राच्या वतीने आंबेडकर जयंतीनिमित्त आयोजित अभिवादन सभेत ते प्रमुख वक्ते म्हणून बोलत होते. अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. रंभा सोनाये होत्या. मंचावर डॉ. सुधाकर सोनोने, डॉ. प्रियराज महेशकर, डॉ. प्रतिभा ताकसांडे यांची उपस्थिती होती. डॉ. कदम पुढे म्हणाले, समाजाच्या धार्मिक गुंगीचा फायदा घेत फॅसिस्ट शक्ती लोकशाही मार्गाने सत्ता काबीज करीत संवैधानिक मूल्यांचाच एक-एक करून बळी देत आहेत. त्यामुळे हा धोका ओळखून विचारी लोकांनी एकत्र येणे ही काळाची गरज असल्याचे मत त्यांनी व्यक्त केले. याप्रसंगी प्राचार्य डॉ. सोनाये, डॉ. सोनोने यांनीही विचार व्यक्त केले.

प्रारंभी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन करण्यात आले. संचालन डॉ. महेशकर यांनी केले. डॉ. ताकसांडे यांनी आभार मानले. कार्यक्रमाला डॉ. अनिता देशमुख, डॉ. मालिनी वडतकर, डॉ. धनंजय सोनटक्के, डॉ. सोनाली सिरभाते, प्रा. अमोल धुमडे, प्रा. मदनमोहन विश्वकर्मा, प्रा. प्रदीप दखणे, डॉ. रेखा बोबडे, विजय चौधरी, विनोद बावणे, दिनेश भगत, प्रमोद माथनकर, नरेश आगलावे, राजू मुंजेवार, महानंदा मानकर, विजय राऊत यांच्यासह विद्यार्थिनींची उपस्थिती होती.

वर्धा, सोमवार
३ एप्रिल २०१७

सकाळ

ज्योत्स्ना यादवला निबंध स्पर्धेत प्रथम पुरस्कार

वर्धा, ता. २ : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयातील ज्योत्स्ना यादव हिला श्री रामचंद्र मिशन आणि युनायटेड नेशन्स इन्फर्मेशन सेंटर फॉर इंडिया अँण्ड भुतान यांच्या वतीने आयोजित अखिल भारतीय निबंध लेखन स्पर्धेत विदर्भात प्रथम स्थान प्राप्त झाले आहे.

जानकीदेवी बजाज विज्ञान महाविद्यालयात ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. ज्योत्स्ना यादव या महाविद्यालयात बी. एससी. बायोटेक, मायक्रोबायोलॉजीमध्ये शिकत आहेत. तिने आपला निबंध हिंदी भाषेत 'शिक्षा का समग्र उद्देश है आइनों को झरोखों में बदलना' या विषयावर लिहिला.

या यशाबद्दल तिचे महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलगुरू प्रा. गिरिश्वर मिश्र, प्र-कुलगुरू प्रा. आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि कर्मचारी यांनी अभिनंदन केले. ज्योत्स्ना ही महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयातील कर्मचारी यादव यांची मुलगी आहे.

१ एप्रिल २०१७

सकाळ

जीवनवादी नाटकांतील विचार आजही प्रासंगिक

जागतिक रंगमंचदिन : हिंदी विश्वविद्यालयात पाच नाटकांचे सादरीकरण

सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. ३१ : जीवनवादी नाटकांच्या माध्यमातून प्रबोधनाचा विचार मांडला जात आहे. केवळ कलेसाठी कला, अशी भूमिका न घेता जगभरातील कलावंत सामाजिकतेचाही विचार करीत आहेत. कारण हा विचार आजही प्रासंगिक असल्याचा प्रत्यय महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात सोमवारी ता. २७ जागतिक रंगमंचदिनानिमित्त आला. विद्यार्थ्यांनी शेक्सपिअर यांचे मॅकबेथ, भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे अंधेर नगरी, ग्रीक नाटक इडिपस, भास यांचे दुतवाक्यम आणि आदिम ही पाच नाटके सादर करून उपस्थितांची भरपूर दाद मिळविली.

विश्वविद्यालयातील प्रदर्शनकारी कला विभागाने हा उपक्रम राबविला होता. संकल्पना, समन्वय व निर्देशन प्रा. सुरभी विप्लव तर निर्मिती व संयोजन ज्येष्ठ रंगकर्मी डॉ. सतीश पावडे यांचे होते. यावेळी कुलगुरू गिरिश्वर मिश्र, प्र-कुलगुरू आनंद वर्धन शर्मा, डॉ. उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठाचे अधिष्ठाता के. के. सिंह उपस्थित होते. नाट्य सादरीकरणापूर्वी वैविध्यपूर्ण वेशभूषा धारण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी विविध वाद्यांच्या गजरात रंगयात्रा काढली.

यानंतर आदिम रंगमंचाचे सादरीकरण अभय कुमार, अमित, शताक्षी मित्र, अंकुश डांगे, आकाश कांबळे, पुनेश, देवेश दुबे, विजय कुडिया, अभिषेक ठाकूर आदींनी केले. दिग्दर्शन विष्णू कुमार व अभिषेक ठाकूरचे होते. ऐतिहासिक मॅकबेथ या नाटकात आकाश कांबळे, शिव कुमार, धर्मराज, शिवम कुमार, खुशबु गर्गे लवार, उपासना गौतम, रामलखन, दिव्यांश रंजन, प्राची पाटील, रश्मी गोंडाने, अश्विनी रोकडे, राहुल भालेराव, विश्वभूषण खैरकार यांनी भूमिका केली. कृष्ण मोहन व सुरभी विप्लव यांनी दिग्दर्शन केले. भारतेंदु हरिश्चंद्र यांच्या अंधेर नगरी या विनोदी नाटकात अनुप, विष्णू, मनीष, धर्मेंद्र तिवारी, सुमन, श्वेता सचान, साधना, धर्मराज, सागरिका नायक, नवीन कुमार मौर्य, अमित कुमार, सुमन, साधना, गौरव, आरती व शैकी जैन यांनी भूमिका केली. संगीत श्याम प्रकाश तर प्रकाश योजना सुहास नगराळे यांनी सांभाळली. इडिपस या नाटकात शिशू कुमार, दीप्ती ओगरे, शैकी जैन, राजेश अहिरवार, कंचन, प्रीतेश पांडे, अशोक बैरागी यांनी अभिनय केले.

दिग्दर्शन प्रीतेश पांडे यांनी केले. दुतवाक्यम या नाटकात दिव्यांस रंजन, मलय वर्मण,राहुल, सुरभी, महिपाल त्रिपाठी, हिमांशु तिवारी, सुनील सिंह, नवीन, गौरव,कुणाल यांनी भूमिका केली. संगीत अलोक निगम, दिव्यांश रंजन, सुरभी, डॉ. अलोक पांडे यांनी दिले. आयोजनासाठी जनसंपर्क अधिकारी बी. एस. मिरगे, प्रा. राजेश लेकुरवाळे, लेखराम दन्नाना, सुरक्षा अधिकारी राजेंद्र घोडमारे, तंत्र सहाय्यक हिमांशु नारायण, प्रगती मिरगे, ग्यासुद्दीन खान, अभिषेक कुमार, अश्विनी कुमार, अविचल गौतम, विद्यासागर देवले, राजदीप राठोड, निखिल खोडे, आकाश, सद्दाम हुसेन, सुनील गावस्कर, अर्चना वर्मा, शुभम, बंशी, सौरभ गुप्ता, गणेश आदींनी सहकार्य केले.

१६ एप्रिल २०१५

सकाळ

चीन, थायलंडच्या विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र प्रदान

वर्धा, ता. १५ : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात शिक्षण घेत असलेल्या चीन आणि थायलंडच्या विद्यार्थ्यांना आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांसाठी हिंदीत डिप्लोमा या अभ्यासक्रमाचे प्रमाणपत्र कुलगुरू प्रा. गिरिश्वर मिश्र यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आले. भाषा विद्यापीठाच्या सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात प्र-कुलगुरू प्रा. आनंद वर्धन शर्मा, भाषा विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रा. हनुमानप्रसाद शुक्ल, अनुवाद व निर्वचन विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रा. देवराज, डॉ. अनिल कुमार पांडेय, डॉ. शोभा पालीवाल, डॉ. अनिल कुमार दुबे, के. के. त्रिपाठी, डॉ. राजीव रंजन राय, डॉ. मुन्नालाल गुप्ता, डॉ. राजीव रंजन, डॉ. बीरपालसिंह यादव, डॉ. धनजी प्रसाद, डॉ. अमरेंद्र शर्मा, डॉ. संदीप कुमार, बी. एस. मिरगे यांच्यासह चीन आणि थायलंडचे विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे संचालन भाषा विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रा. हनुमानप्रसाद शुक्ल यांनी केले.

वर्धा, गुरुवार
२७ एप्रिल २०१७

सकाळ

कबीर टेकडी
विकासाकरिता २२ लाख
७२ हजारांची मदत

कबीर टेकडी विकासाकरिता २२ लाख ७३ ह

हिंदी विश्वविद्यालयाचा पुढाकार : जिल्हा परिषदेच्या लघु सिंचन विभागास

सकाळ वृत्तसेवा

वर्धा, ता. २६ : जलशुद्धीकरणानंतर दररोज वाया जाणारे तीन लाख लिटर पाणी कबीर टेकडीवर आणून वृक्षराजी तयार करण्यासाठी महात्मा गांधी हिंदी विश्वविद्यालयाने २२ लाख ७३ हजारांचा निधी जिल्हा परिषदेच्या लघुसिंचन विभागाकडे स्वाधीन करण्यात आला. या निधीतून वृक्षांचे संवर्धन करून प्रेक्षणीय स्थळ तयार करण्यात येणार आहे.

जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांच्या हस्ते कामाचे उद्घाटन पार पडले.

यावेळी हिंदी विश्वविद्यालयाचे प्र-कुलगुरू आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान, वैद्यकीय जनजागृती मंचाचे अध्यक्ष डॉ. सचिन पावडे, जिल्हा परिषदेचे सदस्य श्री. शिंदे व अन्य मान्यवर उपस्थितीत होते. कबीर टेकडीवर पाच एकर जागेवर हजारो वृक्ष लावण्यात येणार आहे. जीवन प्राधिकरणाच्या जलशुद्धीकरण केंद्रातून वाया जाणाऱ्या पाण्यातून ही वृक्ष हिरवीगार होणार आहेत. विशेष म्हणजे तिरंग्याचा रंग दर्शविणाऱ्या वृक्षांचीच निवड करण्यात आली आहे. वर्धा शहराला लागूनच जीवन प्राधिकरणाचे जलशुद्धीकरण केंद्र आहे. पाण्याचे शुद्धीकरण करताना या केंद्रातून दररोज तीन लाख लिटर पाणी वाया जात होते. याकडे प्र-कुलगुरू आनंद वर्धन शर्मा यांनी जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांचे लक्ष वेधले.

परिणामी, जिल्हाधिकाऱ्यांनी ३१ जानेवारीला कुलगुरू गिरिश्वर मिश्र, प्र-कुलगुरू आनंद वर्धन शर्मा, तत्कालीन कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्याशी दीर्घ चर्चा केली. विश्वविद्यालयाच्या टेकडीवर पाणी नेण्याचे तांत्रिक स्वरूप व खर्चाचा तपशीलही त्यांनी सर्वांसमोर मांडला. विश्वविद्यालयाच्या प्रशासनाने त्याकरिता २२ लाख ७३ हजारांची मदत देण्याचे मान्य केले. प्रकल्पाचा संपूर्ण आराखडा जिल्हा परिषद लघुसिंचन विभागाच्या अभियंत्यांनी तयार करून जिल्हाधिकारी व विश्वविद्यालयाच्या प्रशासनापुढे ठेवला. या योजनेचे महत्त्व लक्षात घेऊन जिल्हा प्रशासन व विश्वविद्यालयाने मंजूरी प्रदान केली. त्यामुळे शुक्रवार (ता.२१) पासून कामालाही सुरवात करण्यात आली आहे.

यावेळी जिल्हा परिषदेचे सदस्य संजय शिंदे, कार्यकारी अभियंता गेहलोत, प्रा. राजेश लेहकपुरे, डॉ. अमित त्रिपाठी, डॉ. धर्मेंद्र शंभरकर, जनसंपर्क अधिकारी बी. एस. मिरगे, सुरक्षा अधिकारी राजेंद्र घोडमारे, अभियंता तुषार वानखेडे, विवेक कुमार, अश्विन श्रीवास, जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी विवेक इलमे, वैद्यकीय जनजागृती मंचाचे अध्यक्ष डॉ. सचिन पावडे, डॉ. यशवंत हिवंज, डॉ. आलोक आदी उपस्थित होते.

वर्धा : भुमिपूजन कर

9 अप्रैल 2017,

संडे नवभारत टाइ

हिंदी विश्वविद्यालय में आरंभ हो गई प्रवेश प्रक्रिया

एम.ए., एम.एस.डब्ल्यू, बी.एस.डब्ल्यू, बी.वोक.सर्टिफिकेट, पीजी तथा अडवांस्ड डिप्लोमा के लिए कर सकेंगे आवेदन

■ **वसं, मुंबई :** महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में सत्र 2017-18 के लिए प्रवेश प्रक्रिया प्रारंभ हो गई है। विश्वविद्यालय में एमए, एमबीए, एमएड, एमएसडब्ल्यू, बीएड, एमएड (एकीकृत), बी.वोक. जैसे रोजगारोन्मुखी पाठ्यक्रमों का अध्यापन होता है।

एमए के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, इंफोर्मेटिक्स ऐंड लैंग्वेज इंजिनियरिंग, हिंदी साहित्य, तुलनात्मक साहित्य, हिंदी एवं भाषा प्रबंध, उर्दू, मराठी, अंग्रेजी, संस्कृत, मास्टर ऑफ परफार्मिंग आर्टस (फिल्म एवं नाटक), गांधी एवं शांति अध्ययन, स्त्री अध्ययन, दलित एवं जनजातीय अध्ययन, बौद्ध अध्ययन, अनुवाद अध्ययन, जनसंचार, मानवविज्ञान, एमएसडब्ल्यू, शिक्षाशास्त्र, मनोविज्ञान, एमबीए, बीएड, एमएड,आदि पाठ्यक्रम उपलब्ध हैं। पाठ्यक्रमों में प्रवेश के लिए छात्र 30 जून 2017 तक आवेदन कर सकते हैं। यहां एमए करने वाले विद्यार्थियों को एक भारतीय या विदेशी भाषा भी सिखाई जाती है। कंप्यूटर दक्षता के लिए विद्यार्थियों को कंप्यूटर में अनिवार्य रूप से दक्ष किया जाता है। एमफिल के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, कंप्यूटेशनल लिंग्विस्टिक्स, तुलनात्मक साहित्य, परफॉर्मिंग आर्ट्स, गांधी एवं शांति अध्ययन, स्त्री अध्ययन, दलित एवं जनजातीय अध्ययन, बौद्ध अध्ययन, अनुवाद, प्रवासन एवं डायस्पोरा, जनसंचार, मानव विज्ञान, सोशल वर्क और शिक्षाशास्त्र विषय उपलब्ध है। पीएच.डी. के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, गांधी एवं शांति अध्ययन, इंफोर्मेटिक्स एंड लैंग्वेज इंजिनियरिंग, दलित एवं जनजाति अध्ययन, जनसंचार, मानवविज्ञान, सोशल वर्क, शिक्षाशास्त्र विषय उपलब्ध हैं।

दर्जनों पाठ्यक्रम उपलब्ध

सर्टिफिकेट, डिप्लोमा, पीजी डिप्लोमा, अडवांस्ड डिप्लोमा में अनेक पाठ्यक्रम भी यहां उपलब्ध हैं। पीजी डिप्लोमा में भाषा शिक्षण, भाषाविज्ञान, भाषा-प्रौद्योगिकी, पीजीडीसीए, तुलनात्मक भारतीय साहित्य, भारतीय एवं पाश्चात्य कला तथा सौन्दर्यशास्त्र, गांधी अध्ययन, स्त्री अध्ययन, देशज संस्कृति भाषा और जेंडर, दलित विचार, बौद्ध अध्ययन, पालि भाषा एवं साहित्य, बौद्ध पर्यटन एवं गाइडिंग, तिब्बती भाषा एवं धर्म, अनुवाद, प्रयोजनमूलक हिंदी, निर्वचन, इलेक्ट्रॉनिक मीडिया, विज्ञापन एवं जनसंपर्क, हिंदी पत्रकारिता, मराठी पत्रकारिता, एनजीओ प्रबंधन पाठ्यक्रम उपलब्ध हैं।

बुधवार, 26 अप्रैल 2017

प्रतिदिन अखबा

वेस्ट वॉटर बढ़ाएगा जलस्तर, पौधों

हनुमान टेकड़ी परिसर में 10 हजार पौधों का रखरर

प्रतिनिधि, 25 अप्रैल

वर्धा - शहर से नजदीकी हनुमान टेकड़ी स्थित जीवन प्राधिकरण के जलशुद्धि केंद्र से रोजाना बर्बाद होनेवाले 3 लाख लीटर जल का बहुपयोगी नियोजन का कार्यक्रम आखिर प्रत्यक्ष में साकार होनेवाला है. वैद्यकीय जनजागृति मंच ने रखी हुई संकल्पना को प्रतिसाद देकर जिला प्रशासन ने ली हुई पहल व म.गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विवि ने दी हुई 22 लाख 73 हजार की आर्थिक सहायता परिसर का जलस्तर बढ़ाने के साथ ही 10 हजार पौधों की बुआई समेत यहां हरिभरी हरियाली का निर्माण करने सहायता वाली साबित होने वाली है.

हनुमान टेकड़ी पर शुक्रवार, 21 अप्रैल को जिलाधीश शैलेश नवाल के हाथों इस प्रकल्प का भूमिपूजन किया गया. इस अवसर पर हिंदी विवि के प्र-कुलगुरु आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान, जिप के उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी विवेक इलमे, जिप विपक्ष गुटनेता संजय शिंदे, इंजी. गेहलोत, जीवन प्राधिकरण के चवड़े, मंच के अध्यक्ष डॉ.सचिन पावड़े, सचिव डॉ. यशवंत हिवंज प्रमुखता से उपस्थित थे. टेकड़ी परिसर के शुद्धिकरण केंद्र से रोजाना 3 लाख लीटर पानी नाली से बहकर जा रहा है. इस जल का नियोजन करने पर हजारों पेड़ों को जिंदा रखने के साथ ही भूगर्भ का जलस्तर बढ़ सकता है. यह बात वैद्यकीय जनजागृति मंच के ध्यान में आई. मंच द्वारा 700 वृक्षारोपण कर रोजाना पौधों को पानी दिया जा रहा

वर्धा - भूमिपूजन करते जिलाधीश नवाल व अन्य.

है. इस कार्य को बड़ा स्वरुप दिया जा सकता है. ऐसी संकल्पना मंच द्वारा जिला प्रशासन के सामने रखी गई. जिलाधीश शैलेश नवाल ने पहल की. इस कार्य का अपेक्षित पूरा खर्च उठाने की तैयारी खुशी से हिंदी

विवि के कुलगुरु प्रा. गि

जताई. इसके तहत जि

विभाग की ओर 22 ला

की निधि भी भेजी गई

ऐसा होगा काम व

रोजाना एवरेज 3 ल

बारिश के दिनों में रोज

लीटर पानी हनुमान टेक

जाता है. यह जाया ज

का मार्ग टेकड़ी की

मोड़ा जाएगा.

टेकड़ी से उतर

अनुसार 3 मीटर की

समस्तर पर चर खोदे ज

भागों में पानी रखने

जलसंग्रह खोदे जाएंगे

के बाद शेष बचा हुअ

उतरते क्रम के अनुसार

शनिवार, ८ एप्रिल २०१७

लोकसत्ता

विदेशी विद्यार्थ्यांचा हिंदी शिकण्याकडे कल!

● प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांची माहिती ● लोकसत्ता कार्यालयाला सदिच्छा भेट

प्रतिनिधी, नागपूर

केवळ हिंदीच नव्हे तर वेगवेगळ्या राज्यांच्या मातृभाषा आणि विदेशी भाषांचा तुलनात्मक अध्ययन आणि अध्यापन विद्यापीठात केला जातो. त्याचीच फलश्रुती म्हणून आज विदेशी विद्यार्थी हिंदी विद्यापीठाकडे आकृष्ट होत आहेत. चिनी विद्यार्थ्यांचा हिंदी भाषा शिकण्याकडे विशेष कल असल्याची माहिती वर्धेच्या महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांनी लोकसत्ता कार्यालयाला दिलेल्या सदिच्छा भेटीदरम्यान दिली.

महाराष्ट्रातीलच नव्हे तर देशातील एकमेव हिंदी भाषिक केंद्रीय विद्यापीठ म्हणून या विद्यापीठाचा नावलौकिक आहे. १९९७ मध्ये वर्धेत या विद्यापीठाची स्थापन झाली. त्याचे प्रादेशिक केंद्र कलकत्ता आणि अलाहाबादमध्ये आहेत. जवळपास १८०० विद्यार्थी असलेल्या या विद्यापीठात भाषांमधील सौहार्द जपण्याचे वेगवेगळे प्रयोग निरंतर केले जातात. अध्ययन, संशोधन आणि प्रशिक्षण या त्रिसूत्रीवर विद्यापीठ काम

करते. देश-विदेशातील भाषांबरोबर हिंदीचा तुलनात्मक अभ्यास, हिंदीतील ज्ञानसामग्रीचा अनुवाद आणि भाषेच्या विकासाला विद्यापीठ प्राधान्य देत असल्याचे मिश्र म्हणाले. हिंदीतील मौलिक आणि नावाजलेल्या ग्रंथांचे प्रकशन, दुर्मिळ पांडुलिपी, चित्र, दस्तऐवजांचा संग्रह आणि विश्वकोश तसेच संदर्भ ग्रंथांचे निर्माण इत्यादी विद्यापीठाच्या योजना कार्यान्वित आहेत. महात्मा गांधींच्या १५०व्या जयंतीनिमित्त काही उपक्रम विद्यापीठाने हाती घेतले आहेत. हिंदी भाषेच्या प्रचार आणि प्रसारावरही इंग्रजीचा प्रभाव आहे. पण त्यातूनही मार्ग काढत हिंदीची लोकप्रियता वाढीस[illegible] प्रयत्नरत आहेत. याशि[illegible] हिंदी माध्यमातून अभ्[illegible] करण्यात आला आहे.

गांधी विचाराचा प्रचार

महात्मा गांधी यांच्या विचाराची नव्या पिढीला माहिती मिळा[illegible] विद्यापीठाने गांधी साक्षरता अभियान आणि गांधी प्रयोगशाळ[illegible] उपक्रम हाती घेतले आहेत. साक्षरता अभियानांतर्गत गांधी [illegible] पथनाट्य, नाटक, गीतगायनातून लोकांपर्यंत पोहोचवणार [illegible] प्रयोगशाळा म्हणजे जशा पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्राच्या [illegible] असतात तशीच गांधींना अपेक्षित स्वावलंबन, ग्रामीण उद्यो[illegible] त्या प्रयोगशाळेत करून देण्यात येईल. म्हणजे अगदी चर[illegible] कताईची प्रतिकृती त्या प्रयोगशाळेत ठेवण्यात येणार आहे.

फ्रेंच भाषाही विद्यापीठात शिकवली जाते. शिवाय भारतीय भाषा मराठी, इंग्रजी, संस्कृत आणि उर्दू भाषांचेही अध्ययन आणि अध्यापन केले जाते. स्वतः विद्यापीठ पुस्तके प्रकाशित करते. मोठ्या प्रमाणात पुस्तके प्रकाशित करणारे हे एकमेव विद्यापीठ असल्याचे ते म्हणाले. नाही म्हटले तरी हिंदीची गरज वेगवेगळ्या क्षेत्रात आजही दिसून येते. खास करून पत्रकारिता, चित्रपट व नाटकांबरोबरच दोन भाषिकांमध्ये दुभाषकाची भूमिकाही विद्यार्थी करतात. यासंदर्भात भारत सरकारच्या परराष्ट्र मंत्रालयाने विद्यापीठाच्या १०

जीवन शैली

अवसादमुक्त जीवन की ओर

- गिरीश्वर मिश्र

आज के कठिन समय में खुद को स्वस्थ और सक्रिय बनाए रखना बड़ी चुनौती होती जा रही है. प्रगति और विकास के बढ़ते कोलाहल के बीच लोग अकेलेपन और अवसाद (डिप्रेशन) के शिकार हो रहे हैं. कार्य में उनकी संलग्नता और सामाजिक सरोकारों से उनका जुड़ाव कम हो रहा है. अपने में डूबे ये लोग निराशा के शिकार होकर विभिन्न व्यसनों का सहारा लेते हैं, रोग पालने लगते हैं और समाज से कट कर अपने लिए और अपने परिजनों के लिए भार से बनने लगते हैं. आज अवसाद विश्व के मानसिक रोगों में सर्वाधिक लोगों को प्रभावित करने वाला रोग हुआ जा रहा है. विश्व स्वास्थ्य संगठन की मानें तो लगभग तीस करोड़ लोग अवसाद से पीड़ित हैं. विश्व स्वास्थ्य दिवस पर अवसाद को लेकर विशेष जागरुकता अभियान चलाने का आह्वान किया है. यह इसलिए भी जरूरी है कि अवसाद के बारे में बात करने से या फिर किसी भी मानसिक रोग की बात करने से लोग कतराते हैं. वह 'टैबू' माना जाता है.

> आज जरूरतों को बेचने और बढ़ाने का व्यापार हो रहा है और हम सभी उसमें उलझते जा रहे हैं. ऐसी स्थिति में अवसाद आधुनिक जीवन की एक स्वाभाविक त्रासदी का रुप लेता जा रहा है...

मानसिक स्वास्थ्य का सीधा और गहरा रिश्ता हमारी भावनाओं से होता है. घर हो या विद्यालय, शुरू से ही ज्ञान पर अधिक जोर रहता है और भावनाएं उपेक्षित ही रह जाती हैं. ऊपर से जिंदगी भी एक ही मिलती है तो सब कुछ जल्दी जल्दी ही पूरा करने का दबाव भी रहता है अत: जो भी पाना है इसी जीवन में पाना है. फलत: आक्रामकता और असुरक्षा बनी रहती है और एक खास तरह की जीवन शैली अपनाई जा रही है. चीजों से रिश्ता, खुद की गरिमा और दूसरों के साथ संबंध को स्वार्थ भरी नजरों से देखा जाता है. इच्छाएं बढ़ती जा रही हैं. उन सबको पूरा करना असंभव होता जाता है. इच्छा पूरी न होने पर निराशा जन्म लेती है. इसका परिणाम क्रोध होता है. क्रोध से असंतुलन और अंततोगत्वा आदमी तबाह हो उठता है. अवसाद बहुत अधिक होने पर आत्महंता बना सकता है. आज की स्थिति यह है कि पंद्रह से उन्तीस साल की उम्र में अवसाद लोगों की मृत्यु का एक बड़ा कारण बन रहा है. कुल मिला कर लगभग बीस प्रतिशत जनसंख्या इससे पीड़ित हो रही है. एक अनुमान है कि हर पांच व्यक्तियों में से एक अवसादग्रस्त हो रहा है. महिलाओं में अवसाद ज्यादा पाया जाता है. अवसाद के कुछ आनुवंशिक कारण भी पहचाने गए हैं पर अभी भी किसी विशेष आनुवंशिक गुण या जीन की पहचान नहीं हो सकी है पर परिवार और पीढ़ियों में इसका संक्रमण भी होता है. तनाव तो मुख्य कारण है पर मानसिक और जैव रासायनिक कारण भी हैं. नोरेपाइन फाइनेफ्राईन और सेरटोनिन जैसे स्राव इससे जुड़े पाए गए हैं.

यह स्पष्ट होता जा रहा है हमारी मानसिकता ही अवसाद का मुख्य कारण है. योगसूत्र में पतंजलि ने पांच क्लेशों का जिक्र किया है. ये क्लेश हैं अविद्या, अस्मिता, राग, द्वेष और अभिनिवेश. ये सब व्यक्ति के सीमित संकुचित आत्मबोध के परिणाम हैं. बहावों के साथ जुड़ना या बहना यानी जो अभी है और अभी नहीं है वैसा ही बनाते जाना बड़ा मुश्किल है. यही अवसाद का सबसे बड़ा कारण है. अगर अपना स्थाई रुप पता चल सके तो पीड़ा का कारण ही समाप्त हो जाए. जो बदलता रहा है वह खास मतलब का नहीं है जो अपरिवर्तित और स्थाई है वही स्पृहणीय है. वह सदैव आपके साथ है. अस्मिता के चक्कर में खुद को सिर्फ शरीर और मन मान बैठना सारी मुसीबत की जड़ है. इसी के तहत आत्मकेंद्रिकता और स्वार्थ की लीला शुरु होती है. हम सबसे अलग अपनी पहचान बनाते हैं. यह अलगाव हमें ईश्वर/चेतना/ परम सत्ता से अलग करता है.

तब निराशा और असहायता घेरने
उससे ऊपर उठने पर हमें अनुभव
हमारा स्व तो असीम है, व्यापक है
जुड़ा है. तब मन में अभय का भाव
पीड़ा में भी आनंद का बोध हो
वस्तुओं से लगाव यानी राग है
अप्रिय के साथ द्वेष. हम प्रिय को

है और उसके पीछे दौड़ते हैं और
दूर भागते हैं. पर जितना ही ऐसा
और दु:ख बढ़ते ही रहते हैं और
अवसाद भी बढ़ता है. स्थितप्रज्ञ हो
द्वेष दोनों से रिश्ता तोड़ने पर
आनंद मिलेगा.

हम अपने शरीर से गहरा ल
क्योंकि अज्ञात का भय बना रहता
जाते हैं कि हम आत्मा हैं जिसने
किया है और उन्नति करें. हमारी
और सीमित है. उच्चता से निक
निकटता है और हम ऊपर उठते हैं.

लोकमत
शनिवार, दि. २२ एप्रिल २०१७

हनुमान टेकडीवर प्रकल्प : हिंदी विद्यापीठ, जिल्हा प्रशासन, वैद्यकीय मंचचा सहभाग

नालीने वाहणारे ३ लाख लिटर पाणी अडणार

वर्धा : येथील हनुमान टेकडीवर असलेल्या जलशुद्धीकरण केंद्रातून स्वच्छतेच्या नावावर दररोज किमान तीन लाख लिटर पाणी सोडले जाते. ते पाणी नालीं मार्गावरुन थेट नाल्यांत वाहत होते. ही बाब येथील वैद्यकीय जनजागृती मंचाला खटकली. त्यांनी रस्त्याने वाहणारे पाणी टेकडीवर खेळवत हिंदी विश्व विद्यालयाच्या आवारात तलाव करून मुरविण्याची संकल्पना मांडली. त्याला जिल्हाधिकाऱ्यांकडून हिरवी झेंडी मिळाली आणि हिंदी विद्यापीठाने २२ लाख ६३ हजार रुपयांची आर्थिक मदत. यातून शुक्रवारी या कामाला प्रारंभ झाला.

हनुमान टेकडीवर जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांच्या हस्ते या महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पाचे भूमिपूजन करण्यात आले. याप्रसंगी हिंदी विश्वविद्यालयाचे प्र-कुलगुरु आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान, जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रशासन) विवेक इलमे, जिल्हा परिषदेचे विरोधी पक्ष गटनेते संजय शिंदे, कार्यकारी अभियंता गहलोत, जीवन प्राधिकरणाचे अधिकारी चवडे, मंचाचे अध्यक्ष डॉ. सचिन पावडे, सचिव डॉ. यशवंत हिवंज यांची प्रमुख उपस्थित होती.

टेकडी परिसरातील शुद्धीकरण केंद्रातून प्रतिदिवशी तीन लाख लिटर पाणी नाल्यावाटे वाहून जात आहे. या पाण्याचे नियोजन केल्यास हजारो वृक्ष जगविण्यासह भूगर्भातील पाणीपातळी वाढू शकते, हे वैद्यकीय जनजागृती मंचाच्या लक्षात आले. तिथे मंचाद्वारे ७०० रोपट्यांचे रोपण करून दररोज पाणी दिले जात आहे. या कामाला मोठे स्वरुप दिले जाऊ शकते, अशी संकल्पना मंचातर्फे जिल्हा प्रशासनासमोर मांडण्यात आली. त्याला जिल्हा प्रशासनाने हिरवी झेंडी दिली.

चरींवर लावणार १० हजार वृक्ष

- पाणी अडविण्याकरिता टेकडीवर चार चरी तयार करण्यात येणार आहे. या चरींच्या माध्यमातून पाणी थेट तलावत पोहचणार आहे. तयार करण्यात येणार असलेल्या या चरींवर मोठ्या १० हजार वृक्ष लावण्यात येणार आहे. यामुळे पाणी अडविण्यासह येथे हिरवळ निर्माण करण्याचा प्रयत्न असल्याची माहिती व्हीजेएमने दिली.

तीन साठे व तीन चरच्या माध्यमातून पाण्याचे संगोपन

- दररोज सरासरी तीन लाख लिटर आणि पावसाळ्यात दररोज नऊ लाख लिटर पाणी हनुमान टेकडीवरुन वाया जाते. या वाया जाणाऱ्या पाण्याचा मार्ग टेकडीच्या मागील बाजूला वळविण्यात येणार आहे. टेकडीवरुन उतरत्या क्रमाने तीन मीटरचे अंतर राखून समस्तर चर खोदण्यात येणार आहेत. वेगवेगळ्या भागातील पाणी अडविण्याकरिता तीन साठे खोदण्यात येतील. ते भरल्यावर उर्वरित पाणी उतरत्या क्रमाने खोदलेल्या (तीन मीटरचे अंतर राखून तीन फुट खोली व चार फूट रुंदी) चरांतून वाहणार आहे. या प्रक्रियेनंतर उरणारे पाणी साठविण्याकरिता बांध बांधण्यात येणार आहे.
- बांधातील पाण्याचा उपयोग हिंदी विश्वविद्यालयातील वृक्षांच्या संगोपनाकरिता उपयोगी ठरू शकणार आहे. माथा ते पायथा या तत्वानुसार बांधापर्यंत पाणी वाहण्याच्या प्रक्रियेदरम्यान २५ ते 30 टक्के पाणी जमिनीत झिरपणार आहे. त्यातून सभोवतालच्या भूगर्भातील पाणीपातळीत वाढ होण्यास मदत होईल, असे नियोजन आहे.

खर्च हिंदी विद्यापीठाकडे/३

खर्च हिंदी विद्यापीठाकडे

वर्धा : प्रकल्पाची माहिती मिळताच जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी पुढाकार घेतला. या कामाकरिता अपेक्षित खर्च उचलण्याची सहर्ष तयारी हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. गिरिश्वर मिश्र यांनी दाखविली. त्यानुसार जिल्हा परिषदेच्या सिंचन विभागाकडे २२ लाख ७३ हजारांचा निधीही वळता करण्यात आला. भूमिपूजन कार्यक्रमाप्रसंगी बेदरकर, शशांक कोराडे, डॉ. कांबळे, अवथनकर, डॉ. आनंद गाढवकर, डॉ. विश्वास, डॉ. सायरे, श्याम भेंडे, घरडे, लोमेश बोंडे, मोहन मिसाळ, अजय वरटकर यांची उपस्थिती होती.(प्रतिनिधी)

गुरुवार, 6 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

आयोजन • हिंदी विवि में बी.एड. के छात्र एवं शिक्षकों का मार्गदर्शन

सदैव सीखने से होता है सर्वांगीण विकास

वर्धा | 5 अप्रैल | लोस

विद्यार्थियों के मन में सदैव सीखने की इच्छा होनी चाहिए तभी उनका सर्वांगीण विकास हो सकता है. सीखने की कोई उम्र नहीं होती. उक्त आशय के विचार महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र ने व्यक्त किए.

वह विश्वविद्यालय के दूर शिक्षा निदेशालय की ओर से आयोजित मुक्त एवं दूरस्थ शिक्षा प्रणाली पर दो दिवसीय मार्गदर्शन एवं परामर्श कार्यक्रम में बोल रहे थे. कार्यक्रम का उद्देश्य दूर शिक्षा के माध्यम से बी.एड. कर रहे विद्यार्थियों एवं अध्यापकों को निर्देशन एवं परामर्श के साथ पाठ्यचर्या के विषयों में आ रही समस्याओं को दूर करना था. सत्र का उद्घाटन कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र ने किया.

शिक्षासत्र में विद्यार्थियों का मार्गदर्शन करते हुए कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र.

इस अवसर पर डिस्टेंस लर्निंग के निदेशक प्रा. अरविंद कुमार झा ने विद्यार्थियों एवं अध्यापकों को बी. एड. पाठ्यक्रम के विषय में विस्तार से जानकारी दी. कार्यक्रम का संचालन सहायक प्रा. डॉ. समीर कुमार पांडेय ने किया. आभार सहायक डॉ. आदित्य चतुर्वेदी ने माना.

छात्रों की समस्याओं का समाधान सहायक प्रा. ब्रह्मानंद मिश्र ने किया. इस परामर्श सत्र में विभिन्न केंद्रों से संबंधित 400 से अधिक विद्यार्थियों एवं अध्यापकों ने हिस्सा लिया. कार्यक्रम की सफलता के लिए छात्रों ने सहयोग किया.

रविवार, 2 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

नाटक का मंचन करते हुए हिंदी विश्वविद्यालय के विद्यार्थी.

हिंदी विवि में विविध नाटकों का मंचन

वर्धा | 1 अप्रैल | लोस

महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के गालिब सभागृह में विश्व रंगमंच दिवस हाल ही में धूमधाम से मनाया गया. इस अवसर पर विविध नाटकों का मंचन किया गया. इस अवसर पर क्रमबद्ध तरीके से विकास को दर्शाने वाले नाटक जैसे शेक्सपियर का मैकबेथ, भारतेंदु हरीशचंद्र का अंधेर नगरी, ग्रीक का इडिपस , भास का दूतवाक्यम और आदि रंगमंच के नाटक प्रस्तुत किए गए.

कार्यक्रम का आयोजन विश्वविद्यालय के कला विभाग की ओर से किया गया था. नाट्य प्रस्तुतियों की परिकल्पना , समन्वय एवं निर्देशन सहायक प्रा. सुरभि विपल्व का था. निर्माण एवं संयोजन रंगकर्मी सहायक डॉ. सतीश पावड़े का था. इस अवसर पर कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र, प्रतिकुलपति प्रा. आनंदवर्धन शर्मा, प्रा. के. के. सिंह सहित बड़ी संख्या में विद्यार्थी उपस्थित थे.

इस अवसर पर सुरभि विप्लव ने कहा कि विद्यार्थियों द्वारा इन प्रस्तुतियों के माध्यम से एक नए रंगकर्म की शुरुआत हुई है. उन्होंने कहा कि विद्यार्थियों का उत्साह देखते हुए ऐसा प्रतीत होता है कि रंगकर्म की मशाल हमेशा जलती रहेगी.

बुधवार, 12 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

समाज के संवाद का माध्यम है पत्रकारिता

कार्यक्रम में अपने विचार प्रस्तुत करते हिंदी विवि के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र.

वर्धा। 11 अप्रैल । लोस

समाज के साथ संवाद के लिए पत्रकारिता एक महत्वपूर्ण व प्रभावी माध्यम है. आज की पत्रकारिता अनेक उद्देश्यों के साथ चल रही है. देश और समाज की अनेक चिंताओं तथा जटिलताओं के साथ यह पेशा छुरे की नोंक पर चलने वाला है. उक्त आशय के विचार महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र ने व्यक्त किए.

यहां 10 एवं 11 अप्रैल को 'पत्रकारिता और समाज पर आयोजित दो दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी के उद्घाटन समारोह में बतौर अध्यक्ष बोल रहे थे. इस अवसर प्रा. मनोज कुमार ने स्वागत भाषण दिया. अतिथि वक्ता के तौर पर पत्रकार मणिकांत सोनी ने मार्गदर्शन किया. कार्यक्रम की शुरुआत में छात्राओं ने गीत प्रस्तुत किया. कार्यक्रम में विश्वविद्यालय के कुलपति प्रा. आनंदवर्धन शर्मा, जनसंचार विभाग के प्रमुख प्रा. अरुणकुमार त्रिपाठी, साहित्य विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रा. कृष्णकुमार सिंह ने अपने विचार प्रस्तुत किए. कार्यक्रम का संचालन जनसंचार विभाग के अध्यक्ष डॉ.कृपाशंकर चौबे ने किया. आभार जनसंचार विभाग के सहायक प्रा. डॉ. धरवेश कठेरिया ने माना.

मंगलवार, 4 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

शोध की संस्कृति में बदलाव हो

गिरीश्वर मिश्र
कुलपति, महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय
misragirishwar@gmail.com

केंद्रीय मानव संसाधन विकास मंत्री प्रकाश जावड़ेकर ने शोध कार्य के लिए संसाधनों को उदारता से उपलब्ध कराने की बात कही है. उच्च शिक्षा में शोध के वर्तमान संदर्भ में यह एक शुभ सूचना है. शिक्षा नीति में इसका ध्यान रखा जाना चाहिए और आवश्यकतानुसार संसाधनों की व्यवस्था की जानी चाहिए. आज के जमाने में किसी रूढ़ि या निजी विश्वास की जगह व्यवस्थित और वैज्ञानिक ढंग से किए गए शोध को तरजीह दी जाती है. वैज्ञानिक ज्ञान अधिक प्रतिष्ठित होता है क्योंकि वह विश्वसनीय और वैध होने के कारण ज्यादा भरोसेमंद होता है. आज विकसित राष्ट्रों के आर्थिक और तकनीकी विकास के पीछे उनके शोध का पुष्ट आधार देखा जा सकता है.

भारत में भी शोध कार्य को बढ़ावा देने के लिए कई जतन किए जाते रहे हैं पर आज भी भारत में हो रहे शोध की न केवल मात्रा बल्कि उसकी गुणवत्ता को लेकर हम अन्य देशों की तुलना में काफी पिछड़े हुए हैं. कहना न होगा कि आधुनिक भारत में शोध की परंपरा औपनिवेशिक काल में स्थापित विश्वविद्यालयों और संस्थानों में शुरू हुई जो कमोबेश अविच्छिन्न रूप से अभी भी उसी ढर्रे पर चल रही है. कभी-कभी शोध की वरीयताओं को लेकर सोच-विचार जरूर किया गया है और कुछ बदलाव भी आए हैं. पर शोध की संस्कृति ज्यादातर अध्ययन केंद्रों पर अपनी पुरानी लीक पर ही चलती चली जा रही है. थोड़े से ऐसे उच्च अध्ययन केंद्र, जो 'उत्कृष्टता के द्वीप' कहे जा सकते हैं, अपवादस्वरूप जरूर मिल जाएंगे परंतु अधिकांश शिक्षा केंद्रों पर शोध एक पिटी-पिटाई कवायद की तरह होता गया है जिसमें एक क्रम में कुछ कृत्य (रिचुअल) पूरे किए जाते हैं और पीएचडी और डी लिट की उपाधियां दी जाती हैं. शोध कार्यों में दुहराव एक बड़ी समस्या होती गई है और अन्य कारणों से शोध में नकल और चोरी भी होने लगी है.

उच्च शिक्षा के तीव्र विस्तार के साथ विश्वविद्यालय और महाविद्यालय तो अंधाधुंध खुलते गए पर हर एक के लिए आवश्यक शोध संसाधन जुटाना टेढ़ी खीर साबित हो रही है. हां, शोध जरूर हो रहा है पर गुणवत्ता के मानकों के साथ तमाम समझौतों के साथ. उच्च शिक्षा और उससे जुड़े व्यवसायों में शोध कार्य या पीएचडी की डिग्री की जरूरत पड़ती है. उसका बड़ा मूल्य है क्योंकि उसके बिना व्यावसायिक उन्नति का द्वार नहीं खुलता है. फलत: शोध करना मजबूरी हो जाती है . इच्छा या अनिच्छा किसी भी तरह शोध की ऊंची डिग्री हासिल करना स्नातकोत्तर डिग्री धारकों की विवशता होती जा रही है. ऐसे में ज्यादातर शोध ग्रंथ मानकों पर खरे नहीं उतरते और मैत्री, दया भाव या फिर किसी अन्य कारण से डिग्री दे दी जाती है. ये शोध कार्य स्वयं छात्र के लिए भी अधिक मूल्य नहीं रखते. उन शोध कार्यों से पहले से प्राप्त ज्ञान में वृद्धि या नए ज्ञान की आशा करना दुराशा ही सिद्ध होता है.

वस्तुत: आज शोध का भारतीय संदर्भ जटिल होता जा रहा है और उसकी उपादेयता और गुणवत्ता को लेकर उच्च शिक्षा के लाभार्थियों में काफी असंतोष सा व्याप्त होता दिख रहा है. प्राकृतिक और जीव विज्ञान की स्थिति थोड़ी बेहतर है और उनमें ज्ञान के अंतरराष्ट्रीय मानकों की अनदेखी नहीं की जाती. पर जैसा कि भारत में सामाजिक शोध को लेकर भारतीय सामाजिक विज्ञान अनुसंधान परिषद की ताजा रिपोर्ट बताती है, समाज विज्ञानों की स्थिति चिंतनीय है. संस्कृति से बाहर से आयातित अवधारणाएं और सिद्धांतों को थोपने की जगह अवधारणाओं और सिद्धांतों को संस्कृति में ढूंढने की कोशिश अधिक महत्वपूर्ण है. साथ ही अब संस्कृति-विशिष्ट अध्ययन विधियों की जरूरत भी महसूस की जा रही है. ज्ञान को उसके संदर्भ में प्रासंगिक बनाना जरूरी है. शायद विधियों की सीमाएं तोड़ कर ही ज्ञान-विज्ञान के विकास की संभावना बन पाती है. सामाजिक विज्ञानों में शोध का प्रजातांत्रिक रूप यह अपेक्षा करता है कि उसमें लोक की प्रतिष्ठा हो. आम आदमी जिन विचारों और सिद्धांतों को अपना कर जीवन चलाते हैं उन्हें समझा जाना चाहिए. ये सिर्फ सूचना की उगाही के माध्यम न होकर ज्ञान के भी स्रोत हैं.

सोमवार, 3 अप्रैल 2017
लोकमत समाचार

राकेश मिश्र को पुरस्कार

वर्धा | 2 अप्रैल | लोस

हिंदी विश्वविद्यालय में सहायक प्रोफेसर कथाकार राकेश मिश्र को उत्कृष्ट कथा के लिए कृष्ण प्रताप कथा सम्मान पुरस्कार प्रदान किया जा रहा है.

केदार स्मृति शोध संस्थान, बांदा की ओर से कृष्ण प्रताप कथा सम्मान प्रतिवर्ष दिया जाता है. 2016 का यह पुरस्कार मिश्र द्वारा लिखित चर्चित कहानी संग्रह लाल बहादुर का इंजन के लिए दिया गया है. यह सम्मान 14 अप्रैल को रामानंद सरस्वती पुस्तकालय, जोकहरा, आजमगढ़ में दिया जाएगा. मिश्र के कहानी संग्रह 'लाल बहादुर का इंजन' को 2014 में आधार प्रकाशन पंचकुला ने प्रकाशित किया है.

मंगलवार, 25 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

राकेश मिश्र सम्मानित

वर्धा। 24 अप्रैल । लोस

कहानीकार राकेश मिश्र को उनके दूसरे कथा संग्रह 'लाल बहादुर का इंजन' के लिए वर्ष 2016 के कृष्ण प्रताप स्मृति कथा सम्मान से सम्मानित किया गया. 14 अप्रैल को रामानंद सरस्वती पुस्तकालय जोहकरा, आजमगढ़ में हुए सम्मान समारोह में उन्हें शाल, प्रशस्तिपत्र और सम्मान राशि देकर सम्मानित किया गया. समारोह की अध्यक्षता प्रगतिशील लेखक संघ के राष्ट्रीय महासचिव राजेंद्र राजन ने की. उन्होंने कहा कि राकेश मिश्र की कहानियों में प्रतिबद्धता और कला का अद्भुत मिश्रण है. वे समकालीन कथा पीढ़ी के उन खास कहानीकारों में शामिल हैं जिन्होंने अपनी एक स्पष्ट राजनीतिक पहचान विकसित की है.

कार्यक्रम के संयोजक और निर्णायक मंडल के प्रमुख सदस्य प्रख्यात उपन्यासकार विभूति नारायण राय ने मिश्र की कहानियों की खासियत बताते हुए कहा कि नब्बे के दशक के बाद के समाज में आये तीव्र बदलाव को समझने के लिए राकेश मिश्र एक अपरिहार्य और जरूरी कहानीकार हैं. मुख्य अतिथि प्रख्यात फिल्म समीक्षक प्रहलाद अग्रवाल ने मिश्र की कहानियों के नाटकीय तत्वों की गंभीर विवेचना की.

इस समय मिश्र ने कहा कि अब उनकी लेखकीय जिम्मेदारी बढ़ गई है. उनकी पीढ़ी की कहानियां दरअसल नागरिक समाज की वापसी की कहानियां हैं.

मंगलवार, 18 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

बुल्गारिया-हिंदी विवि में होगा समझौता

वर्धा । 17 अप्रैल । लोस

महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय और बुल्गारिया के बीच जल्द ही शैक्षणिक आदान-प्रदान होगा. इस संबंध में बुल्गारिया की डॉ. गलीना सोपोलोवा और हिंदी विवि के कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र के बीच महत्वपूर्ण बैठक हुई.

विश्वविद्यालय में पूर्वी यूरोप के देश बुल्गारिया के सेंट क्लिमेंट ओहरिडस्की सोफिया विश्व विद्यालय की भारतशास्त्र विभाग की प्राध्यापक एवं पूर्व अध्यक्ष डॉ. गलीना सोपोलोवा वर्धा आई थीं. डॉ. गलीना यूरोपियन यूनियन के शैक्षणिक विनिमय से संबंधित कार्यक्रम एरास्मुस मुंडुस की बुल्गारिया की समन्वयक हैं.

कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र एवं डॉ. गलीना के बीच दोनों देशों के विद्यार्थियों के आदान-प्रदान के संबंध में विस्तार से चर्चा की गई. हर वर्ष बुल्गारिया के विद्यार्थी हिंदी और भारतीय संस्कृति का अध्ययन करने के लिए भारत आते हैं. उन्होंने कहा कि भविष्य में बुल्गारिया के विद्यार्थी जब हिंदी विवि में शिक्षा लेंगे, तो इससे भारतीय संस्कृति के प्रचार-प्रसार को बढ़ावा मिलेगा.

इस अवसर पर प्रतिकुलपति प्रो. आनंदवर्धन शर्मा, प्रो. हनुमानप्रसाद शुक्ल, कुलसचिव कादर नवाज खान, प्रो. देवराज, प्रो. अनिल राय, डॉ. रामानुज आस्थाना, डॉ. अनिल दुबे आदि उपस्थित थे.

शुक्रवार, 14 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

बाबासाहब के मिशन को समझें

डॉ. सुरजीत कुमार सिंह
प्रभारी निदेशक, डॉ. भदंत आनंद कौसल्यायन बौद्ध अध्ययन केंद्र
(महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विवि)
surjeetdu@gmail.com

बाबासाहब डॉ. भीमराव आंबेडकर ने महाराष्ट्र के नागपुर शहर में विजयादशमी के दिन 14 अक्तूबर, 1956 को अपने लाखों अनुयायियों के साथ बौद्ध धम्म की दीक्षा ली थी. यह दुनिया के इतिहास में एक प्रकार की शानदार रक्तहीन क्रान्ति ही थी, यह बाबासाहब के जुझारु एवं करिश्माई व्यक्तित्व का ही आकर्षण था कि उनकी एक अपील पर, उनके लाखों अनुयायी बौद्ध हो गए थे.

डॉ. भीमराव आंबेडकर ने अपने नए बने बौद्ध धम्म अनुयायियों को केवल बौद्ध धम्म ग्रहण करवाकर ही नहीं छोड़ दिया, बल्कि उनकी सामाजिक-धार्मिक और आध्यात्मिक जानकारी व प्रगति के लिए बौद्ध धम्म पर आधारित पुस्तकों की रचना भी की. जैसे- डॉ. आंबेडकर ने धर्मांतरण के कई वर्ष पहले ही मद्रास के प्रो. पी. लक्ष्मी नरसु द्वारा सन 1911 में लिखित 'दि एसेंस ऑफ बुद्धिज्म' को सन 1948 में पुनः छपवाया था और इसकी प्रस्तावना भी लिखी थी. फिर उन्होंने धर्मांतरण के पांच वर्ष पहले ही नवंबर, 1951 में 'बुद्ध उपासना पाठ (पाली भाषा में)' नामक 44 पृष्ठों की एक लघु पुस्तक लिखी व स्वयं प्रकाशित कराई थी. डॉ. आंबेडकर ने 'बौद्ध धम्म दीक्षा विधि' (मराठी भाषा में) 1956 में लिखी थी. इसके अलावा वे 1951 से 'दि बुद्धा एंड हिज धम्मा' नामक विश्वविख्यात ग्रंथ को लिखने में लगे थे, जिसकी प्रस्तावना लिखकर वे 6 दिसंबर, 1956 को चिर निद्रा में सो गए. बाबासाहब चाहते थे कि उनके द्वारा लिखित 'दि बुद्धा एंड हिज धम्मा' को उनकी दो अन्य लिखित कृतियों (1. बुद्ध और कार्ल मार्क्स, 2. प्राचीन भारत में क्रान्ति और प्रतिक्रान्ति) के साथ समूह बनाकर पढ़ा जाना चाहिए. इसके अलावा डॉ. आंबेडकर ने महाबोधि पत्रिका के मई-जून, 1951 के अंक में 'हिन्दू नारी का उत्थान और पतन' लेख लिखा था, जो बाद में इसी नाम से एक किताब के रूप में विख्यात हुआ. बहुत कम विद्वान और लोग जानते हैं कि डॉ. भीमराव आंबेडकर ने 'पाली शब्दकोश' भी लिखा है. बाबासाहब द्वारा धम्म दीक्षा के अवसर पर अगले दिन 15 अक्तूबर, 1956 को प्रातःकाल 10 बजे नागपुर में अपने लाखों लोगों को दिया गया संबोधन आज 'नागपुर का धर्मांतर और हम बौद्ध क्यों बनें' के नाम से पुस्तक के रूप में छपा है, जिसमें उनके द्वारा उस समय लोगों को कराई गई महत्वपूर्ण 22 प्रतिज्ञाएं भी दर्ज होती हैं, जो आज हर बौद्ध के लिए एक अनिवार्य शर्त बन गई हैं.

बाबासाहब द्वारा 13 अक्तूबर, 1935 को येवला में की गई अपनी घोषणा को 21 वर्ष बाद पूरा करने का सुनहरा अवसर 14 अक्तूबर, 1956 को नागपुर में आया, जिसमें उन्होंने पांच लाख लोगों के साथ बौद्ध धम्म की दीक्षा ग्रहण की. फिर 16 अक्तूबर, 1956 को चंद्रपुर जाकर पौने दो लाख लोगों को दीक्षा दिलवाई. इसके कुछ दिनों बाद 6 दिसंबर, 1956 को दिल्ली में उनका परिनिर्वाण हो गया. वे बंबई में 16 दिसंबर, 1956 को एक विशाल बौद्ध धम्म दीक्षा का कार्यक्रम आयोजित कर रहे थे, लेकिन इसके पहले ही वे देहावसान को प्राप्त हो गए. उनका पार्थिव शरीर बंबई लाया गया, जहां 7 दिसंबर को बौद्ध परम्परा के अनुसार दादर में डॉ. भदंत आनन्द कौसल्यायन ने अंतिम संस्कार कराया. बाबासाहब के अंतिम संस्कार के समय लगभग आठ लाख लोगों ने भदंत कौसल्यायन जी से बौद्ध धम्म की दीक्षा उसी समय ग्रहण की. दुनिया में आज तक ऐसा कोई उदाहरण नहीं है कि किसी भी महापुरुष या व्यक्ति के अंतिम संस्कार के समय उनके लाखों अनुयायियों ने सामूहिक तौर पर स्वेच्छा से दूसरा धर्म ग्रहण किया हो.

बाबासाहब के जाने के बाद बहुजनों के सामने आज ढेर सारी चुनौतियां हैं. आज केवल भावनाओं में बहने की आवश्यकता नहीं है, जरूरत है बाबासाहब डॉ. भीमराव आंबेडकर के मिशन को सही तरीके से समझने की. क्योंकि उनका कहना था कि 'बिना सामाजिक क्रांति के राजनैतिक क्रांति अर्थहीन है' और अभी देश में सामाजिक बराबरी आई नहीं है. इसलिए आज समाज के हर क्षेत्र में कार्य करने की आवश्यकता है.

मंगलवार, 18 अप्रैल 2

लोकमत समाचार

आयोजन ● हिंदी विवि के गालिब सभागृह में आंबेडकर जयंती मनाई

बाबासाहब के जीवन से प्रेरणा लें विद्यार्थ

वर्धा । 17 अप्रैल । लोस

डॉ. बाबासाहब आंबेडकर का जीवन संघर्ष एवं कठिनाइयों से भरा रहा. उन्होंने कड़ी मेहनत और अभ्यास के साथ विद्वता हासिल कर देश और समाज को एक नई दृष्टि दी. डॉ. आंबेडकर की सोच और उनके कार्यों से प्रेरणा लेकर विद्यार्थियों ने आगे बढ़ना चाहिए. उक्त आशय के विचार हिंदी विवि के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र ने व्यक्त किए.

वह हाल ही में विश्वविद्यालय के गालिब सभागृह में आयोजित डॉ. बाबासाहब आंबेडकर की 126वीं जयंती के अवसर पर बोल रहे थे. प्रा.

लोगों का मार्गदर्शन करते हुए हिंदी विश्वविद्यालय के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र.

मिश्र ने आगे कहा कि डॉ. आंबेडकर ने तत्कालीन समाज व्यवस्था से लोहा लिया था. उन्होंने समाज के उद्धार को अपने जीवन का लक्ष्य बना लिया था. उनका सं
जीवन हमें प्रेरणा देता है. का
मुख्य वक्ता प्रा. अरुण
त्रिपाठी ने गांधी-अ
अंतर्संबंध पर अपनी बात र

उन्होंने दोनों को महान
नेता बताया. प्रति
आनंदवर्धन शर्मा ने कहा कि
हर क्षेत्र डॉ.बाबासाहब आं
विचारों से प्रभावित है औ
कार्यक्रम के प्रारंभ में कुल
गिरीश्वर मिश्र ने डॉ. बा
आंबेडकर की प्रतिमा पर म
किया. डॉ. सुरजीत सिंह ने
वक्तव्य दिया. कार्यक्रम का
डॉ. शैलजा मरजी कदम ने

सोमवार, 17 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

कुलसचिव मिश्र को दी विदाई

वर्धा । 16 अप्रैल । लोस

महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के कुलसचिव पद पर कार्यरत एवं रचनाकार डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र को 14 अप्रैल को विदाई दी गई. विश्वविद्यालय के फैकल्टी एंड ऑफिसर्स क्लब की ओर से क्लब के सभागार में आयोजित समारोह में डॉ. राजेंद्रप्रसाद मिश्र का सपत्नीक सत्कार किया गया.

कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र की ओर से डॉ. मिश्र को उपहार देकर सम्मानित किया. इस अवसर पर प्रा. गिरीश्वर मिश्र, सकुलपति प्रा. आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान मंच पर उपस्थित थे. इस अवसर पर डॉ. राजेंद्र मिश्र ने कुलसचिव के रुप में कार्य करते हुए अनुभवों को साझा करते हुए कार्य संस्कृति की प्रशंसा की. कार्यक्रम का संचालन स्त्री अध्यन विभाग की प्रभारी अध्यक्ष डॉ. सुप्रिया पाठक ने किया. इस अवसर पर प्रा. के.के. सिंह, राजेश्वर सिंह तथा डॉ. अवंतिका शुक्ला ने अपने विचार प्रकट किए. कार्यक्रम में बड़ी संख्या में विश्वविद्यालय के शिक्षक एवं विद्यार्थी उपस्थित थे.

सेवानिवृत्ति पर कुलसचिव राजेंद्र मिश्र को उपहार प्रदान करते कुलपति गिरीश्वर मिश्र.

रविवार, 16 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

स्मरण ● महात्मा गांधी हिंदी विवि में 'अज्ञेय' स्मरण कार्यक्रम आयोजित

हिंदी के विकास में अज्ञेय का अहम योगदान

वर्धा । 15 अप्रैल । लोस

अज्ञेय ने हिंदी साहित्य की हर विधा में लेखन कर हिंदी साहित्य में अहम योगदान दिया है. उनके ललित निबंध, उपन्यास, कविताएं एवं आलेख हिंदी साहित्य को नया आयाम देने वाले हैं. उक्त विचार हिंदी विवि के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र ने व्यक्त किए.

वे विश्वविद्यालय के हिंदी एवं तुलनात्मक साहित्य विभाग की ओर से आयोजित अज्ञेय स्मरण कार्यक्रम में बोल रहे थे. कार्यक्रम में अनुवाद एवं निर्वाचन विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रा. देवराज मुख्य वक्ता

अज्ञेय स्मृति दिन कार्यक्रम में मार्गदर्शन करते कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र.

के रूप में तथा भाषा विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रा. हनुमानप्रसाद शुक्ल एवं साहित्य विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रा. कृष्णकुमार सिंह विशेष अतिथि के रूप में उपस्थित थे. कार्यक्रम का संचालन साहित्य विद्यापीठ की एसोसिएट प्रा. डॉ. प्रीति सागर ने किया. आभार प्रदर्शन सहायक प्रा. डॉ. वीरपाल सिंह यादव ने किया.

प्रा. मिश्र ने आगे कहा कि अज्ञेय ने जीवन को अवसर के रूप में माना और अपनी रचना प्रक्रिया को आगे बढ़ाया. मुख्य वक्ता के रूप में प्रा. देवराज ने अज्ञेय के साहित्य के साथ-साथ पत्रकारिता में किए गए कार्यों पर प्रकाश डाला. प्रा. के.के. सिंह ने अज्ञेय को पहली पंक्ति का साहित्यकार माना. कार्यक्रम में विद्यार्थी, शोधार्थी व शिक्षक उपस्थित थे.

गुरुवार, 13 अप्रैल 2017

लोकमत समाचार

नए कलेवर लेकर आ रहा पत्रकारिता का भविष्य : देव

वर्धा। 12 अप्रैल। लोस

पत्रकारिता में बड़ी तेजी से बदलाव आ रहे हैं. इस दौर में मीडिया नए उपकरणों के साथ आगे बढ़ रहा है. समाज के सामने पत्रकारिता एक नया कलेवर लेकर उपस्थित हो रही है. उक्त विचार पत्रकार राहुल देव ने व्यक्त किए.

वे महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के जनसंचार विभाग की ओर से 'पत्रकारिता और समाज' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय संगोष्ठी के समापन समारोह में बोल रहे थे. समापन सत्र की अध्यक्षता विश्वविद्यालय के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र ने की. 'पत्रकारिता का भविष्य और भविष्य की पत्रकारिता' विषय पर समापन सत्र आयोजित किया गया था.

इसमें वरिष्ठ पत्रकार एस.एन. विनोद, वरिष्ठ पत्रकार सुधीर पाठक, वरिष्ठ पत्रकार हर्षवर्धन आर्य, वरिष्ठ पत्रकार कल्लोल चक्रवर्ती मंचासीन थे. इस अवसर पर एस.एन. विनोद ने कहा कि मीडिया में डिजिटल क्रांति आ गई है. उन्होंने कहा कि विश्वसनीयता ही पत्रकारिता का भविष्य तय करेगी. कल्लोल चक्रवर्ती ने कहा कि भविष्य में पत्रकारिता के माध्यम बदलने वाले हैं. पत्रकारिता में आने वाले विद्यार्थियों को उन माध्यमों का चुनाव करना होगा.

मंच पर कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र, प्रा. आनंदवर्धन शर्मा, हर्षवर्धन आर्य व अन्य.

हर्षवर्धन आर्य ने कहा कि वर्धा शहर तेजस्वी पत्रकारिता की भूमि है. यहां महात्मा गांधी, माधवराव सप्रे, काका कालेलकर, बाबा नागार्जुन आदि महान विभूतियों ने पत्रकारिता की है. राष्ट्रभाषा जैसी पत्रिकाओं का संपादन यहां से हुआ है.

उन्होंने विश्वास व्यक्त करते हुए कहा कि वर्धा से ही पत्रकारिता के भविष्य की आशा की किरण निकल सकती है. विवि के कार्य परिषद के सदस्य सुधीर पाठक ने कहा कि नई तकनीक अपनाने वाले पत्रकार ही अपने को क्षेत्र में अच्छी तरह स्थापित कर सकेंगे. कार्यक्रम का संचालन प्रा. डॉ. संदीप वर्मा व आभार प्रतिकुलपति प्रा. आनंदवर्धन शर्मा ने माना.

शुक्रवार, 7 अप्रैल 2017
राष्ट्रप्रकाश

सुविधा

बी.एड., एम.एड. जनसंचार, फिल्म समेत एडवांस्ड डिप्लोमा के लिए कर सकेंगे अ

हिंदी विश्वविद्यालय में प्रवेश प्रक्रिया प्र

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में सत्र 2017-18 के लिए प्रवेश प्रक्रिया प्रारंभ हुई है. विश्वविद्यालय में एम.ए., एमबीए, एम.एड., एम.एस. डब्ल्यु., बी.एड., एम.एड. (एकीकृत) बी. वोक., जैसे रोजगारोन्मुखी पाठ्यक्रमों का अध्यापन होता है.

वर्धा, शहर संवादक

एम.ए. के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, इंफॉर्मेटिक्स एंड लैंग्वेज इंजीनियरिंग, हिंदी साहित्य, तुलनात्मक साहित्य, प्रयोजनमूलक हिंदी एवं भाषा प्रबंध, उर्दू, मराठी, अंग्रेजी, संस्कृत, मास्टर ऑफ परफार्मिंग आर्टस (फिल्म एवं नाटक), गांधी एवं शांति अध्ययन, स्त्री अध्ययन, दलित एवं जनजातीय अध्ययन, बौद्ध अध्ययन, अनुवाद अध्ययन, प्रवासन तथा डायस्पोरा अध्ययन, जनसंचार, मानवविज्ञान, एमएसडब्ल्यु, शिक्षाशास्त्र, मनोविज्ञान, एमबीए, बी.एड., एम.एड., आदि पाठ्यक्रम उपलब्ध हैं. पाठ्यक्रमों में प्रवेश के लिए आवेदन प्राप्ति की तिथि 30 जून 2017 है. पीएच.डी. के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, गांधी एवं शांति अध्ययन, इंफॉर्मेटिक्स एंड लैंग्विज इंजीनियरिंग, दलित एवं जनजाति अध्ययन, जनसंचार, मानवविज्ञान, सोशल वर्क, शिक्षाशास्त्र विषय यहां उपलब्ध हैं. सर्टिफिकेट, डिप्लोमा, पी.जी. डिप्लोमा, एडवांस्ड डिप्लोमा में अनेक पाठ्यक्रम यहां उपलब्ध हैं. पीजी डिप्लोमा में भाषा शिक्षण, भाषाविज्ञान, भाषा-प्रौद्योगिकी, पीजीडीसीए, तुलनात्मक भारतीय साहित्य, भारतीय एवं पाश्चात्य कला तथा सौन्दर्यशास्त्र, गांधी अध्ययन, स्त्री अध्ययन, देशज संस्कृति भाषा और जेंडर, दलित विचार, बौद्ध अध्ययन, पालि भाषा एवं साहित्य, बौद्ध पर्यटन एवं गाइडिंग, तिब्बती भाषा एवं धर्म, अनुवाद, प्रयोजनमूलक हिंदी, निर्वचन, भारतीय डायस्पोरा, इलेक्ट्रॉनिक मीडिया, विज्ञापन एवं जनसंपर्क, हिंदी पत्रकारिता, मराठी पत्रकारिता, एनजीओ प्रबंधन पाठ्यक्रम उपलब्ध है. डिप्लोमा पाठ्यक्रम में फोरेंसिक साइंस, योग एवं स्वास्थ्य अध्ययन, परामर्श एवं निर्देशन, मराठी, उर्दू, संस्कृत, पालि, अंग्रेजी, चीनी, स्पेनिश, जापानी, फ्रेंच तथा डीसीए शामिल है. सर्टिफिकेट के पाठ्यक्रमों में मराठी, उर्दू, संस्कृत, चीनी, स्पेनिश, जापानी, फ्रेंच, अंग्रेजी, भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन) उपलब्ध है. विद्यार्थी अधिक जानकारी के लिए विवि की वेबसाइट देख सकते हैं पर्यावरणीय दृष्टि से अत्यंत अनुकूल और पांच मनमोहक पहाड़ियों पर बसे इस विश्वविद्यालय का संपूर्ण परिसर वाई-फाई युक्त है. विश्व विद्यालय में शैक्षणिक गतिविधियों के अलावा विश्वविद्यालय परिसर में निरंतर सामाजिक एवं सांस्कृतिक गतिविधियां संचालित होती रहती हैं. शोध की संस्कृति को बढ़ावा देने तथा विद्यार्थियों में न

प्रोत्साहन देने के

एवं योजनाएं चल

सेवा योजना इ

विद्यार्थियों में न

की दिशा का वि

तकनीकी दृष्टि से

अत्याधुनिक कम

तथा फिल्म स्टुडि

गया है. छात्रों को

भी दी जाती है. वि

संसद द्वारा पारित

क्रमांक 3 के अं

केंद्रीय विश्वविद्

विभिन्न राज्यों,

अलावा अन्य

श्रीलंका, थाईलैं

बेल्जियम, रूस

विद्यार्थी अध्ययन

राष्ट्रप्रकाश

सोमवार, 17 अप्रैल 2017

सभा

बाबासाहब के संघर्ष से प्रेरणा लें विद्यार्थी : प्रो. गिरीश्वर मिश्र

हिंदी विश्वविद्यालय में डॉ. आंबेडकर जयंती का आयो

भारतरत्न डॉ. बाबासाहब अंबेडकर की 126 वीं जयंती के उपलक्ष्य में महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में आयोजित कार्यक्रम में कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र ने कहा कि डॉ. अंबेडकर का जीवन संघर्ष एवं कठिनाईयों से भरा रहा. उन्होंने कड़ी मेहनत और अभ्यास के साथ विद्वत्ता हासिल कर देश और समाज को एक नई दृष्टि दी.

वर्धा, राप्र संवादक

डॉ. अंबेडकर की सोच और उनके कार्यों की प्रेरणा लेकर विद्यार्थियों ने आगे बढ़ना चाहिए. गालिब सभागार में कार्यक्रम की अध्यक्षता करते हुए कुलपति ने डॉ. अंबेडकर के बारे में कहा कि सामाजिक न्याय, स्वतंत्रता और बंधुता स्थापित करने के लिए डॉ. अंबेडकर ने जीवनभर संघर्ष किया. उन्होंने तत्कालीन समाज व्यवस्था से लोहा लिया. वे सोच-विचार पर अड़िग रहे और समाज उद्धार के कार्य करते रहे. उनके विचार पर गौर करते हुए चिंतन करना चाहिए कि सामाजिक समता की दिशा में हम किस तरह आगे बढ़ सकते हैं. उनका संघर्षभरा जीवन ही हमें प्रेरणा देता है. कार्यक्रम के मुख्य वक्ता जाने-माने पत्रकार और चिंतक प्रो. अरूण कुमार त्रिपाठी ने 'गांधी-अंबेडकर अंतर्संबंध पर अपनी बात रखी. उन्होंने गांधी-अंबेडकर को सदि के महानायक की संज्ञा देते हुए कहा कि दोनों के बीच में कई बार वैचारिक संघर्ष होता है और कई बार समझौता. पुना पैक्ट, द्वितीय गोलमेज परिषद आदि का उदाहरण देकर उन्होंने कहा

कि इन घटनाओं ने भारतीय सामाजिक और राजनीतिक स्तर. पर उथल-पुथल मच गई थी. उनके बीच के इन गंभीर टकराव की गूंज आज भी सुनाई देती है. दोनों नेताओं के बीच का संघर्ष और टकराव हमें इतिहास में और वर्तमान में भी परेशान करता है. प्रो. त्रिपाठी ने स्वतंत्रता पूर्व से लेकर स्वतंत्रता प्राप्ति और उसके बाद संविधान निर्माण तक की घटनाओं का उल्लेख गांधी और अंबेडकर का संदर्भ देते हुए किया और कहा कि दोनों में धार्मिक और आध्यात्मिक चिंतन था जो दोनों को

महान वैचारिक
.समकुलपति प्रो.
ने कहा कि डॉ. अं
में अनेक प्रेरणास्प
का हर क्षेत्र उनके वि
है और रहेगा. उन्हों
डॉ. अंबेडकर
सामाजिक विका
एक व्यापक फल
चाहिए. कार्यक्रम
प्रो. गिरीश्वर मि
बाबासाहब अंबेड
माल्यार्पण कर
विश्वविद्यालय के
कौसल्यायन बौद्ध
प्रभारी निदेशक ड
सिंह ने स्वागत

मंगलवार, 11 अप्रैल 2017

राष्ट्रप्रकाश

'समाज के साथ संवाद का प्रभावी माध्यम है पत्रकारिता

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय वर्धा के जनसंचार विभाग की ओर से सोमवार 10 एवं आज मंगलवार 11 को पत्रकारिता और समाज पर दो दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी के उद्घाटन समारोह की अध्यक्षता करते हुए विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. गिरीश्वनर मिश्र ने कहा कि समाज के साथ संवाद के लिए पत्रकारिता एक महत्वपूर्ण और प्रभावी माध्यम है.

प्रो. गिरिश्वर मिश्र ने किया राष्ट्रीय संगोष्ठी का उद्घाटन

जनसंचार विभाग का आयोजन

वर्धा, जिला संवादक

आज की पत्रकारिता अनेक उद्देश्यों के साथ चल रही है. देश और समाज की अनेक चिंताओं तथा जटिलताओं के साथ यह पेशा छुरे की धार पर चलने वाला है. ऐसे में संतुलन बनाकर चलना संपादकों के लिए एक बड़ी चुनौती है.

उद्घाटन सत्र में सोमवार को हिंदी भाषा, पत्रकारिता और समाज पर चर्चा की गई. चर्चा में मानविकी एवं समाज विज्ञान संकाय के अध्यक्ष प्रो. मनोज कुमार ने स्वागत भाषण दिया. अतिथि वक्तों के रूप में मणिकांत सोनी ने पत्रकारिता के अपने लंबे अनुभवों को सांझा करते हुए कहा कि हिंदी भाषा, पत्रकारिता और समाज एक त्रिकोण है और पाठक उसके केंद्र में है.

उन्होंने माना कि अनेक परिवर्तनों के साथ पत्रकारिता में भी परिवर्तन आए हैं और यह एक स्वभाविक प्रक्रिया है. उन्होंने कहा कि दिनमान से भाषा परिवर्तन शुरू हुआ और जनसत्ता ने उसे शीखर पर पहुंचाया. उन्होंने कहा कि अपने पाठकों की भाषा को देखकर समाचार पत्रों में भाषा का इस्तेमाल करना आवश्यक हो गया है. आज की 60 प्रतिशत युवा पीढ़ी हिंदी रोमन में लिखती है. उसकी भाषा बदल रही है.

इसके साथ ही क्षेत्र, राज्य तथा भौगोलिक प्रदेश को ध्यान में रखकर समाचार पत्रों की भाषा में बदलाव देखे जा रहे हैं. उन्होंने कहा कि अन्य भाषाओं के शब्दों को हिंदी पत्रकारिता में लाना चाहिए. उन्होंने मराठी के प्रतिसाद, उड़ान पुल और जलकुंभ जैसे शब्दों का उदाहरण देकर कहा कि हमें क्षेत्रीय भाषा और बोलियों के शब्दों को समाचारों में स्थान देना चाहिए. उन्होंने अपील की कि हिंदी में पत्रकारिता करने वाले विद्यार्थियों को अंग्रेजी का भी अध्यन करना चाहिए ताकि उन्हें शब्दों के हिंदी और अंग्रेजी अर्थ पता हो. कार्यक्रम के प्रारंभ में छात्राओं ने विश्वविद्यालय का कुलगीत

प्रस्तुत किया. इस
कुलपति प्रो. गिरीश
मणिकांत सोनी का श
माला और चरखा प्रदा
किया. कार्यक्रम में वि
के प्रतिकुलपति प्रो.
शर्मा, जनसंचार वि
अरूण कुमार त्रिपा
विद्यापीठ के अधिष्ठा
कुमार सिंह ने अपने
कार्यक्रम का संचाल
विभाग के अध्यक्ष डॉ
चौबे ने किया तथा ध
जनसंचार विभाग
प्रोफेसर डॉ. धरवेश
किया. इस अवसर प
अधिकारी, शोधार्थी
बड़ी संख्यान में उपस्थि

समापन अ

संगोष्ठी का सम
मंगलवार 11 अप्रैल क
बजे शुरू होगा. जिसमें
का भविष्य और
पत्रकारिता पर चर्चा हो
अध्यक्षता कुलपति प्रो
मिश्र करेंगे और विशे
सुधीर पाठक. सत्र में व
एस.एन. विनोद, हर्ष
कल्लोल चक्रवर्ती अ
अग्रवाल हिस्सा लेंगे.

युवाराष्ट्र दर्शन

सोमवार, दिनांक १७ एप्रिल २०१७

हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना सेवानिवृत्ती निमित्त निरोप

प्रतिनिधी,
वर्धा,१६,

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलसचिव म्हणून गेल्या ६०५ दिवसांपासून कार्यरत सुप्रसिद्ध रचनाकार आणि उडिया भाषेचे सिद्धहस्त अनुवादक डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना शुक्रवार, १४ एप्रिल रोजी एका कार्यक्रमात भावपूर्ण निरोप देण?यात आला. विश्वविद्यालयातील फॅकल्टी एण्ड ऑफिसर्स क्लबच्या वतीने क?लबच्या सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र आणि श्रीमती मिश्र याना कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांनी भेट वस्तु देऊन सन्मानित केले. त्यांच्या कार्यकाळातील कार्यांचा एक फोटो अलबम जनसंपर्क विभागाच्या वतीने भेट देण्यात आला. कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित कार्यक्रमाला समकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज़ ख़ान मंचावर उपस्थित होते. डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांनी आपले अनुभव विषद करत विश्वविद्यालयातील कार्यसंस्कृतीची प्रशंसा केली. कार्यक्रम का संचालन स्त्री अध्ययन विभागाच्या प्रभारी अध्यक्ष तथा क्लबच्या सचिव डॉ. सुप्रिया पाठक यांनी केले. प्रो. के. के. सिंह, राजेश्वर सिंह आणि डॉ. अवंतिका शुक्ला यांनी डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना शुभकामना दिल्या.

महासागर
शुक्रवार, दिनांक ०७ एप्रिल २०१७

हिंदी विश्वविद्यालयातील कथाकार हुस्न तबस्सुम यांना डॉ. विजयमोहन सिंह स्मृती युवा कथा पुरस्कार

प्रतिनिधी,
वर्धा, दि. ०६,

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयातील शोधार्थी चर्चित युवा कथाकार सुश्री हुस्न तबस्सुम निहाँ यांना पहिला डॉ. विजयमोहन सिंह पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. निहाँ यांचे सर्जनात्मक कथालेखन आणि हिंदी साहित्य व भाषे प्रति त्यांची निष्ठा बघता हा प्रतिष्ठित पुरस्कार प्रदान देण्यात आला. हा पुरस्कार २३ मार्च रोजी भोपाळ येथे प्रदान करण्यात आला.

ही माहिती डॉ. विजय-मोहन सिंह स्मृती ट्रस्टचे सचिव डॉ. अविचल गौतम यांनी दिली.

पुरस्काराबद्दल निहाँ यांचे कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्या सह अध्यापक, अधिकारी व विद्यार्थीनी शुभेच्छा दिल्या आहेत.

महासागर शनिवार,दिनां

हिंदी विश्वविद्यालयात प्रवेश प्रक्रिया प्रार

बी.एड., एम. एड. जनसंचार, फिल्म, नाटक, मनोविज्ञान, एमबीए, विदेशी भाषांत अध्ययन

एम. ए., एम.एस्.डब्ल्यू, बी.एस.डब्ल्यू, बी.वोक. सर्टिफिकेट, पीजी तथा ॲडवांस्ड डिप्लोमा करिता

प्रतिनिधी,
वर्धा,दि.७,

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात सत्र २०१७-१८ करिता प्रवेश प्रक्रिया प्रारंभ झाली आहे. विश्वविद्यालयात एम.ए., एमबीए, एम.एड., एम.एस. डब्ल्यू., बी.एड., एम.एड. (एकीकृत) बी. वोक., सारख्या रोजगाराभिमुख विषयांचे अध्यापन होते. विविध अभ्यासक्रमात प्रवेशासाठी अर्ज करण?याची शेवटची तारीख ३० जून आहे. येथे एम.ए. मध्ये प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांना एक भारतीय किंवा विदेशी भाषा शिकविली जाते. एम. फिल. करिता भाषा प्रौदयोगिकी, कम्प्यूटेशनल लिंग्विस्टिक?स, तुलनात्मक साहित्य, परफॉर्मिंग आर्ट्स, गांधी व शांती अध्ययन, स्त्री अध्ययन, दलित व जनजाती अध्ययन, बौद्ध अध्ययन, अनुवाद, प्रशासन व डायस्पोरा, जनसंचार, मानवविज्ञान, सोशल वर्क आणि शिक्षणशास्त्र विषय उपलब्ध आहेत. पीएच.डी. का-

रिता भाषा प्रौद्योगिकी, गांधी व शांती अध्ययन, इंफॉर्मेटिक्स ॲंड लैंग्विज इंजीनियरिंग, दलित व जनजाती अध्ययन, जनसंचार, मानवविज्ञान, सोशल वर्क, शिक्षणशास्त्र विषय उपलब्ध आहेत. पीजी डिप्लोमामध्ये भाषा शिक्षण, भाषाविज्ञान, भाषा-प्रौदयोगिकी, पीजीडीसीए, तुलनात्मक भारतीय साहित्य, भारतीय व पाश्चात्य कला तथा सौन्दर्यशास्त्र, गांधी अध्ययन, स्त्री अध्ययन, देशज संस्कृती भाषा आणि जेंडर, दलित विचार, बौद्ध अध्ययन, पालि भाषा व साहित्य, बौद्ध पर्यटन व गाइडिंग, तिब्बती भाषा व धर्म, अनुवाद, प्रयोजनमूलक हिंदी, निर्वचन, भारतीय डायस्पोरा, इलेक्ट्रॉनिक मीडिया, जाहिरात आणि जनसंपर्क, हिंदी पत्रकारिता, मराठी पत्रकारिता, एनजीओ प्रबंधन पाठ्यक्रम उपलब्ध आहेत. डिप्लोमा मध्ये फॉरेंसिक सायंस, योग आणि स्वास्थ्य अध्ययन, रामर्श व निर्देशन, मराठी, उर्दू, संस्कृत, पालि, इंग्रजी, चीनी, स्पेनिश, जापानी, फ्रेंच तथा डीसीए याचा समावेश आहे. सर्टिफिकेट अभ्यासक्रमात मराठी, उर्दू, संस्कृत, चीनी, स्पेनिश, जापानी, फ्रेंच, इंग्रजी, भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन) उपलब्ध आहेत. विदयार्थी अधिक माहिती?करिता वेबसाइट www.hindi-

vishwa.org बघू शकतात किंवा टोल फ्री. नंबर १८००२३३२१४१ वर संपर्क करू शकतात. वर्धा शहराच्या दक्षिणेला वर्धा बस स्थानक आणि वर्धा रेलवे स्थानाकापासून अंदाजे ६ किमीवर नागपूर-यवतमाळ महामार्गावर २१२ एकर जागेत वसलेल्या या केंद्रीय विश्वविद्यालयात विद्यार्थ्यांना वसतिगृह सुविधा आहेत. पर्यावरणीय दृष्टिने अत्यंत अनुकूल आणि मनमोहक टेकड्यावरील विश्वविद्यालयाचा संपूर्ण परिसर वाय-फाय युक्त आहे.

विश्वविद्यालयात
कार्यकलापाशिवा
सामाजिक आणि
कार्यक्रम संचालि
राष्ट्रीय सेवा
माध्यमातून
विकास करण्य
अत्याधुनिक कं
मीडिया तथा फिल
हे येथील आक
आहे. येथे विविध
विद्यार्थ्यांशिवाय
श्रीलंका, थायल
जापान, बेल्जियम
देशांतील
अध्ययनासाठी ये

शनिवार, दिनांक ०१ एप्रिल २०१७

महासागर

हिंदी विश्वविद्यालयात विश्व रंगमंच दिवस उत्स

प्रतिनिधी,
वर्धा, दि. ३१,

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात २७ मार्च हा जागतिक रंगमंच दिवस मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. यानिमित्त विद्यार्थ्यांनी शेक्सपियर याचे मॅकबेथ, भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे अंधेर नगरी, ग्रीक नाटक इडिपस, भास यांचे दुतवाक्यम आणि आदिम रंगमंच ही नाटके सादर करून उपस्थितांची भरपूर दाद ि म ळ ा ि व ल ा. ि व श्व ि व द्‌ य ा ल य ा त ी ल प्रदर्शनकारी कला विभागाने हे आयोजन केले होते. नाटकाच्या सादरीकरणाची संकल्पना, समन्वय व निर्देशन सहायक प्रोफेसर सुरभि विप्लव यांचे तर निर्मिती आणि संयोजन वरिष्ठ रंगकर्मी सहायक प्रोफेसर डॉ. सतीश पावडे यांचे होते. गालिब सभागृहात झालेल्या सादरीकरणाच्या वेळी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, डॉ. उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. के. के. सिंह यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उ ि ा ा ि स्थ त ा त ा होते. सादरीकरणाआधी समता भवनातून वैविध्यपूर्व वेश भूषा धारण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी विविध वाद्यांच्या गजरात आकर्षक रंगयात्रा काढली. यानंतर आदिम रंगमंचचे सादरीकरण अभय कुमार, अमित, शताक्षी मिश्र, अंकुश डांगे, आकाश कांबळे, पुनेश, देवेश दुबे, विजय कुंडिया, अभिषेक ठाकुर, विष्णु कुमार यांनी केले. निर्देशन विष्णु कुमार यांचे तर सह निर्देशन अभिषेक ठाकुरचे होते. ऐतिहासिक मॅकबेथ या नाटकात आकाश कांबळे, शिव कुमार, धर्मराज, शिवम कुमार, खुशबु गर्गेलवार, उपासना गौतम, रामलखन, दिव्यांश रंजन, प्राची पाटील, रश्मी गोंडाने, अश्विनी रोकडे, राहुल भालेराव, विश्वभूषण खैरकार या विद्यार्थ्यांनी भूमिका केल्या. सह निर्देशन कृष्ण मोहन यांनी तर निर्देशन सुरभि विप्लव यांनी केले.

भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे हास्य विनोदी नाटक अंधेर नगरी यातून उपस्थितांना लोटपोट केले. या नाटकात अनूप, विष्णु, मनीष, धर्मेंद्र तिवारी, सुमन, श्वेता सचान, साधना, धर्मराज, सागरिका नायक, नवीन कुमार मौर्य, अमित कुमार, सुमन, साधना, गौरव, आरती व शैकी जैन यांनी भूमिका केली. संगीत निर्देशन श्याम प्रकाशचे तर प्रकाश व्यवस्था सुहास नगराळे यांची होती. निर्देशन सुरभि विप्लव व सह निर्देशन विजय कुमार यांचे होते. वस्त्र विन्यास श्वेता सचान व विष्णु कुमार यांचे होते. इडिपस या नाटकात शिशु कुमार, दीप्ति

ओगरे, शैकी जैन, राजेश अहिरवार, कंचन, प्रितेश पांडे, अशोक बैरागी यांनी अभिनय केला. निर्देशन प्रितेश पांडे यांचे होते. दुतवाक्यम या नाटकात दिव्यांस रंजन, मलय वर्मण, राहुल, सुरभि, महिपाल त्रिपाठी, हिमांशु तिवारी, सुनील सिंह, नविन, गौरव, कुणाल यांनी भूमिका केल्या. संगीत अलोक निगम, सहनिर्देशन दिव्यास रंजन, सुरभि यांचे तर निर्देशन डॉ. अलोक पांडे यांचे होते.

रूप सज्जा डॉ. विलास

पकडे, अक्षय
आणि दीप्ति यां
आयोजनाविषयी
सुरभि विप्लव य
की संपूर्ण सादरी
गावदारी विद्या
पाडली. विविध
आशयांच्या
विद्यार्थ्यांनी
याचा प्रारंभ केला
त्यांनी व्यक्त के
च्या माध्यमातून
मशाल निरंतर
असा आशावा
व्यक्त केला.
यशस्वीतेसाठी

रविवार,दिनांक ०२ एप्रिल २०१७

महासागर

हिंदी विश्वविद्यालयात विश्व रंगमंच दिवस उत्

प्रतिनिधी,
वर्धा,दि.०१,

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात २७ मार्च हा जागतिक रंगमंच दिवस मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. यानिमित्त विद्यार्थ्यांनी शेक्सपियर याचे मॅकबेथ, भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे अंधेर नगरी, ग्रीक नाटक इडिपस, भास यांचे दुतवाक्यम आणि आदिम रंगमंच ही नाटके सादर करून उपस्थितांची भरपूर दाद मिळविली. विश्वविद्यालयातील प्रदर्शनकारी कला विभागाने हे आयोजन केले होते. नाटकाच्या सादरीकरणाची संकल्पना, समन्वय व निर्देशन सहायक प्रोफेसर सुरभि विप्लव यांचे तर निर्मिती आणि संयोजन वरिष्ठ रंगकर्मी सहायक प्रोफेसर डॉ. सतीश पावडे यांचे होते. गालिब सभागृहात झालेल्या सादरीकरणाच्या वेळी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, डॉ. उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. के. के. सिंह यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सादरीकरणाआधी समता भवनातून वैविध्यपूर्व वेश भूषा धारण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी विविध वाद्यांच्या गजरात आकर्षक रंगयात्रा काढली. यानंतर आदिम रंगमंचचे सादरीकरण अभय कुमार, अमित, शताक्षी मिश्र, अंकुश डांगे, आकाश कांबळे, पुनेश, देवेश दुबे, विजय कुडिया, अभिषेक ठाकुर, विष्णु कुमार यांनी केले. निर्देशन विष्णु कुमार यांचे तर सह निर्देशन अभिषेक ठाकुरचे होते. ऐतिहासिक मॅकबेथ या नाटकात आकाश कांबळे, शिव कुमार, धर्मराज, शिवम कुमार, खुशबु गर्गेलवार, उपासना गौतम, रामलखन, दिव्यांश रंजन, प्राची पाटील, रश्मी गोंडाने, अश्विनी रोकडे, राहुल भालेराव, विश्वभूषण खैरकार या विद्यार्थ्यांनी भूमिका केल्या. सह निर्देशन कृष्ण मोहन यांनी तर निर्देशन सुरभि विप्लव यांनी केले.

भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे हास्य विनोदी नाटक अंधेर नगरी यातून उपस्थितांना लोटपोट केले. या नाटकात अनूप, विष्णु,मनीष, धर्मेंद्र तिवारी, सुमन, श्वेता सचान, साधना, धर्मराज, सागरिका, नायक, नवीन कुमार मौर्य, अमित कुमार, सुमन, साधना, गौरव, आरती व शैकी जैन यांनी भूमिका केली. संगीत निर्देशन श्याम प्रकाशचे तर प्रकाश व्यवस्था सुहास नगराळे यांची होती. निर्देशन सुरभि विप्लव व सह निर्देशन विजय कुमार यांचे होते. वस्त्र विन्यास श्वेता सचान व विष्णु कुमार यांचे होते. इडिपस या नाटकात शिशु कुमार, दीप्ति

ओगरे, शैकी जैन, राजेश अहिरवार, कंचन, प्रितेश पांडे . अशोक बैरागी यांनी अभिनय केला. निर्देशन प्रितेश पांडे यांचे होते. दुतवाक्यम या नाटकात दिव्यांस-रंजन,मलय वर्मण,राहुल, सुरभि, महिपाल त्रिपाठी, हिमांशु तिवारी, सुनील सिंह,नविन, गौरव,कुणाल यानी भूमिका केल्या. संगीत अलोक निगम, सहनिर्देशन दिव्यास रंजन, सुरभि यांचे तर निर्देशन डॉ. अलोक पांडे यांचे होते.

रूप सज्जा डॉ. विलास पकडे, अक्षय
आणि दीप्ति या
आयोजनाविषयी
सुरभि विप्लव य
की संपूर्ण सादरी
गावदारी विद्या
पाडली. विविध
आशयांच्या
विद्यार्थ्यांनी
चाचा प्रारंभ केला
त्यांनी व्यक्त के
च्या माध्यमातून
मशाल निरंतर
असा आशावा
व्यक्त केला.
यशस्वीतेसाठी

शनिवार, दिनांक ०१ एप्रिल २०१७

महासागर

हिंदी विश्वविद्यालय शिक्षक संघाची निवडणूक

प्रो. मनोज कुमार नवनिर्वाचित अध्यक्ष

प्रतिनिधी,
वर्धा,दि.३१,

डॉ. अवंतिका शुक्ला उपाध्यक्ष, डॉ. अमित राय महासचिवपदी वर्धा, २८ मार्च २०१७: महात्मा गांधी आंतरराष्?ट्रीय हिंदी विश्वविद्‌यालयातील शिक्षक संघाच्या मंगळवारी झालेल्या निवडणुकीत मानविकी आणि समाज विज्ञान विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. मनोज कुमार हे अध्यक्ष म्हणून निर्वाचित झाले. उपाध्यक्षपदी स्त्री अध्ययन विभागातील सहायक प्रोफेसर डॉ. अवंतिका शुक्ला तथा महासचिवपदी दूर शिक्षा विभागातील सहायक प्रोफेसर डॉ. अमित राय निवडून आले. निवडणुकीसाठी सकाळी मतदान हुआ आणि दुपारी निकाल घोषित करण्यात आले. निवडणुकीत ६५ पैकी ६२ सदस्य अध्यापकांनी मतदान केले जे ९७ टक?के आहे.कार्यकारिणी सदस्य म्हणून अनुवाद व निर्वचन विभागाचे सहायक प्रोफेसर डॉ. अनवर अहमद सिद्दीकी, याच विभागाच्या सहायक प्रोफेसर डॉ. हरप्रीत कौर, उर्दू विभागाचे प्रमुख डॉ. हिमांशु शेखर आणि डायस्पोरा अध?ययन विभागाचे डॉ. मुन्नालाल गुप्ता निवडून आले. संयुक?त सचिवपदी डॉ. वीरेंद्र प्रताप यादव आणि डॉ. परिमल प्रियदर्शी निर्विरोध निवडून आले.निवडणूक प्रक्रियेत मुख्य निवडणूक अधिकारी म्हणून स्त्री अध्ययन विभागाचे प्रो. शंभु गुप्त तथा निर्वाचन अधिकारी म्हणून डॉ. शैलेश मदजी कदम, डॉ. हरीश हुनगुंद आणि डॉ.निशीथ राय यांनी काम बघितले.

महासागर

शनिवार, दिनांक २२ एप्रिल २०१७

वेस्ट वॉटर वाढवेल पाणीपातळी आणि वृक्षराजी

वर्धा,दि.२१, शहरालगतच्या हनुमान टेकडीस्थित जीवन प्राधिकरणाच्या जलशुध्दीकरण केंद्रातून दरदिवशी वाया जाणाऱ्या तीन लाख लिटर पाण्याचे बहुउपयोगी नियोजन करण्याचा कार्यक्रम अखेर प्रत्यक्षात उतरणार आहे. वैद्यकीय जनजागृती मंचाने मांडलेल्या संकल्पनेला प्रतिसाद देत जिल्हा प्रशासनाने घेतलेला पुढाकार आणि महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाने दिलेले २२ लाख ७३ हजारांचे अर्थसाहाय्य परिसरातील पाणीपातळी उंचावण्यासह १० हजार रोपट्यांच्या रोपनासह हिरवेछत्र उभे करण्यास साहाय्यभुत ठरणार आहे. हनुमान टेकडीवर शुक्रवारी (ता.२१) जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल या-च्या हस्ते या महत्वाकांक्षी प्रकल्पाचे भूमिपुजन करण्यात

आले. याप्रसंगी हिंदी विश्वविद्यालयाचे प्र-कुलगुरु आनंदवर्धन शर्मा,कुलसचिव कादर नवाज खान,जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रशासन)विवेक इलमे, जिल्हा परिषदेचे विरोधी पक्ष गटनेते संजय शिंदे, कार्यकारी अभियंता श्री. गेहलोत,जीवन प्राधिकरणचे अधिकारी श्री.चवडे, मंचाचे अध्यक्ष डॉ.सचिन पावडे,सचिव डॉ. यशवंत हिवंज यांची प्रमुख उपस्थिती होती. टेकडी परिस-रातील शुध्दीकरण केंद्रातून दरदिवशी तीन लाख लिटर पाणी नाल्यावाटे वाहून जात आहे. या पाण्याचे नियोजन केल्यास हजारो वृक्ष जगविण्यासह भुगर्भातील पाणीपातळी वाढू शकते,हे वैद्यकीय जनजागृती मंचच्या लक्षात आले. तिथे मंचाव्दारे ७०० रोपट्यांचे रोपन करुन दररोज पाणी दिले जात आहे. या कामाला मोठे स्वरुप दिले जाऊ शकते, अशी संकल्पना मंचातर्फे जिल्हा प्रशासनासमोर मांडण्यात आली.जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनीर पुढाकार घेतला. या कामाकरिता अपेक्षित असलेला खर्च उचलण्याची सहर्ष तयारी हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलगुरु प्रा.गिरिश्वर मिश्र यांनी दाखविली. त्यानुसार जिल्हा परिषदेच्या सिंचन विभागाकडे २२ लाख ७३ हजारांचा निधीही वळता करण्यात आला. भूमिपूजन कार्यक्रमाप्रसंगी श्री. वेदरकर, शशांक कोराडे,डॉ.कांबळे, अवधनकर ,डॉ.आनंद गाढवकर, डॉ.विश्वास,डॉ.सायरे, श्याम भेंडे,बरडे, लोमेश वोडे, मोहन मिसाळ, अजय वरटकर यांची उपस्थिती होती.

असे आहे कामाचे स्वरुप

[illegible]

महासागर

रविवार, दिनांक २३ एप्रिल २०१७

राष्ट्रीय जनसंपर्क दिनाचे आयोजन

संस्कारातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते - जिल्हाधि

प्रतिनिधी,
वर्धा, २२,

जीवनात यशस्वी होण्यासाठी सर्वत्र स्पर्धा लागलेली आहे. या स्पर्धेत यशस्वी होण्यासाठी मूलभूत कर्तव्याची जाणीव आणि संस्कार आत्मसात करणे आवश्यक आहेत. यातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते. असे विचार वर्धाचे जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी व्यक्त केले. ते महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात राष्ट्रीय जनसंपर्क दिनाच्या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा होते. जिल्हाधिकारी नवाल यांनी 'विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक उत्तरदायित्व आणि जिल्हा प्रशासनाची भूमिका आणि आव्हाने' या विषयावर आपले विचारमांडले. पब्लिक रिलेशन्स सोसायटी (पीआरएसआय) ऑफ इंडियाच्या वर्धा चॅप्टरच्या वतीने गालिब सभागृहात शुक्रवारी राष्ट्रीय जनसंपर्क दिवस साजरा करण्यात आला. यानिमित्त राष्ट्रीय सुरक्षेप्रती आमचे दायित्व या विषयावर विचार विनिमय करण्यात आला. कार्यक्रमात मंचावर कुलसचिव कादर नवाज खान, प्रो. अरबिंद कुमार झा, प्रो. अनिल कुमार राय, जिल्हा माहिती अधिकारी मनीषा सावळे यांची उपस्थिती होती. जिल्हाधिकारी म्हणाले की सरकारआणि विविध संस्था हया समाजातून निर्माण झाल्या आहेत. त्यांच्याप्रती आपल्या मनामध्ये जबाबदारीची भावना असायला पाहिजे. विद्यार्थ्यांना उद्देशून ते म्हणाले की आपणाकडे ज्ञानाचे अस्त्र आणि शस्त्र आहे त्याचा उपयोग देश आणि समाजाच्या भल्यासाठी करायला पाहिजे. प्रो. आनंद वर्धन शर्मा म्हणाले की राष्ट्रवाद आणि राष्ट्रीय चेतनाची भावनेनेच आपण देश आणि समाजाला सशक्त बनवू शकतो. देशाच्या सीमांचे संरक्षण करणाऱ्या सैनिकांप्रती आहपल्या भावना व्यक्त करतांना ते म्हणाले की अत्यंत विषम आणि प्रतिकुल परिस्थितीत आमचे सैनिक देशाचे संरक्षण करतात. त्यांना नमन करत त्यांच्याप्रती आदराची भावना ठेवायला पाहिजे. आपण आपल्या कर्तव्यातून सामाजिक उत्तरदायित्व सिद्ध केले पाहिजे असेही ते म्हणाले. यावेळी प्रो. अरबिंद कुमार झा, प्रो. अनिल कुमार राय आणि मनीषा सावळे यांनीही

आपले विचार मांडले. यावेळी
रिलेशन्स सोसायटी ऑफ इंडि
वर्धा चॅप्टरच्या वतीने प्रक
करण्यात आलेल्या राष्ट्रीय जन
दिवस विशेषांकाचे लोक
करण्यात आले. कार्य
पीआरएसआयच्या वतीने वर्धा
ल्ह्याच्या जिल्हा माहिती अधि
मनीषा सावळे यांचा जिल्हाधि
नवाल आणि प्रकुलगुरु प्रो.
वर्धन शर्मा यांच्या हस्ते उत्कृष्ट
संपर्क अधिकारी म्हणून शॉल

गुरुवार, दिनांक २७ एप्रिल २०१७

महासागर

हिंदी विश्वविद्यालय व जिल्हा प्रशासनाच्या सहकार्यातून पाण्याच्या उपयोगितेचा वर्धा पॅटर्न

- वाया जाणारे पाणी टेकडीवर आणून कबीर हिलवर साकारणार वनराई
- हिंदी विश्वविद्यालयाकडून प्रशासनाला २२ लाख ७३ हजाराची भरीव मदत
- दररोज तीन लाख लीटर पाण्याने झाडांना संजीवनी
- तीन रंगांची झाडे देणार संदेश

प्रतिनिधी,

वर्धा, २५, पर्यावरण संवर्धन आणि संरक्षणाचा संदेश देत महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय आणि वर्धा जिल्हा प्रशासनाने सामाजिक उत्तरदायित्वाच्या दिशेने पाऊल टाकत एका महत्वाकांक्षी योजनेतून दररा-ज वाया जाणारे तीन लाख लीटर पाणी टेकडीवर आणून झाडांना संजीवनी देण्याचा संकल्प केला आहे. विश्वविद्यालयाच्या कबीर हिल परिसरात वनराई साकारण्याचे काम विश्वविद्यालय आणि जिल्हा प्रशासनाने हाती घेतले आहे. या कार्याला मूर्त रूप देण्याच्या कामाचा प्रारंभ २१ एप्रिल रोजी वर्ध्याचे जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल आणि विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज़ खान, वर्धेतील डॉक्ट-रांचा मंच 'वैद्यकीय जागरूकता मंच' आणि जिल्हा परिषदेचे पदाधिकारी आणि अधिकारी यांच्या उपस्थितीत करण्यात आला. या का-मासाठी हिंदी विश्वविद्यालयाने आपल्याकडून २२ लाख ७३ हजार रुपयाची भरीव मदत दिली आहे. या योजने अंतर्गत पाचहून अधिक एकरावर दहा हजारातून जास्त झाडे लावण्यात येणार आहेत आणि ही झाडे जीवन

प्राधिकरणाच्या जलशुद्धिकरण केंद्रातून वाया जाणा-या पाण्याच्या नियोजनातून वर्षभर हिर-वीगार राहणार आहेत. झाडे लावतांना ती तीन रंगांची राहणार असून मोठी झाल्यावर ती तिरंग्याच्या आकाराची दिसणार आहेत. वर्धा शहराला लागून जीवन प्राधिकरणाचे जलशुद्धिकरण केंद्र आहे. या केंद्रातून दररोज जवळपास तीन लाख लीटर पानी शुद्धिकरणाच्या प्रक्रियेत वाया जाते. ते नाल्यावाटे वाहात जावून त्याचा कोणताही उपयोग वापरासाठी होत नाह-ी. ही बाब विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा यांच्या ध्यानात आली. त्यांनी या पाण्याचा उपयोग टेकडीवरील झाडांकरिता केला जावू शकतो याविषयी वर्धा जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांच्याशी चर्चा केली. शैलेश नवाल यांनी लगेच ३१ जानेवारी रोजी विश्वविद्यालयात जावून कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा आणि तत्कालीन कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्याशी सविस्तर चर्चा केली. यावेळी त्यांनी पाणी विश्वविद्यालयाच्या टेकडीवर आणण्याचे तांत्रिक कार्य आणि त्यावर येणारा खर्चाचा [illegible] मांडला. विश्वविद्यालय प्रशासनाने पुढाकार घेवून पर्यावरण संवर्धन तसेच परिसराचे सौंदर्य वाढविण्यासाठी २२ लाख ७३ हजार रुपये जिल्हा परिषदेच्या लघु सिंचन प्रकल्पाकडे सोपविले. या प्रकल्पाचा संपूर्ण आराखडा जिल्हा परिषद, लघु सिंचन विभाग आणि संबंधित अभियंत्यांनी तयार करुन जिल्हाधिकारी आणि विश्वविद्यालय प्रशासनापुढे ठेवला. संपूर्ण तयारी नंतर जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी या योजनेची विधिवत सुरूवात २१ एप्रिल रोजी जीवन प्राधिकरणाच्या टेकडीवर केली. यावेळी त्यांनी सांगितले की येत्या पावसाळ्यात दहा हजार झाडे लावली जातील आणि ती खासकरून तीन रंगांची असतील जेणेकरून ती वाढल्यावर आकर्षक तिरंगी दिसतील. या कार्यात वैद्यकीय जन जागृती मंचाने-ही हातभार लावला आहे. यावेळी जिला परिषद सदस्य संजय शिंदे, कार्यकारी अभियंता गेहलोत, हिंदी विश्वविद्यालयाचे राजेश लेहकपुरे, डॉ. अमित त्रिपाठी, डॉ. धर्मेंद्र शंभरकर, जनसं-पर्क अधिकारी बी. एस. मि-रगे, सुरक्षा अधिकारी राजेंद्र घोडमारे, सहायक अभियंता तुषार वानखेडे, विवेक कुमार, अश्विन श्रीवास, जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी विवेक-इलमे, डॉ. सचिन पावडे, डॉ. यशवंत हिवंज, डॉ. आलोक या-व्यासह मंचाचे पदाधिकारी उपस्थित होते.

रविवार, दिनांक ०९ एप्रिल २०१७
महासागर

हिंदी विश्वविद्यालयात जनसंचार विभागाच्या वतीने पत्रकारितेवर राष्ट्रीय चर्चासत्र १० व ११ रोजी

प्रतिनिधी,
वर्धा, ०८,

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धेच्या जनसंचार विभागाच्या वतीने १० व ११ एप्रिल रोजी गालिब सभागृहात पत्रकारिता आणि समाज या विषयावर दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात येत आहे. याविषयी जनसंचार विभागाचे अध्यक्ष डा. कृपाशंकर चौबे यांनी दिलेल्या माहितीनुसार चर्चासत्राचे उदघाटन १० एप्रिलला सकाळी १०.३० वा. होईल. उदघाटन सत्रात हिंदी भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यावर चर्चा होईल. सुप्रसिद्ध पत्रकार राहुल देव बीज वक्तव्य देतील. मानविकी व समाजविज्ञान विभागाचे अधिष्ठाता प्रो. मनोज कुमार स्वागत भाषण देतील. मणिकांत सोनी अतिथी वक्ता राहतील. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र राहतील. १० एप्रिलला दुपारी ३ वा. भांडवल, पत्रकारिता आणि लोकतंत्र यावर चर्चा होईल. अध्यक्षस्थानी विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा राहतील. यावेळी कल्लोल चक्रवर्ती, अरुण कुमार त्रिपाठी, अनिल अग्रवाल वक्ता म्हणून विचार मांडतील. ११ रोजी सकाळी १०.३० वा. संपादक नामक संस्थेचा अस्त या विषयावर चर्चा होईल. सत्राच्या अध्यक्षस्थानी राहुल देव राहतील. मुख्य अतिथी म्हणून सुधीर पाठक आणि विशेष अतिथी एस. एन. विनोद राहतील. यावेळी हर्षवर्धन आर्य, मणिकांत सोनी व अनिल. अग्रवाल वक्ता असतील. समारोप सत्र ११ रोजी दुपारी ३ वा. होईल. यावेळी पत्रकारितेचे भविष्य आणि भविष्यातील पत्रकारिता या विषयावर चर्चा होईल. सत्राच्या अध्यक्षस्थानी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र करतील. विशेष वक्ता सुधीर पाठक असतील. वरिष्ठ पत्रकार एस.एन. विनोद, हर्षवर्धन आर्य, कल्लोल चक्रवर्ती व अनिल अग्रवाल चर्चेत सहभागी होतील. विविध सत्रांचे संचालन व संयोजन जनसंचार विभागाचे डा. धरवेश कठेरिया, डा. अख्तर आलम, संदीप कुमार वर्मा, डा. रेणु सिंह आणि राजेश लेहकपुरे करतील.

गुरुवार,दिनांक १३ एप्रिल २०१७

महासा

पत्रकारिता हे समाजाशी संवाद करणारे प्रभावी माध्यम - प्रं

हिंदी विश्वविद्यायालयात पत्रकारिता आणि समाज विष

चर्चासत्राचे उद्घाटन जनसंचार विभागाचे आय

प्रतिनिधी,
वर्धा,१२,

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा येथील जनसंचार विभागाच्या वतीने १०-११ रोजी पत्रकारिता आणि समाज या विषयावरील दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे उदघाटन सोमवारी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली झाले.

यावेळी ते म्हणाले की पत्रकारिता हे समाजासोबत संवाद करण्याचे महत्वाचे आणि प्रभावी माध्यम आहे. आजची पत्रकारिता ही अनेक उद्देशांना समोर ठेवून करण्यात येत आहे. देश आणि समाजाच्या अनेक समस्या आणि गुंतागुंतीचे प्रश्न पत्रकारितेच्या मुळाशी आहेत. संतुलन कायम ठेवून पत्रकारिता करने ही आजच्या पत्रकारांपुढील मोठे आव्हान आहे असेही ते म्हणाले. उदघाटन सत्रात 'हिंदी भाषा, पत्रकारिता आणि समाज' या विषयावर चर्चा करण्यात आली. यावेळी मानविकी व समाजविज्ञान विभागाचे अधिष्ठाता प्रों. मनोज कुमार यांनी स्वागत भाषण दिले. दैनिक भास्करचे संपादक मणिकांत सोनी हे यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. पत्रकारितेच्या क्षेत्रात गेल?या अनेक वर्षांपासून कार्यरत मणिकांत सोनी म्हणाले की भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यांचा एक त्रिकोण आहे आणि वाचक हे या त्रिकोणाच्या मध्यभागी आहेत.

भाषा आणि समाजात अनेक परिवर्तने आली तशी ती पत्रकारितेतही आली आहेत. वाचक बोलत असलेली भाषा लक्षात घेवून वृत्तपत्रांमध्ये भाषेचा वापर आवश्यक झाला आहे. आजची ६० टक्के युवा पिढी ही रोमन भाषेचा उपयोग करत आहे. त्यांची भाषा बदलली आहे.

क्षेत्र, राज्य तथा भौगोलिक परिस्थिती लक्षात घेवून वृत्तपत्रांनी आपल्या लिहिण्याच्या भाषेत बदल केल्याची अनेक उदाहरणे त्यांनी यावेळी दिली. त्यांनी हिंदी पत्रकारितेत मराठीतील प्रतिसाद, उडान पुल आणि जलकुंभ यासारखे प्रभावी शब्द वापरात आणावे असा सल्ला आपल्या भाषणातून दिला. पत्रकारितेच्
पदार्पण
विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी
ी अभ्यास केला पाहि
ते म्हणाले.

कार्यक्रमाचा
विश्वविद्यालयाच्या
ताने झाला. कुल
गिरीश्वर मिश्र यांनी
मणिकांत सोनी यां
शाल, सूताची मा
चरखा देवून केले. व
विश्वविद्यालयाचे
प्रो. आनंद वर्धन श

रविवार, दिनांक ०२ एप्रिल २०१७

महासागर

ज्योत्सना यादवला निबंध स्पर्धेत प्रथम पुरस्कार

प्रतिनिधी,
वर्धा, दि. ०१,

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात कार्यरत सुरेश यादव यांची मुलगी ज्योत्सना हिला श्री राम चंद्र मिशन आणि यूनाइटेड नेशन्स इंफॉर्मेशन सेंटर फॉर इंडिया अ‍ॅण्ड भूतान यांच्या वतीने आयोजित अखिल भारतीय निबंध लेखन स्पर्धा २०१६ मध्ये विदर्भात प्रथम स्थान प्राप्त झाले आहे. वर्धेतील जानकीदेवी बजाज विज्ञान महाविद्यालयात ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. ज्योत्सना .या महाविद्यालयात बी.एससी. बायोटेक, मायक्रोबायोलॉजी मध्ये शिकत आहे. तीने आपला निबंध हिंदी भाषेत 'शिक्षा का समग्र उद्देश्य है आइनों को झरोखों में बदलना' या विषयावर लिहिला. या यशाबद्दल तिचे विश्वविद्यालयाचे कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र या-च्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि कर्मचारी यांनी अभिनंदन केले आहे.

शुक्रवार, ७ एप्रिल २०१७

महाराष्ट्र टाइम्स

हिंदी पोहोचावी सत्तेच्या स्थानी

म.टा.प्रतिनिधी, नागपूर

कुलगुरू प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांची अपेक्षा

'हिंदी भाषेची अनौपचारिक स्वीकारार्हता सर्वत्र वाढली आहे. मात्र, सत्तेची आणि शक्तीची भाषा म्हणून तिचा विकास होणे आवश्यक आहे. नोकरशाही आणि न्यायव्यवस्थेत हिंदी रुजायला हवी आणि तेथील अधिकाधिक कारभार हिंदीतून व्हावा', अशी अपेक्षा वर्ध्याच्या महात्मा गांधी हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांनी गुरुवारी येथे व्यक्त केली.

'मटा' कार्यालयाला दिलेल्या अनौपचारिक भेटीदरम्यान ते बोलत होते. यावेळी मिश्र यांनी हिंदीची स्थिती, भवितव्य तसेच विद्यापीठाच्यावतीने सुरू असलेल्या विविध उपक्रमांबाबत विस्तृत माहिती दिली. बाजार, सिनेमा, गाणी, माध्यमे यांमध्ये हिंदीचा उपयोग वाढला आहे. दैनंदिन व्यवहारात हिंदीचे अस्तित्व ठळकपणे दिसून येते. रोमन अक्षरांमध्ये लिहिली असली तरी हिंदी वापरली जाते हे महत्त्वाचे आहे. मात्र, अद्याप राज्यकारभाराच्या ठिकाणी तसेच तांत्रिक आघाडीवर हिंदी तितकीशी सशक्त झाली नसल्याचे ते म्हणाले.

हिंदीच्या अनेक उपभाषा आहेत आणि त्यांनी ही भाषा समृद्ध केली आहे. मात्र, या भाषांना वेगळे अस्तित्व मिळावे यासाठी आता राजकीय उद्देशाने आंदोलने सुरू आहेत. मैथिलीला या आधीच वेगळ्या भाषेचा दर्जा मिळाला आहे तर आता भोजपुरीसाठी तशी मागणी सुरू झाली आहे. असे होत राहिल्यास हिंदी भाषेचे अस्तित्व काय राहील याचा विचार राजकारण करणाऱ्यांनी करायला हवा, असेही मिश्र यावेळी म्हणाले. नव्या जमान्यातील डिजिटल शिक्षण, शिक्षकांचे प्रशिक्षण, विविध राज्यांमधील शिक्षकांचे हिंदी प्रशिक्षण, विद्यार्थ्यांवरील अभ्यासाचे दडपण कमी करणे अशा विविध प्रयोगांबद्दलही त्यांनी या भेटीदरम्यान माहिती दिली.

हिंदीचा विकास डिजिटल माध्यमांतून

हिंदी विद्यापीठाने विविध अभ्यासक्रमांसाठी डिजिटल सुविधा उपलब्ध करून दिल्या आहेत. पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांवर आधारित व्हिडिओज, वाचनाचे साहित्य, संदर्भ साहित्य डिजिटल स्वरूपात विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. हिंदी स्पेल चेक, शब्दकोश, कन्व्हर्टर्स असे अनेक सॉफ्टवेअर्स विद्यापीठाने विकसित केले आहेत. हिंदी भाषेशी संबंधित 'हिंदी समय' हे विशेष पोर्टल बनविण्यात आले असून त्यावर हिंदी साहित्याची पाच लाख पृष्ठे अपलोड करण्यात आली आहेत. या संकेतस्थळाला दररोज पाच हजार हिट्स मिळत आहेत. याशिवाय, परदेशी विद्यार्थ्यांना हिंदी शिकता यावे तसेच भारतीय विद्यार्थ्यांना परदेशी भाषा शिकता याव्यात यासाठी अभ्यासक्रम तयार करण्यात आले आहेत. कोणत्याही अभ्यासक्रमाचा विद्यार्थी असो, त्याला एक भाषा शिकणे बंधनकारक करण्यात आले असल्याचे कुलगुरू प्रा. मिश्र म्हणाले.

महाराष्ट्र टाइम्स

गुरुवार, 13 अप्रैल 2017

'समाजसंवादाचे माध्यम'

वर्धा : पत्रकारिता हे समाजासोबत संवाद साधण्याचे प्रभावी माध्यम आहे. आजची पत्रकारिता ही अनेक उद्देशांना समोर ठेवून करण्यात येत आहे. देश आणि समाजाच्या अनेक समस्या आणि गुंतागुंतीचे प्रश्न पत्रकारितेच्या मुळाशी आहेत. संतुलन कायम ठेवून पत्रकारिता करणे ही आजच्या पत्रकारांपुढील मोठे आव्हाने आहेत, असे मत कुलगुरू प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांनी व्यक्त केले. महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय वर्धा येथील जनसंचार विभागाच्यावतीने 'पत्रकारिता आणि समाज' या विषयावरील दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे उद्घाटन सोमवारी कुलगुरू गिरीश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली झाले. यावेळी ते बोलत होते. पत्रकार मणिकांत सोनी हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते.

महाराष्ट्र टाइम्स
सोमवार, २४ एप्रिल २०१७

परराष्ट्रमंत्र्यांशी चर्चा

वर्धा : परराष्ट्र मंत्री सुषमा स्वराज यांच्याशी महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलगुरू प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांनी अलीकडेच चर्चा केली. दिल्लीत झालेल्या या बैठकीला विद्यापीठाचे विदेशी भाषांचे प्राध्यापक, आठ विद्यार्थी आणि मंत्रालयातील प्रमुख अधिकारी उपस्थित होते. स्वराज म्हणाल्या, परराष्ट्र मंत्रालयाला मंत्रालयाला हिंदी माध्यमातून विदेशी भाषा अवगत असणारे अनुवादक, दुभाषी आणि भाषांतरकारांची मोठ्या प्रमाणात आवश्यकता आहे. ही आवश्यकता पूर्ण करण्याचे काम वर्ध्यातील हिंदी विश्वविद्यालयाने पूर्ण करावी, असे मत त्यांनी मांडले. या चर्चेत विश्वविद्यालया अरबी आणि रुसी भाषांचे अभ्यासक्रम सुरू करण्याचा प्रस्तावही ठेवण्यात आला.

मंगलवार, 18 अप्रैल 2017

प्रतिदिन अखबार

कुलसचिव डॉ. राजेन्द्र प्रसाद मिश्र को विदाई

प्रतिनिधि, 17 अप्रैल

वर्धा- महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के कुलसचिव पद पर कार्यरत एवं रचनाकार डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र को 14 अप्रैल को विदाई दी गई. विश्वविद्यालय के फैकल्टी एंड ऑफिसर्स क्लब की ओर से क्लब के सभागार में आयोजित समारोह में डॉ. राजेंद्रप्रसाद मिश्र का सपत्नीक सम्मान किया गया.

वर्धा- कुलसचिव मिश्र को पुष्पगुच्छ देते मान्यवर.

कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र की ओर से डॉ. मिश्र को उपहार देकर सम्मानित किया. इस अवसर पर प्रा. गिरीश्वर मिश्र, कुलपति प्रा. आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान मंच पर उपस्थित थे. इस अवसर पर डॉ. राजेंद्र मिश्र ने कुलसचिव के रूप में कार्य करते हुए अनुभवों को साझा करते हुए कार्य संस्कृति की प्रशंसा की. कार्यक्रम का संचालन स्त्री अध्ययन विभाग की प्रभारी अध्यक्ष डॉ. सुप्रिया पाठक ने किया. इस अवसर पर प्रा. के.के. सिंह, राजेश्वर सिंह तथा डॉ. अवंतिका शुक्ला ने अपने विचार प्रकट किए. कार्यक्रम में बड़ी संख्या में विश्वविद्यालय के शिक्षक एवं विद्यार्थी उपस्थित थे.

शनिवार, १ एप्रिल २०१७

पुण्य नगरी

हिंदी विश्वविद्यालयात विश्व रंगमंच दिवस उत्सा

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात २७ मार्च हा जागतिक रंगमंच दिवस मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. यानिमित्त विद्यार्थ्यांनी शेक्सपियर यांचे मॅकबेथ, भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे अंधेर नगरी, ग्रीक नाटक इडिपस, भास यांचे दुतवाक्यम आणि आदिम रंगमंच ही नाटके सादर करून उपस्थितांची भरपूर दाद मिळविली.

विश्वविद्यालयातील प्रदर्शनकारी कला विभागाने हे आयोजन केले होते. नाटकांच्या सादरीकरणाची संकल्पना, समन्वय व निर्देशन सहायक प्रोफेसर सुरभि विप्लव यांचे तर निर्मिती आणि संयोजन वरिष्ठ रंगकर्मी सहायक प्रोफेसर डॉ. सतीश पावडे यांचे होते. गालिब सभागृहात झालेल्या सादरीकरणाच्या वेळी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, डॉ. उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. के. के. सिंह यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सादरीकरणाआधी समता भवनातून वैविध्यपुर्ण वेशभूषा धारण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी विविध वाद्यांच्या गजरात आकर्षक रंगयात्रा काढली. यानंतर आदिम रंगमंचचे सादरीकरण अभय कुमार, अमित, शताक्षी मिश्र, अंकुश डांगे, आकाश कांबळे, पुनेश, देवेश दुबे, विजय कुडिया, अभिषेक ठाकुर, विष्णु कुमार यांनी केले. निर्देशन विष्णु कुमार यांचे तर सह निर्देशन अभिषेक ठाकुरचे होते. ऐतिहासिक मॅकबेथ या नाटकात आकाश कांबळे, शिव कुमार, धर्मराज, शिवम कुमार, खुशबु गर्गेलवार, उपासना गौतम, रामलखन, दिव्यांश रंजन, प्राची पाटील, रश्मी गोंडाने, अश्विनी रोकडे, राहुल भालेराव, विश्वभूषण खैरकार या विद्यार्थ्यांनी भूमिका केल्या. सह निर्देशन कृष्ण मोहन यांनी तर निर्देशन सुरभि विप्लव यांनी केले.

भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे हास्य विनोदी नाटक अंधेर नगरी यातून उपस्थितांना लोटपोट केले. या नाटकात अनूप, विष्णु,मनीष, धर्मेंद्र तिवारी, सुमन, श्वेता सचान, साधना, धर्मराज, सागरिका नायक, नवीन कुमार मौर्य, अमित कुमार, सुमन, साधना, गौरव, आरती व शैंकी जैन यांनी भूमिका केली. संगीत निर्देशन श्याम प्रकाशचे तर प्रकाश व्यवस्था सुहास नगराळे यांची होती. निर्देशन सुरभि विप्लव व सह निर्देशन विजय कुमार यांचे होते. वस्त्र विन्यास श्वेता सचान व विष्णु कुमार यांचे होते. इडिपस या नाटकात शिशु कुमार, दीप्ति ओगरे, शैंकी जैन, राजेश अहिरवार, कंचन, प्रितेश पांडे, अशोक बैरागी यांनी अभिनय केला. निर्देशन प्रितेश पांडे यांचे होते. दुतवाक्यम या नाटकात दिव्यांस रंजन, मलय वर्माण,राहुल, सुरभि, महिपाल त्रिपाठी, हिमांशु तिवारी, सुनील सिंह,नविन, गौरव,कुणाल यांनी भूमिका केल्या. संगीत अलोक निगम, सहनिर्देशन दिव्यास रंजन, सुरभि यांचे तर निर्देशन डॉ. अलोक पांडे यांचे होते. रूप सज्जा डॉ. विलास पकडे, अक्षय गवई, बंशी आणि दीप्ति यांची होती. या आयोजनाविषयी निर्देशक सुरभि विप्लव यांनी सांगितले की संपूर्ण सादरीकरणाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांनी पार पाडली. विविध विषय आणि आशयांच्या नाटकातून विद्यार्थ्यांनी नव्या रंगमंचाचा प्रारंभ केला अशी भावना त्यांनी व्यक्त केली. नाटकांच्या माध्यमातून प्रबोधनाची मशाल निरंतर तेवत राहीत असा आशावादही त्यांनी व्यक्त केला. आयोजनाच्या

यशस्वीतेसाठी जनसं बी. एस. मिरगे, जनस सहायक प्रोफेसर रा लेखराम दन्नाना, सु राजेंद्र घोडमारे, तंत्र स नारायण, प्रदर्शनकारी क प्रगति मिरगे, ग्यासुद्दीन कुमार, अश्विनी कुम गौतम, विद्यासागर दे राठोड, निखिल खोडे, हुसैन, सुनील गावस्कर, शुभम, बंशी, सौरभ गुप्त सहकार्य केले.

बुधवार, १२ एप्रिल २०१७
पुण्य नगरी

पत्रकारिता हे समाजाशी संवाद करणारे प्रभावी माध्यम

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा येथील जनसंचार विभागाच्या वतीने १०-११ रोजी पत्रकारिता आणि समाज या विषयावरील दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे उद्घाटन सोमवारी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली झाले. यावेळी ते म्हणाले की पत्रकारिता हे समाजासोबत संवाद करण्याचे महत्वाचे आणि प्रभावी माध्यम आहे. आजची पत्रकारिता ही अनेक उद्देशांना समोर ठेवून करण्यात येत आहे. देश आणि समाजाच्या अनेक समस्या आणि गुंतागुंतीचे प्रश्न पत्रकारितेच्या मुळाशी आहेत. संतुलन कायम ठेवून पत्रकारिता करने ही आजच्या पत्रकारांपुढील मोठे आव्हान आहे असेही ते म्हणाले.

उद्घाटन सत्रात 'हिंदी भाषा, पत्रकारिता आणि समाज' या विषयावर चर्चा करण्यात आली. यावेळी मानविकी व समाजविज्ञान विभागाचे अधिष्ठाता प्रो. मनोज कुमार यांनी स्वागत भाषण दिले. दैनिक भास्करचे संपादक मणिकांत सोनी हे यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते.

पत्रकारितेच्या क्षेत्रात गेल्या अनेक वर्षांपासून कार्यरत मणिकांत सोनी म्हणाले की भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यांचा एक त्रिकोण आहे आणि वाचक हे या त्रिकोणाच्या मध्यभागी आहेत. भाषा आणि समाजात अनेक परिवर्तने आली तशी ती पत्रकारितेतही आली आहेत. वाचक बोलत असलेली भाषा लक्षात घेवून वृत्तपत्रांमध्ये भाषेचा वापर

आवश्यक झाला आहे. आजची ६० टक्के युवा पिढी ही रोमन भाषेचा उपयोग करत आहे. त्यांची भाषा बदलली आहे. क्षेत्र, राज्य तथा भौगोलिक परिस्थिती लक्षात घेवून वृत्तपत्रांनी आपल्या लिहिण्याच्या भाषेत बदल केल्याची अनेक उदाहरणे त्यांनी यावेळी दिली. त्यांनी हिंदी पत्रकारितेत मराठीतील प्रतिसाद, ठडान पुल आणि जलकुंभ यासारखे प्रभावी शब्द वापरात आणावे असा सल्ला आपल्या भाष पत्रकारितेच्या क्षेत्र करणा-या विद्यार्थ भाषेचाही अभ्यास असेही ते म्हणाले.

कार्यक्रमाचा

सोमवार, ३ एप्रिल २०१७

पुण्य नगरी

ज्योत्स्ना यादवला निबंध स्पर्धेत प्रथम पुरस्कार

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात कार्यरत सुरेश यादव यांची मुलगी ज्योत्सना हिला श्री राम चंद्र मिशन आणि युनाइटेड नेशन्स इंफॉर्मेशन सेंटर फॉर इंडिया अँण्ड भूतान यांच्या यतीने आयोजित अखिल भारतीय निबंध लेखन स्पर्धा २०१६ मध्ये विदर्भात प्रथम स्थान प्राप्त झाले आहे. वर्धेतील जानकीदेवी बजाज विज्ञान महाविद्यालयात ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. ज्योत्सना या महाविद्यालयात बी.एससी. बायोटेक, मायक्रोबायोलॉजी मध्ये शिकत आहे. तीने आपला निबंध हिंदी भाषेत 'शिक्षा का समग्र उद्देश्य है आइनों को झरोखों में बदलना' या विषयावर लिहिला. या यशाबद्दल तिचे विश्वविद्यालयांचे कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि कर्मचारी यांनी कौतुक केले आहे.

बुधवार, १९ एप्रिल २०१७

पुण्य नगरी

चीन आणि थायलंडच्या विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्राचे वितरण

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात अध्ययनरत चीन आणि थायलंडच्या विद्यार्थ्यांना 'आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांसाठी हिंदीत डिप्लोमा' या अभ्यासक्रमांचे प्रमाण पत्र कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आले. भाषा विद्यापीठाच्या सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, भाषा विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. हनुमान प्रसाद शुक्ल, अनुवाद व निर्वचन विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. देवराज, डॉ. अनिल कुमार पाण्डेय, डॉ. शोभा पालीवाल, डॉ. अनिल कुमार दुबे, के. के. त्रिपाठी, डॉ. राजीव रंजन राय, डॉ. मुन्नालाल गुप्ता, डॉ. राजीव रंजन, डॉ. बीर पाल सिंह यादव, डॉ. धनजी प्रसाद, डॉ. अमरेंद्र शर्मा, डॉ. संदीप कुमार, बी. एस. मिरगे यांच्यासह चीन आणि थायलंडचे विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे संचालन भाषा विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. हनुमानप्रसाद शुक्ल यांनी केले.

पुण्य नगरी
गुरुवार, ६ एप्रिल २०१७ । वर्धा

हुस्न तबस्सूम यांना युवा कथा पुरस्कार

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयातील कथाकार हुस्न तबस्सूम निहाँ यांना पहिला डॉ. विजयमोहन सिंह पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

निहाँ यांचे सर्जनात्मक कथालेखन आणि हिंदी साहित्य व भाषेप्रती निष्ठा लक्षात घेता हा प्रतिष्ठीत पुरस्कार देण्यात आला. हा पुरस्कार २३ मार्च रोजी भोपाळ येथे प्रदान करण्यात आला, अशी माहिती डॉ. विजयमोहन सिंह स्मृती ट्रस्टचे सचिव डॉ. अविचल गौतम यांनी दिली. पुरस्काराबद्दल निहाँ यांचे कुलगुरु प्रा. गिरीश्वर मिश्र, प्र-कुलगुरु प्रा. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी व विद्यार्थ्यांनी त्यांचे अभिनंदन केले आहे.

मंगळवार, २५ एप्रिल २०१७

पुण्य नगरी

संस्कारातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते : जिल्हाधिकारी

वर्धा : जीवनात यशस्वी होण्यासाठी सर्वत्र स्पर्धा लागलेली आहे. या स्पर्धेत यशस्वी होण्यासाठी मूलभूत कर्तव्याची जाणीव आणि संस्कार आत्मसात करणे आवश्यक आहेत. यातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते, असे विचार जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी व्यक्त केले.

ते महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात राष्ट्रीय जनसंपर्कदिनाच्या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा होते. जिल्हाधिकारी नवाल यांनी 'विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक उत्तरदायित्व आणि जिल्हा प्रशासनाची भूमिका आणि आव्हाने' या विषयावर आपले विचार मांडले. पब्लिक रिलेशन्स सोसायटी (पीआरएसआय) ऑफ इंडियाच्या वर्धा चॅप्टरच्या वतीने गालिब सभागृहात शुक्रवारी राष्ट्रीय जनसंपर्क दिवस साजरा करण्यात आला. यानिमित्त राष्ट्रीय सुरक्षेप्रती आमचे दायित्व या विषयावर विचार विनिमय करण्यात आला.

कार्यक्रमात मंचावर कुलसचिव कादर नवाज खान, प्रो. अरविंद कुमार झा, प्रो. अनिल कुमार राय, जिल्हा माहिती अधिकारी मनीषा सावळे यांची उपस्थिती होती. जिल्हाधिकारी म्हणाले की, सरकार आणि विविध संस्था हया समाजातून निर्माण झाल्या आहेत. त्यांच्याप्रती आपल्या मनामध्ये जबाबदारीची भावना असायला पाहिजे. विद्यार्थ्यांना उद्देशून ते म्हणाले की, आपणाकडे ज्ञानाचे अस्त्र आणि शस्त्र आहे. त्याचा उपयोग देश आणि समाजाच्या भल्यासाठी करायला पाहिजे. प्रो. आनंद वर्धन शर्मा म्हणाले की, राष्ट्रवाद आणि राष्ट्रीय चेतनाची भावनेनेच आपण देश आणि समाजाला सशक्त बनवू शकतो.

देशाच्या सीमांचे संरक्षण करणाऱ्या सैनिकांप्रती आपल्या भावना व्यक्त करतांना ते म्हणाले की, अत्यंत विषम आणि प्रतिकुल परिस्थितीत आमचे सैनिक देशाचे संरक्षण करतात. त्यांना नमन करत त्यांच्याप्रती आदराची भावना ठेवायला पाहिजे. आपण आपल्या कर्तव्यातून सामाजिक उत्तरदायित्व सिद्ध केले पाहिजे असेही ते म्हणाले. यावेळी प्रो. अरविंद कुमार झा, प्रो. अनिल कुमार राय आणि मनीषा साव[...] यांनीही आपले विचार मांडले.

यावेळी पब्लिक रिलेशन[...] सोसायटी ऑफ इंडियाच्या व[...] चॅप्टरच्या वतीने प्रकाशित करण्या[...] आलेल्या राष्ट्रीय जनसंपर्क दिव[...] विशेषांकाचे लोकार्पण करण्या[...] आले. कार्यक्रमात पीआरएसआयच्[...] वतीने वर्धा जिल्हयाच्या जिल[...] माहिती अधिकारी मनीषा साव[...] यांचा जिल्हाधिकारी नवाल आ[...] प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा यां[...] हस्ते उत्कृष्ट जनसंपर्क अधिक[...] म्हणून शॉल आणि स्मृतिचिन्ह दे[...] सन्मान करण्यात आला. कार्यक्रम[...] संचालन डॉ. ऋषभ मिश्र यांनी के[...] तर आभार जनसंपर्क अधिकारी [...] एस. मिरगे यांनी मानले. कार्यक्रम[...] पीआरएसआयचे सदस्य प्रफु[...] दाते, सचिन घोडे, प्रवीण गा[...] राजेश लेहकपुरे, संदीप घनो[...] डॉ. अख्तर आलम, पत्रकार रा[...] मडावी, अध्यापक, जनसं[...] अधिकारी आणि विद्यार्थी मो[...] संख्येने उपस्थित होते.

सोमवार 24 अप्रैल, 2017

नवभारत

संस्कार देती है सामाजिक उत्तरदायित्व की सीख

राष्ट्रीय जनसंपर्क दिन पर जिलाधिकारी शैलेश नवाल ने कहा

वर्धा (का). जीवन में सफल होने के लिए होड़ मची है. सफल होने का एकमात्र मंत्र यह है कि हम अपने मौलिक कर्तव्य एवं संस्कार के साथ सामाजिक उत्तरदायित्व की सीख लें. उक्त विचार जिलाधिकारी शैलेश नवाल ने व्यक्त किए. वे महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विवि के मनोविज्ञान विभाग की ओर से राष्ट्रीय जनसंपर्क दिन पर आयोजित 'विद्यार्थियों के सामाजिक उत्तरदायित्व के निर्वहन में जिला प्रशासन की भूमिका एवं चुनौतियां' इस विषय पर विशेष व्याख्यान में बोल रहे थे. अध्यक्षता विवि के प्रतिकुलपति प्रा. आनंद वर्धन शर्मा ने की. मंच पर कुलसचिव कादर नवाज खान, शिक्षा विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रा. अरविंद कुमार झा, जनसंचार विभाग के अध्यक्ष प्रा. अनिल कुमार राय, जिला सूचना अधिकारी मनीषा सावले अतिथि के रूप में उपस्थित थे. इस अवसर पर प्रा. अरविंद कुमार झा, प्रा. अनिल कुमार राय और मनीषा सावले ने विचार रखे. इस मौके पर राष्ट्रीय जनसंपर्क दिन विशेषांक का लोकार्पण मंचासिन अतिथियों ने किया. कार्यक्रम में जिला सूचना अधिकारी मनीषा सावले का उत्कृष्ट जनसंपर्क अधिकारी के रूप में पीआरएसआई की ओर से शाल एवं स्मृतिचिन्ह प्रदान कर सम्मान किया गया. संचालन शिक्षा विद्यापीठ के सहायक प्रा. डा. ऋषभ कुमार मिश्र व आभार प्रदर्शन जनसंपर्क अधिकारी बी. एस. मिरगे ने किया.

2 अप्रैल 2017

नवभारत

हिंदी विश्वविद्यालय में मनाया विश्व रंगमंच दिवस

प्रदर्शनकारी कला विभाग का आयोजन

वर्धा (का.) महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में विश्व रंगमंच दिवस धूमधाम और उत्साह के साथ मनाकर विद्यार्थियों ने रंगकर्म की मशाल को निरंतर जलते रहने का संदेश दिया. विश्वविद्यालय के प्रदर्शनकारी कला विभाग की ओर से यह आयोजन किया गया था. इसमें दुनिया में मशहूर एवं रंगमंच के क्रमबद्ध तरीके से हुए विकास को दर्शाने वाले नाटकों जैसे शेक्सपियर का मैकबैथ, भारतेंदु हरिशचंद्र का अंधेर नगरी, ग्रीक का इडिपस, भास का दुतवाक्यम और आदिम रंगमंच इन नाटकों को विद्यार्थियों ने प्रस्तुत कर इस दिवस को यादगार बनाया. नाट्य प्रस्तुतियों की परिकल्पना, समन्वय एवं निर्देशन सहायक प्रोफेसर सुरभी विप्लव का था तथा निर्माण एवं संयोजन वरिष्ठ रंगकर्मी सहायक प्रोफेसर सतीश पावडे का था.

गालिब सभागार में नाट्यमंचन के अवसर पर कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रतिकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, डा उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. के. के. सिंह सहित अध्यापक, अधिकारी एवं विद्यार्थी बड़ी संख्या में उपस्थित थे. आयोजन में बी.एस. मिरगे, राजेश लेकहपुरे, लेखराम दन्नाना, राजेंद्र घोडमारे, हिमांशु नारायण, प्रगति मिरगे, ग्यासुद्दीन खान, अभिषेक कुमार, अश्विनी कुमार, अविचल गौतम, विद्यासागर देवले, राजदीप राठौर, निखिल खोडे, आकाश, सद्दाम हुसैन, सुनील गावस्कर, अर्चना वर्मा, शुभम, वंशी, सौरभ गुप्ता, गणेश ने सहयोग प्रदान किया.

नवभारत
विदर्भ/साहित्य
17 अप्रैल 2017

QUICK NEWS

डा. मिश्र को दी विदाई

वर्धा (का) महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र को विदाई दी गयी. विश्वविद्यालय की ओर से आयोजित समारोह में डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र व मिश्र को कुलपति प्रो.गिरीश्वर मिश्र ने सम्मानित किया. कुलपति प्रो. मिश्र की अध्यक्षता में हुए समारोह में समकुलपति प्रो.आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज़ ख़ान मंचासीन थे. संचालन डॉ. सुप्रिया पाठक ने किया. इस अवसर पर प्रो. के.के.सिंह, राजेश्वर सिंह, डॉ. अवंतिका शुक्ला ने मिश्र के कार्यकाल की जानकारी दी.

3 अप्रैल 2017

नवभारत

ज्योत्सना को निबंध स्पर्धा में प्रथम पुरस्कार

वर्धा (का). महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में कार्यरत सुरेश यादव की पुत्री 'ज्योत्सना यादव को श्रीरामचंद्र मिशन और यूनाइटेड नेशन्स इंफार्मेशन सेंटर फार इंडिया एंड भूतान की ओर से आयोजित अखिल भारतीय निबंध लेखन स्पर्धा 2016 में विदर्भ प्रदेश में प्रथम पुरस्कार प्राप्त हुआ है. वर्धा के जानकीदेवी बजाज विज्ञान महाविद्यालय में यह स्पर्धा आयोजित की थी. ज्योत्सना इसी महाविद्यालय की बीएससी बायोटेक, माइक्रोबायोलाजी के प्रथम वर्ष की छात्रा है. उसने अपना निबंध हिंदी भाषा में 'शिक्षा का समग्र उद्देश्य है आइनों को झरोखों में बदलना' इस विषय पर लिखा था. उसकी इस उपलब्धि पर विवि के कुलपति प्रा. गिरीश्वर मिश्र, प्रतिकुलपति प्रा. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डा. राजेंद्र प्रसाद मिश्र सहित अध्यापक, अधिकारी एवं कर्मियों ने उसे शुभकामनाएं दी.

7 अप्रैल 2017

नवभारत

ग्रामीण विकास के लिए कोर्स

ग्रामीण विकास और उससे जुड़े प्रबंधन के काम को समझने और उसमें दक्षता हासिल करने के लिए आज सर्टिफिकेट, पीजी डिप्लोमा, एमबीए और एमए जैसे कोर्स विभिन्न संस्थानों में चल रहे हैं.

सर्टिफिकेट कोर्स में मुख्य तौर पर ग्रामीण विकास की आधारभूत जानकारी दी जाती है. उसके विविध पहलुओं से रूबरू कराया जाता है. पीजी डिप्लोमा लर्नर को इस क्षेत्र की योजना, कार्य, उसके निरीक्षण और मूल्यांकन का हुनर सिखाता है. एमए ग्रामीण विकास में भारतीय परिप्रेक्ष्य, ग्रामीण विकास कार्यक्रम, योजना और प्रबंधन, रिसर्च पद्धति और डिजर्टेशन आदि का पाठ पढ़ाया जाता है. एमबीए जैसे कोर्स छात्रों में मानव मनोविज्ञान, बिहेवियरल साइंस और प्राकृतिक संसाधनों की समझ पैदा करता है. उन्हें ग्रामीण विकास के सिद्धांत मसलन ग्रास रूट लर्निंग, संस्कृति और काम करते हुए सीखने पर बल देता है. वह विकास की योजनाओं के बीच प्रबंधन की कला सिखाता है. उन्हें क्षेत्र विशेष पर प्रोजेक्ट करने को भी देता है.

संस्थान

- इंडियन इंस्टीट्यूट ऑफ मैनेजमेंट, अहमदाबाद व कोलकाता
- इंस्टीट्यूट ऑफ रूरल मैनेजमेंट यानी इरमा, आनंद
- नेशनल इंस्टीट्यूट ऑफ मैनेजमेंट टेक्नोलॉजी, गाजियाबाद
- नेशनल इंस्टीट्यूट ऑफ रूरल डेवलपमेंट, हैदराबाद
- इंडियन इंस्टीट्यूट ऑफ रूरल मैनेजमेंट, जयपुर
- टाटा इंस्टीट्यूट ऑफ सोशल साइंस, मुम्बई
- सेंट जेवियर इंस्टीट्यूट ऑफ सोशल सर्विस आदि.
- विश्वविद्यालयों में इग्नू ग्रामीण विकास में पीजी डिप्लोमा, सर्टिफिकेट और एमए तीनों तरह के कोर्स चल रहे हैं. इसके अलावा महात्मा गांधी हिन्दी अंतरराष्ट्रीय विश्वविद्यालय, महात्मा गांधी काशी विद्यापीठ, देव संस्कृति विश्वविद्यालय हरिद्वार, इलाहाबाद विश्वविद्यालय में भी एमए स्तर का कोर्स चलाया जा रहा है.

अवसर

रूरल डेवलपमेंट और मैनेजमेंट से जुड़े कोर्स करने के बाद छात्रों को सरकारी और गैर सरकारी संस्थानों में काम करने के अवसर मिलते हैं. सरकारी एजेंसी के विभिन्न विभागों और राज्य स्तरीय सेंटरों में काम करने का मौका मिलता है. संस्थानों में ट्रेनर, रिसर्चर, कंसल्टेंट और प्रोजेक्ट को-कॉर्डिनेटर जैसे पदों पर काम करने का अवसर है. वे चाहें तो ग्रामीण क्षेत्रों में विकास से जुड़ी स्कीम और कार्यक्रमों को ठेके पर भी कर सकते हैं.

प्रतिभाशाली युवाओं के लिए संयुक्त राष्ट्र संघ और उससे जुड़ी विशेष एजेंसियों में काम करने के अवसर हैं. इसके अलावा राष्ट्रीय और अंतरराष्ट्रीय स्तर के स्वयंसेवी संगठन अपने यहां ग्रामीण प्रबंधक के रूप में ऐसे लोगों की नियुक्ति करते हैं, जो गांवों में विकास की योजना को अंजाम तक पहुंचा सकें. ऐसे प्रबंधक चाहें तो ग्रामीण क्षेत्रों में अपना एनजीओ खोल सकते हैं. रिसर्च और किसी प्रोजेक्ट पर भी काम कर सकते हैं. ग्रामीण क्षेत्र में काम करने वाले बैंक भी अवसर मुहैया करा रहे हैं.

सोमवार, 17 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

बाबासाहब के संघर्ष से प्रेरणा लें विद्यार्थी : कुलपति प्रो. मिश्र

हिंदी विवि में डॉ. आंबेडकर जयंती कार्यक्रम

ब्यूरो | वर्धा

हिंदी विवि के कुलपति प्रो.गिरिश्वर मिश्र ने कहा कि डॉ.आंबेडकर का जीवन संघर्ष एवं कठिनाइयों से भरा रहा। उन्होनें कड़ी मेहनत और अभ्यास के साथ विद्वत्ता हासिल कर देश और समाज को एक नई दृष्टि दी। डॉ.आंबेडकर की सोच और उनके कार्यों की प्रेरणा लेकर विद्यार्थियों ने आगे बढ़ना चाहिए।

भारतरत्न डॉ.बाबासाहब आंबेडकर की 126 वी जयंती के उपलक्ष्य में महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के गालिब सभागार में आयोजित जयंती कार्यक्रम में बतौर अध्यक्ष प्रो. गिरिश्वर मिश्र मार्गदर्शन कर रहे थे। कुलपति ने कहा कि सामाजिक न्याय, स्वतंत्रता और बंधुत्व स्थापित करने के लिए डॉ. आंबेडकर ने जीवनभर संघर्ष किया। उन्होंने तत्कालीन समाज व्यवस्था से लोहा लिया, और समाज उद्धार के कार्य करते रहे। सामाजिक समता की दिशा में हम किस तरह आगे बढ़ सकते है। उनका संघर्षभरा जीवन ही हमें प्रेरणा देता है। कार्यक्रम के मुख्य वक्ता पत्रकार और चिंतक प्रो.अरुणकुमार त्रिपाठी ने गांधी-आंबेडकर के संबंध पर अपनी बात रखीं। उन्होंने गांधी-अंबेडकर को सदी के महानायक की संज्ञा देते हुए कहा कि दोनों के बीच में कई बार वैचारिक संघर्ष होता है, और कई बार समझौता। गोलमेज परिषद व अन्य प्रसंगों का उदाहरण देकर उन्होंने कहा कि इन घटनाओं ने भारतीय सामाजिक और राजनीतिक स्तर पर उथल-पुथल मच गई थी। उनके बीच के इन गंभीर टकराव की गूंज आज भी सुनाई देती है। दोनों नेताओं के बीच का संघर्ष और टकराव हमें इतिहास में और वर्तमान में भी परेशान करता है। प्रो.त्रिपाठी ने स्वतंत्रता पूर्व से लेकर स्वतंत्रता प्राप्ति और उसके बाद संविधान निर्माण तक की घटनाओं का उल्लेख के संदर्भ दिए। प्रतिकुलपति प्रो.आनंद वर्धन शर्मा ने डॉ.आंबेडकर के जीवन में अनेक प्रेरणास्पद उदाहरण बताये। कार्यक्रम का प्रारंभ में कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र द्वारा डॉ.अंबेडकर की प्रतिमा पर माल्यार्पण कर किया गया। विवि के डॉ.भदंत आनंद कौसल्यायन बौद्ध अध्ययन केंद्र के प्रभारी निदेशक डॉ.सुरजीत कुमार सिंह ने स्वागत वक्तव्य दिया। संचालन मराठी विभाग के प्रभारी अध्यक्ष डॉ.शैलेश मरजी कदम ने तथा जनसंपर्क अधिकारी बी.एस. मिरगे ने आभार माना। इस अवसर पर विभिन्न विभागों के संकाय सदस्य, कर्मी, शोधार्थी एवं विद्यार्थी बडी संख्या में उपस्थित थे।

सोमवार, 10 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

नज़रिया...

दुनिया को देखने का हर एक का अपना नजरिया होता है। शायद यही बात हिंदी विवि के गांधी हिल्स में बनाए गए गांधीजी के चश्मे को देख कर लगता है। इस चश्मे के एक ओर स्वच्छ तो दूसरी ओर भारत लिखा हुआ है। जो यहां आने वालों को अपनी ओर आकर्षित करता है। कह सकते हैं कि गांधीजी का यह प्रतिकात्मक चश्मा दुनिया को देखने के नजरिए को उजागर कर रहा है

गुरुवार, 6 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

हुस्न तबस्सुम निहां सम्मानित

ब्यूरो | वर्धा

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय की शोध यात्रा चर्चित युवा कथाकार हुस्न तबस्सुम निहां को पहला डॉ. विजयमोहन सिंह पुरस्कार प्रदान किया गया है। सुश्री निहां के सृजनात्मक कथालेखन और हिंदी साहित्य एवं भाषा के प्रति उनकी निष्ठा और प्रतिबद्धता को देखते हुए यह प्रतिष्ठित पुरस्कार 23 मार्च को भोपाल में प्रदान किया गया। जिसकी जानकारी डॉ. विजयमोहन सिंह स्मृति ट्रस्ट के सचिव डॉ. अविचल गौतम ने दी। इस उपलब्धि पर निहाँ को विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र, प्रति कुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र सहित अध्यापक, कर्मियों, शोधार्थियों एवं विद्यार्थियों ने बधाई दी।

रविवार, 9 अप्रैल 2017,

दैनिक भास्कर

हिंदी विवि में अनेक पाठ्यक्रम उपलब्ध

बीएड, एमएड, जनसंच
नाटक, मनोविज्ञान,
विदेशी भाषा में अ

ब्यूरो| वर्धा . महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में सत्र 2017-18 के लिए प्रवेश प्रक्रिया प्रारंभ हो चुकी है। विश्वविद्यालय में एम.ए., एमबीए, एम.एड., एम.एस.डब्ल्यू., बी.एड., एम.एड. (एकीकृत) बी.वोक. जैसे रोजगारोन्मुखी पाठ्यक्रमों का अध्यापन होता है।

एम.ए. के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, इंफॉर्मेटिक्स एंड लैंग्वेज इंजीनियरिंग, हिंदी साहित्य, तुलनात्मक साहित्य, प्रयोजन मूलक हिंदी एवं भाषा प्रबंध, उर्दू, मराठी, अंग्रेजी, संस्कृत, मास्टर ऑफ परफार्मिंग आर्टस (फिल्म एवं नाटक), गांधी एवं शांति अध्ययन, प्रवासन तथा डायस्पोरा अध्ययन, जनसंचार, मानवविज्ञान, एमएसडब्ल्यू, शिक्षाशास्त्र, मनोविज्ञान; एमबीए, बी.एड., एम.एड.आदि पाठ्यक्रम उपलब्ध है। पाठ्यक्रमों में प्रवेश के लिए आवेदन प्राप्ति की तिथि 30 जून है। यहां एम.ए. करने वाले विद्यार्थियों को एक भारतीय या विदेशी भाषा भी सिखायी जाती है। कम्प्यूटर दक्षता के लिए विद्यार्थियों को कम्प्यूटर में अनिवार्य रूप से दक्ष किया जाता है। एम.फिल के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, कम्प्यूटेशनल लिंग्विस्टिक्स, तुलनात्मक साहित्य, परफॉर्मिंग आर्टस, गांधी एवं शांति अध्ययन, स्त्री अध्ययन, दलित एवं जनजातीय अध्ययन, बौद्ध अध्ययन, अनुवाद, प्रवासन एवं डायस्पोरा, जनसंचार, मानवविज्ञान, सोशल वर्क और शिक्षाशास्त्र विषय उपलब्ध है। पी.एच.डी. के लिए भाषा प्रौद्योगिकी, गांधी एवं शांति अध्ययन, इंफॉर्मेटिक्स एंड लैंग्विज इंजीनियरींग, दलित एवं जनजाति अध्ययन, जनसंचार, मानवविज्ञान, सोशल वर्क, शिक्षाशास्त्र विषय यहां उपलब्ध है।

सर्टिफिकेट, डिप्लोमा, पी.जी. डिप्लोमा, एडवांस्ड डिप्लोमा में अनेक पाठ्यक्रम यहां उपलब्ध है। पीजी डिप्लोमा में भाषा शिक्षण, भाषाविज्ञान, भाषा-प्रौद्योगिकी, पीजीडीसीए, तुलनात्मक भारतीय साहित्य, भारतीय एवं पाश्चात्य कला तथा सौन्दर्यशास्त्र, गांधी अध्ययन, स्त्री अध्ययन, देशज संस्कृति, भाषा और जेंडर, दलित विचार, बौद्ध अध्ययन, पाली भाषा एवं साहित्य, बौद्ध पर्यटन एवं गाइडिंग,

तिब्बती भाषा एवं धर्म, अनुवाद, प्रयोजन मूलक हिंदी, निर्वाचन, भारतीय डायस्पोरा, इलेक्ट्रॉनिक मीडिया, विज्ञापन एवं जनसंपर्क, हिंदी पत्रकारिता, मराठी पत्रकारिता, एनजीओ प्रबंधन पाठ्यक्रम उपलब्ध है। डिप्लोमा पाठ्यक्रम में फोरेंसिक साइंस, योग एवं स्वास्थ्य अध्ययन, मराठी, उर्दू, संस्कृ जापानी, फ्रेंच, अंग्रे संगीत (गायन) अधिक जानकारी वेबसाईट देख सक फ्री नंबर पर संपर्क

शुक्रवार, 14 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

हिंदी विवि में डॉ. आंबेडकर जयंती

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में शुक्रवार 14 अप्रैल भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब भीमराव आंबेडकर की 126 वीं जयंती समारोह विवि के गालिब सभागार में शाम 5 बजे कुलपति प्रो.गिरिश्वर मिश्र की अध्यक्षता में किया जा रहा है। इस अवसर पर मुख्य अतिथि के रूप में सहकुलपति प्रो.आनंदवर्धन शर्मा तथा प्रो.गोविंद प्रसाद उपस्थित रहेंगे। भोपाल एवं जनसंचार विभाग के प्रो.अरुण कुमार त्रिपाठी मुख्य वक्ता के रूप में उपस्थित रहेंगे। संचालन डॉ. शैलेश मरजी कदम करेंगे। स्वागत वक्तव्य डॉ. भदंत आनंद कौसल्यान बौद्ध अध्ययन केंद्र के प्रभारी निदेशक डॉ. सुरजीत कुमार सिंह करेंगे। कार्यक्रम में गणमान्य नागरिकों को बड़ी संख्या में उपस्थित रहने की अपील विवि के आंबेडकर अध्ययन केंद्र की ओर से की गयी है।

शनिवार, 1 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

हिंदी विवि के कथाकार राकेश मिश्र को कृष्ण प्रताप सिंह कथा सम्मान

ब्यूरो। वर्धा.

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में विकास एवं शांति अध्ययन विभाग के सहायक प्रोफेसर कथाकार राकेश मिश्र को 2016 का केदार स्मृति शोध संस्थान, बांदा की ओर से दिया जाने वाला कृष्ण प्रताप कथा सम्मान उनके चर्चित कहानी संग्रह लाल बहादुर का इंजन के लिए को घोषित किया गया है। यह सम्मान उन्हें आगामी 14 अप्रैल को रामानंद सरस्वती पुस्तकालय, जोकहरा, आजमगढ़ में दिया जाएगा। मिश्र का कहानी संग्रह लाल बहादुर का इंजन 2014 में आधार प्रकाशन पंचकूला से प्रकाशित है। इसके पूर्व इस चर्चित कथा सम्मान से वंदना राग, मनीषा कुलश्रेष्ठ, गीतांजलि, उर्मिला शिरीष और गीत चतुर्वेदी को पुरस्कृत किया जा चुका है। उक्त जानकारी केदार स्मृति शोध संस्थान बांदा से सचिव नरेंद्र पुण्डरीक ने दी है।

रविवार, 23 अप्रैल 2017,

दैनिक भास्कर

राष्ट्रीय जनसंपर्क दिवस का आयोजन

संस्कार से सामाजिक उत्तरदायित्व की सीख : नवाल

» विद्यार्थियों के सामाजिक उत्तरदायित्व के निर्वहन में जिला प्रशासन की भूमिका एवं चुनौतियों पर व्याख्यान

ब्यूरो | वर्धा

जीवन में सफल होने के लिए होड़ लगी है। विद्यार्थी भी इस दौड़ में शामिल है कि सफल जीवन के क्या तरीके हो सकते हैं। सफल होने का एक मात्र मंत्र यह है कि हम अपने मौलिक कर्तव्य एवं संस्कार के साथ सामाजिक उत्तरदायित्व की सीख लें। उक्त विचार वर्धा के जिलाधिकारी शैलेश नवाल ने व्यक्त किए। वे महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के मनोविज्ञान विभाग की ओर से 'विद्यार्थियों के सामाजिक उत्तरदायित्व के निर्वहन में जिला प्रशासन की भूमिका एवं चुनौतियां' विषय पर विशेष व्याख्यान में बोल रहे थे। कार्यक्रम की अध्यक्षता विश्वविद्यालय के प्रतिकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा ने की। विश्वविद्यालय के गालिब सभागृह में शुक्रवार को राष्ट्रीय जनसंपर्क दिवस भी मनाया गया जिसका विषय था राष्ट्रीय सुरक्षा के प्रति हमारा दायित्व।

कार्यक्रम में मंच पर कुलसचिव कादर नवाज़ खान, शिक्षा विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. अरविंद कुमार झा, जनसंचार विभाग के अध्यक्ष प्रो. अनिल कुमार राय, जिला सूचना अधिकारी मनीषा सावले अतिथि के रूप में उपस्थित थे। जिलाधिकारी नवाल ने सामाजिक उत्तरदायित्व और विद्यार्थियों के संबंध में कहा कि जीवन में संस्कार और मौलिक कर्तव्य जरूरी है। दोनों की समझ से ही आप उत्तरदायित्व का निर्वहन कर सकते हैं। सरकार और संस्थाएं समाज के लिए ही बनी हुई है परंतु आप में भी उनके प्रति जिम्मेदारी का भाव होना चाहिए। उन्होंने विद्यार्थियों से कहा कि आपके पास ज्ञान का अस्त्र और शस्त्र है उसका समाज की भलाई के लिए उपयोग करना ही सामाजिक उत्तरदायित्व है। कार्यक्रम की अध्यक्षता करते हुए विश्वविद्यालय के प्रतिकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा ने कहा कि सामाजिक उत्तरदायित्व के लिए सजगता जरूरी होती है। उन्होंने जापान की घटना का उदाहरण देते हुए कहा कि राष्ट्रवाद एवं राष्ट्रीय चेतना का भाव ही राष्ट्र और समाज को सशक्त बनाता है। देश की सीमा की रक्षा करने वाले सैनिकों के प्रति अपनी भावनाएं व्यक्त करते हुए उन्होंने कहा कि अत्यंत विषम और प्रतिकूल परिस्थिति में हमारे सैनिक देश की रक्षा के लिए कार्य करते हैं, हमें उन्हें नमन करना चाहिए और उनके प्रति आ[...] रखना चाहिए। प्रो. शर्मा ने देश के [...] नाम लिखे गए फिल्मी गानों का [...] हुए चिट्ठी आयी है और मुबार[...] गाने का उदाहरण दिया। इस अव[...] अरविंद कुमार झा, प्रो. अनिल कुम[...] मनीषा सावले ने भी अपने विचा[...]

इस अवसर पर पब्लिक [...] सोसाइटी की ओर से राष्ट्रीय जन[...] विशेषांक का लोकार्पण मंचासीन[...] द्वारा किया गया। कार्यक्रम में जि[...] अधिकारी मनीषा सावले [...] जनसंपर्क अधिकारी के [...] पीआरएसआई की ओर से [...] स्मृतिचिन्ह प्रदान कर सम्मान [...] कार्यक्रम का संचालन शिक्षा [...] सहायक प्रोफेसर डॉ. ऋषभ कु[...] किया तथा आभार जनसंपर्क अ[...] एस. मिरगे ने माना। कार्यक्रम [...] विभागों के अध्यापक, जनसंप[...] एवं विद्यार्थी बड़ी संख्या में उप[...]

दैनिक भास्कर
गुरुवार, 27 अप्रैल 2017

लतिका चावड़ा की 'भारत से पत्र' हिंदी अनुवाद सर्बिया से प्रकाशित

ब्यूरो | वर्धा

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में अनुवाद अध्ययन विभाग में डॉ.अन्नपूर्णाजी के निर्देशन में शोधार्थी लतिका चावड़ा ने सर्बियाई की प्रसिद्ध लेखिका येलेना दिमित्रियेविच के लघु यात्रा संस्मरण 'लेटर फ्रॉम इंडिया' का हिंदी अनुवाद 'भारत से पत्र' नामक किया है। उनका यह अनुवाद बेलग्रेड, सर्बिया से प्रकाशित हुआ है। यह वृत्तांत सर्बियाई लेखिका येलेना दिमित्रियेविच द्वारा अपनी भारत यात्रा के दौरान लिखा गया था। 1927 में भारत में वे कविगुरु रवींद्रनाथ टैगोर से उनके गृहस्थान बंगाल में मिलने आई थी। इस पुस्तक में भारत में उनकी रोमांचक और अद्भुत यात्रा और कविवर से भेंट का वर्णन है। यह पुस्तक ऐतिहासिक, साहित्यिक दस्तावेज है। यह मूल रूप से सर्बियाई में लिखी गई थी। जिसका अनुवाद अंग्रेजी, हिंदि भाषा में एक ही पुस्तक में किया गया। इस अनुवाद की प्रशंसा करते हुए डॉ. ऐना ने डॉ.अन्नपूर्णा को बधाई देते हुए कहा कि यह कृति दोनों देशों सर्बिया और भारत को जोड़ने वाली कड़ी है। टैगोर खुद भी सर्बिया यात्रा पर गए थे। डॉ. ऐना सात्येल्या ने लतिका चावड़ा से अन्य अनुवाद कार्यों में सहभाग प्रदान करने की इच्छा प्रकट की। लतिका आजकल सर्बिया से कला, संस्कृति पर आधारित प्रकाशित होने वाली अंतरराष्ट्रीय पत्रिका आलिया मुंदी(लातिन नाम) जो बेलग्रेड, सर्बिया से प्रकाशित होती इस उपलब्धि पर उन्हे सर्वत्र बधाई दी है।

मंगलवार, 11 अप्रैल 2017

दैनिक भास्क

हिंदी विवि में पत्रकारिता पर राष्ट्रीय संगोष्ठी का उद्घाटन

अन्य भाषाओं के शब्दों को हिंदी पत्रकारिता में लाएं : सोनी

ब्यूरो | वर्धा

हिंदी भाषा, पत्रकारिता और समाज एक त्रिकोण है। पाठक इसके केंद्र में हैं। अनेक परिवर्तनों के साथ पत्रकारिता में भी परिवर्तन आए हैं और यह एक स्वभाविक प्रक्रिया है। दिनमान से भाषा परिवर्तन शुरू हुआ और जनसत्ता ने उसे शिखर पर पहुंचाया। पाठकों की भाषा को देखकर समाचार पत्रों में भाषा का इस्तेमाल करना आवश्यक हो गया है। अन्य भाषाओं के शब्दों को हिंदी पत्रकारिता में लाना चाहिए। उक्त उद्गार दैनिक भास्कर के संपादक मणिकांत सोनी ने व्यक्त किये।

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, के जनसंचार विभाग की ओर से 10 एवं 11 अप्रैल को पत्रकारिता और समाज पर दो दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी के उद्घाटन सत्र में सोमवार को हिंदी भाषा, पत्रकारिता और समाज पर चर्चा की गयी। इस समय वे बोल रहे थे। अतिथि वक्ता के रूप में दैनिक भास्कर के संपादक मणिकांत सोनी ने पत्रकारिता के अपने लंबे अनुभवों को साझा करते हुए मराठी के प्रतिसाद, उड़ान पुल और जलकुंभ जैसे शब्दों का उदाहरण देकर कहा कि हमें क्षेत्रीय भाषा और बोलियों के शब्दों को समाचारों में स्थान देना चाहिए। उन्होंने अपील की कि हिंदी में पत्रकारिता करने वाले विद्यार्थियों को अंगरेजी का भी अध्ययन करना चाहिए ताकि उन्हें हिंदी और अंगरेजी के शब्दों के अर्थ शेष | पेज 16 पर

अन्य भाषाओं के...

का पता चल सके। सा
आज की 60 प्रतिशत
रोमन में लिखती है। उ
रही है। इसके साथ हि
भौगोलिक प्रदेश को
समाचार पत्रों की भाष
जा रहे हैं। समारोह क
हुए विश्वविद्यालय
गिरीश्वर मिश्र ने कहा वि
संवाद के लिए पत्रकारि
और प्रभावी माध्यम है।
की अनेक चिंताओं त
साथ यह पेशा छुरे की ध
है। ऐसे में संतुलन
संपादकों के लिए एक
कार्यक्रम के प्रारंभ
विश्वविद्यालय का कुल
इस अवसर पर कुलपति
ने दैनिक भास्कर के
सोनी को शॉल, सूत की
प्रदान कर स्वागत
मानविकी एवं समाज
अध्यक्ष प्रो. मनोज कुमा
दिया। कार्यक्रम में विवि
प्रो. आनंद वर्धन शर्मा,
के प्रो. अरुण कुमार त्रिप
कि आने वाले समय
को आने वाली पीढ़ी
प्रेरित करना चाहिए।

रविवार, 23 अप्रैल 2017,
दैनिक भास्कर

कहानीकार राकेश मिश्र को कृष्ण प्रताप कथा सम्मान

» मिश्र की कहानियों में प्रतिबद्धता और कला का अद्भुत सम्मिश्रण

ब्यूरो | वर्धा

कहानीकार राकेश मिश्र को उनके दूसरे कथा-संग्रह लाल बहादुर का इंजन के लिए वर्ष 2016 का कृष्ण प्रताप स्मृति कथा सम्मान प्रदान किया गया। 14 अप्रैल को रामानंद सरस्वती पुस्तकालय जोहकरा, आजमगढ़ में हुए सम्मान समारोह में उन्हें शॉल, प्रमाणपत्र और सम्मान राशि देकर सम्मानित किया गया। समारोह की अध्यक्षता प्रगतिशील लेखक संघ के राष्ट्रीय महासचिव राजेंद्र राजन ने की। उन्होंने कहा कि राकेश मिश्र की कहानियों में प्रतिबद्धता और कला का अद्भुत सम्मिश्रण है। वे समकालीन कथा पीढ़ी के उन खास कहानीकारों में है जिन्होंने अपनी एक स्पष्ट राजनीतिक पहचान विकसित की है। कार्यक्रम के संयोजक और निर्णायक मंडल के प्रमुख सदस्य प्रख्यात उपन्यासकार विभूति नारायण राय ने मिश्र की कहानियों की खासियत बताते हुए कहा कि नब्बे के बाद के हमारे समाज में आये बदलाव को समझने के लिए राकेश मिश्र एक अपरिहार्य और जरूरी कहानीकार है। मुख्य अतिथि प्रख्यात फिल्म समीक्षक प्रहलाद अग्रवाल ने मिश्र की कहानियों के नाटकीय तत्वों की गंभीर विवेचना की। समारोह में देश भर के साहित्यकारों जिसमें अष्टभुजा शुक्ल, जयप्रकाश धूमकेतु, अनिल राय, पी. सी. राय, नरेंद्र पुडरिक, संजय श्रीवास्तव, संजय सिंह की उपस्थिति रही।

शनिवार, 1 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

'मैकबैथ, अंधेरनगरी, दूतवाक्यम' नाट्य मंचन ने किया भावविभ

हिंदी विश्व विद्यालय में मनाया विश्व रंगमंच दिवस

ब्यूरो | वर्धा

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के प्रदर्शनकारी कला विभाग की ओर से विश्व रंगमंच दिवस के अवसर पर गत 27 मार्च को विद्यार्थियों ने रंगकर्म की मशाल को निरंतर जलते रहने का संदेश देते हुए रंगमंच के क्रमबद्ध तरीके से हुए विकास को दर्शाने वाले नाटकों को प्रस्तुत किया। जिसमें शेक्सपियर का मैकबैथ, भारतेंदु हरिश्चंद्र का अंधेर नगरी, ग्रीक का इडिपस, भास का दूतवाक्यम् और आदिम रंगमंच इन नाटकों का मंचन कर रंगमंच दिवस को यादगार बनाया।

नाट्य प्रस्तुतियों की परिकल्पना, समन्वय एवं निर्देशन सहायक प्रोफेसर सुरभि विप्लव का था, निर्माण एवं संयोजन वरिष्ठ रंगकर्मी सहायक प्रोफेसर डॉ. सतीश पावडे का था। विवि के गालिब सभागार में नाट्यमंचन के अवसर पर कुलपति प्रो.गिरिश्वर मिश्र, प्रतिकुलपति प्रो.आनंद वर्धन शर्मा, डॉ.उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो.के.के. सिंह सहित अध्यापक, अधिकारी एवं विद्यार्थी बड़ी संख्या में उपस्थित थे।

विवि में पहली बार यह आयोजन किया गया। इससे पूर्व विद्यार्थियों ने अलग-अलग वेशभूषा धारण कर समता भवन से एक रंगयात्रा निकाली। जिसमें अभय कुमार, अमित, शताक्षी मिश्र, अंकुश डांगे, आकाश कांबले, पुनेश, देवेश दुबे, विजय कुडिया, अभिषेक ठाकुर, विष्णु कुमार ने अभिनय किया। इसका निर्देशन विष्णु कुमार ने एवं सह निर्देशन अभिषेक ठाकुर ने किया। शेक्सपियर का सुप्रसिद्ध नाटक मैकबैथ में आकाश कांबले, शिव कुमार, धर्मराज, शिवम कुमार, खुशबू गर्गेलवार, उपासना गौतम, रामलखन, दिव्यांश रंजन, प्राची पाटील, रश्मी गोडाने, अश्विनी रोकडे, भलेराव, विश्वभूषण खैरकार,अनूप, मनीष, धर्मेंद्र तिवारी, सुमन, श्वेता साधना, धर्मराज, सागरिका नायक, कुमार मौर्य, अमित कुमार, सुमन, गौरव, आरती और शैकी जैन, शिशु दीप्ति आगरे, शैकी जैन, राजेश अ कंचन, प्रितेश पाण्डेय, अशोक दिव्यांश रंजन, मलय वर्मण, राहुल, महिपाल त्रिपाठी, हिमांशु तिवारी, सिंह, नवीन, गौरव, कुणाल ने भू निभाई। सफलतार्थ बी.एस. मिरगे, लेहकपुरे, लेखराम दन्नाना, राजेंद्र घो हिमांशु नारायण, प्रगति मिरगे, स्या खान, अभिषेक कुमार, अश्विनी अखिलेश गौतम, विद्यासागर देवले, रा राठौर, निखिल खोडे, आकाश, हुसैन, सुनील गायकवाड़, अर्चना शुभम, बंटी, सौरभ गुप्ता, गणेश अ सहयोग प्रदान किया।

मंगलवार, 18 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

बुलगारिया की डॉ. गलीना सोपोलोवा ने की कुलपति से चर्चा

हिंदी विवि और बुलगारिया के बीच होगा आदान-प्रदान

ब्यूरो | वर्धा

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय और बुलगारिया के बीच जल्द ही शैक्षणिक आदान-प्रदान होगा। इस पर बुलगारिया की डॉ. गलीना सोपोलोवा और कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र के बीच महत्वपूर्ण बैठक हाल ही में आयोजित की गई। विश्वविद्यालय में पूर्वी यूरोप के देश बलगारिया के सेंट क्लिमेंट ओहरिग्स्की सोफिया विश्वविद्यालय की भारत शास्त्र विभाग की प्रोफेसर एवं पूर्व अध्यक्ष डॉ. गलीना सोपोलोवा वर्धा आई थी। डॉ. गलीना यूरोपियन यूनियन के शैक्षणिक विनिमय से संबंधित कार्यक्रम एरास्मुस मुंडुस की बलगारिया की समन्वयक है। कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र एवं डॉ. गलीना के बीच दोनों देशों के विद्यार्थियों के आदान-प्रदान पर चर्चा की गई। विदित हो कि प्रतिवर्ष बुलगारिया के विद्यार्थी हिंदी और भारतीय संस्कृति का अध्ययन करने भारत आते हैं। डॉ. गलीना सोपोलोवा ने इच्छा जताई कि वे भविष्य में महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में भी बलगारिया के विद्यार्थी अध्ययन करें तो यह भारतीय संस्कृति के प्रचार-प्रसार के लिए अच्छा कदम होगा।

बैठक में प्रो. गिरिश्वर मिश्र ने कहा कि विश्वविद्यालय भारत और बलगारियों के बीच शैक्षिक आदान-प्रदान के लिए इच्छुक और तत्पर है।

भाषा विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. हनुमान प्रसाद शुक्ल ने विश्वविद्यालय के कार्यक्रमों के बारे में चर्चा की। विश्वविद्यालय के सम्कुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा ने डॉ. गलीना सोपोलोवा का स्वागत करते हुए कहा कि बलगारिया से हिंदी और भारतीय संस्कृति का अध्ययन करने विद्यार्थी वर्धा आएंगे। बैठक में कुलसचिव कादर नवाज खान, प्रो. अनिल कुमार राय, डॉ. रामानुज अस्थाना, डॉ. अनिल कुमार दुबे, डॉ. प्रीति सागर, डॉ. राजीव रंजन राय, डॉ. बीर पाल सिंह यादव, डॉ. अमरेंद्र कुमार शर्मा, सुरभि विप्लव, डॉ. अभिषेक सिंह आदि प्रमुखता से उपस्थित थे।

दैनिक भास्कर
बुधवार, 5 अप्रैल 2017

द्विदिवसीय बी. एड. मार्गदर्शन एवं परामर्श सत्र का आयोजन

सीखते रहने से ही सर्वांगीण विकास:मिश्र

ब्यूरो| वर्धा.

विद्यार्थियों के मन में सदैव सीखने की इच्छा होनी चाहिए तभी उनका सर्वांगीण विकास हो सकता है। उक्त विचार महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र ने व्यक्त किए। वे विश्वविद्यालय के दूर शिक्षा निदेशालय की ओर से मुक्त एवं दूरस्थ शिक्षा प्रणाली पर दो दिवसीय 1 तथा 2 अप्रैल को मार्गदर्शन एवं परामर्श कार्यक्रम में बोल रहे थे। कार्यक्रम का उद्देश्य दूर शिक्षा के माध्यम से बी.एड कर रहे छात्र एवं अध्यापकों को निर्देशन एवं परामर्श के साथ-साथ पाठ्यक्रम पर चर्चा के में आ रही समस्याओं को दूर करना था। सत्र का उद्घाटन विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र ने किया। कुलपति प्रो. मिश्र ने छात्र एवं अध्यापकों के साथ अध्ययन प्रक्रिया पर विस्तार से चर्चा की। दूर शिक्षा निदेशालय के निदेशन प्रो. अरविंद कुमार झा ने बी. एड पाठ्यक्रम के विषय में विस्तार से जानकारी दी तथा विद्यार्थियों में कम हो रही सीखने की भावना पर चिंता व्यक्त की। कार्यक्रम का संचालन सहायक प्रोफेसर डॉ. समीर कुमार पाण्डेय ने किया। परामर्श सत्र की रिपोटिंग सहायक प्रोफेसर डॉ. गुणवंत सोनोने ने की। आभार प्रदर्शन सहायक प्रोफेसर डॉ.आदित्य चतुर्वेदी ने किया। छात्रों की समस्या का समाधान सहायक प्रोफेसर ब्रम्हानंद मिश्र ने किया इस परामर्श सत्र में विभिन्न अध्ययन केंद्र से सम्बंधित 400 से अधिक छात्र एवं अध्यापकों ने भाग लिया।

शनिवार, 8 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

पत्रकारिता पर राष्ट्रीय संगोष्ठी 10 से

ब्यूरो|वर्धा. महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय का जनसंचार विभाग आगामी 10 व 11 अप्रैल को गालिब सभागार में पत्रकारिता और समाज पर दो दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी का आयोजन किया जा रहा है। यह जानकारी देते हुए जनसंचार विभाग के अध्यक्ष डा. कृपाशंकर चौबे ने बताया कि संगोष्ठी का उद्घाटन 10 अप्रैल को सुबह 10:30 बजे होगा। उद्घाटन सत्र में हिंदी भाषा, पत्रकारिता और समाज पर चर्चा होगी। देश के प्रसिद्ध पत्रकार राहुल देव बीज वक्तव्य देंगे। मानविकी संकाय के अध्यक्ष प्रो. मनोज कुमार स्वागत भाषण करेंगे। दैनिक भास्कर के संपादक मणिकांत सोनी अतिथि वक्ता होंगे। उद्घाटन सत्र की अध्यक्षता कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र शेष | पेज 16 पर

हिंदी विवि के जनसंचार विभाग का आयोजन

पत्रकारिता पर राष्ट्रीय...

करेंगे। राष्ट्रीय संगोष्ठी का द्वितीय सत्र 10 अप्रैल को दोपहर 3 बजे शुरू होगा जिसमें पूंजी, पत्रकारिता और लोकतंत्र पर चर्चा होगी। सत्र की अध्यक्षता विवि के प्रतिकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा करेंगे। सत्र में कल्लोल चक्रवर्ती अरुण कुमार त्रिपाठी और अनिल अग्रवाल वक्ता होंगे। तृतीय सत्र 11 अप्रैल सुबह 10:30 बजे आरंभ होगा जिसमें संपादक नामक संस्था का ध्वंस पर चर्चा होगी। सत्र की अध्यक्षता राहुल देव करेंगे जबकि मुख्य अतिथि होंगे सुधीर पाठक और विशेष अतिथि होंगे एस. एन. विनोद। सत्र के वक्ता होंगे हर्षवर्धन आर्य, मणिकांत सोनी और अनिल अग्रवाल। समापन सत्र 11 अप्रैल दोपहर 3 बजे शुरू होगा जिसमें पत्रकारिता का भविष्य और भविष्य की पत्रकारिता पर चर्चा होगी। सत्र की अध्यक्षता कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र करेंगे और विशेष वक्ता होंगे सुधीर पाठक। सत्र में वरिष्ठ पत्रकार एस.एन. विनोद, हर्षवर्धन आर्य, कल्लोल चक्रवर्ती और अनिल अग्रवाल हिस्सा लेंगे। विभिन्न सत्रों का संचालन व संयोजन जनसंचार विभाग के डा. धरवेश कठेरिया, डा. अख्तर आलम, संदीप कुमार वर्मा, डा. रेणु सिंह और राजेश लेहकपुरे करेंगे।

गुरुवार, 13 अप्रैल 2017
दैनिक भास्कर

हिंदी विवि में पत्रकारिता पर राष्ट्रीय संगोष्ठी का समापन, जनसंचार विभाग का आयोजन

नए कलेवर लेकर आ रहा पत्रकारिता का भविष्यः

ब्यूरो | वर्धा

पत्रकारिता में बड़ी तीव्र गति से बदलाव आ रहा है। इस दौर में मीडिया नए उपकरणों के साथ आगे बढ़ रहा है। कहा जा सकता है कि पत्रकारिता हमारे सामने एक नए कलेवर लेकर उपस्थित हो रही है। उक्त विचार वरिष्ठ पत्रकार राहुल देव ने व्यक्त किये। वे महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा के जनसंचार विभाग की ओर से पत्रकारिता और समाज पर आयोजित दो दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी के समापन समारोह में बतौर मुख्य वक्ता बोल रहे थे। समापन सत्र की अध्यक्षता विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र ने की। संगोष्ठी का समापन गालिब सभागृह में वरिष्ठ संपादक, पत्रकार, शोधार्थी तथा पत्रकारिता के विद्यार्थियों की उपस्थिति में हुआ।

पत्रकारिता का भविष्य और भविष्य की पत्रकारिता विषय पर समापन सत्र रखा गया जिसमें वरिष्ठ पत्रकार एस. एन. विनोद, वरिष्ठ पत्रकार तथा विश्वविद्यालय कार्यपरिषद के सदस्य सुधीर पाठक, वरिष्ठ पत्रकार हर्षवर्धन आर्य व कल्लोवल चक्रवर्ती मंचासीन थे।

राहुल देव ने माना कि मीडिया का भविष्य बताना अत्यंत कठिन है। मीडिया में हर समय नया घटित हो रहा है। विषय पर अपनी टिप्पणी करते हुए वरिष्ठ पत्रकार, एस. एन. विनोद ने कहा कि मीडिया में डिजिटल क्रांति आ गयी है। सोशल मीडिया ने पत्रकारिता को नया रूप दिया है।

उन्होंने कहा कि विश्वसनीयता ही पत्रकारिता के भविष्य को तय करेगी।

दैनिक अमर उजाला के संपादक कल्लोभल चक्रवर्ती का मानना था कि भविष्य में पत्रकारिता के माध्यम बदलने वाले हैं।

वरिष्ठ पत्रकार हर्षवर्धन आर्य ने कहा कि वर्धा शहर तेजस्वी पत्रकारिता की भूमि है। यहां महात्मा गांधी, माधवराव सप्रे, काका कालेलकर, बाबा नागार्जुन आदि महान विभूतियों ने पत्रकारिता की है। राष्ट्रभाषा जैसी पत्रिकाओं का संपादन यहां से हुआ है। उन्होंने विश्वास दिलाया कि वर्धा से ही पत्रकारिता के भविष्य की आशा की किरण निकल सकती है।

वरिष्ठ पत्रकार अरुण कुमार त्रिपाठी ने गुटेनबर्ग से लेकर गुलल तक की यात्रा का हवाला दिया और कहा कि मीडिया की यात्रा उथल-पुथल भरी है। वरिष्ठ पत्रकार एवं विवि की कार्य परिषद के
पाठक ने कहा कि
अपनाने और उसे ले
ही पत्रकारिता के
स्थापित कर स
उदबोधन में कुलप
मिश्र ने कहा कि दे
आर्थिक और सांस्
चलते पत्रकारिता क
प्राप्त हो रहे हैं। स
विभाग के सहायक प्र
वर्मा ने तथा
विश्वविद्यालय के
आनंद वर्धन शर्मा ने

समापन अवस
फिल्म का प्रदर्शन
अवसर पर अध्या
शोधार्थी एवं विद्या
उपस्थित थे।

सोमवार, 3 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

ज्योत्सना यादव को प्रथम पुरस्कार

वर्धा. महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में कार्यरत सुदेश यादव की पुत्री ज्योत्सना यादव को श्री राम चंद्र मिशन और यूनाइटेड नेशन्स इंफॉर्मेशन सेंटर फॉर इंडिया एंड भूटान की ओर से आयोजित अखिल भारतीय निबंध स्पर्धा में विदर्भ प्रदेश में प्रथम स्थान प्राप्त हुआ है। स्थानीय जानकीदेवी बजाज विज्ञान महाविद्यालय में यह स्पर्धा आयोजित की गई थी। उसने अपना निबंध हिंदी भाषा में शिक्षा का समग्र उद्देश्य है आईनों को झरोखों में बदलना इस विषय पर लिखा था। पुरस्कार स्वरूप स्वर्ण पदक और प्रमाण पत्र दिया गया। इस अवसर पर राजीव चंद्रन और कमलेश पटेल, डॉ ओम महोदय प्रमुखता से उपस्थित थे।

ज्योत्सना यादव के निबंध को प्रथम पुरस्कार

वर्धा | महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में कार्यरत सुदेश यादव की पुत्री ज्योत्सना यादव को श्री रामचंद्र मिशन और यूनाइटेड नेशन्स इंफॉर्मेशन सेंटर फॉर इंडिया एण्ड भूटान की ओर से आयोजित अखिल भारतीय निबंध स्पर्धा में विदर्भ प्रदेश में प्रथम क्रमांक प्राप्त हुआ है। जानकीदेवी बजाज विज्ञान महाविद्यालय में यह स्पर्धा आयोजित की गई। उसने अपना निबंध हिंदी भाषा में 'शिक्षा का समग्र उद्देश्य है, आइनों को झरोखों में बदलना' इस विषय पर लिखा था। उसे पुरस्कार स्वरूप स्वर्ण पदक और प्रमाण पत्र से पुरस्कृत किया गया। इस अवसर पर राजीव चंद्रन और कमलेश पटेल, महाविद्यालय के प्राचार्य डॉ. ओम महोदय प्रमुखता से उपस्थित थे। उनकी इस उपलब्धि पर विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रतिकुलपति प्रा. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र सहित अध्यापक, अधिकारी एवं कर्मियों ने उसे शुभकामनाएं दीं।

सोमवार, 17 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

हिंदी विवि में विदेशियों को

चीन, थाइलैण्ड के विद्यार्थियों को प्रमाणपत्र प्रद

ब्यूरो| वर्धा.

हिंदी विश्वविद्यालय में अध्ययनरत चीन और थाइलैंड के विद्यार्थियों को अंतरराष्ट्रीय छात्रों के लिए हिंदी डिप्लोमा पाठ्यक्रम के प्रमाण पत्र कुलपति प्रो. गिरिश्वर मिश्र द्वारा प्रदान किए गए। भाषा विद्यापीठ के सभागार में आयोजित कार्यक्रम में प्रतिकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, भाषा विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. हनुमान प्रसाद शुक्ल, अनुवाद एवं निर्वचन विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. देवराज, डॉ. अनिल कुमार पाण्डेय, डॉ. शोभा पालीवाल, डॉ. अनिल कुमार दुबे, के.के त्रिपाठी, डॉ. राजीव रंजन राय, डॉ. मुन्नालाल गुप्ता, डॉ. राजीव रंजन, डॉ. बीर पाल सिंह यादव, डॉ. धनजी प्रसाद, डॉ. अमरेंद्र शर्मा, डॉ. संदीप कुमार, बी. एस. मिरगे आदि के सा थाइलैंड के विद्यार्थी उ कार्यक्रम का संचाल विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रसाद शुक्ल ने किया।

सोमवार, 17 अप्रैल 2017

दैनिक भास्कर

एमगिरी रेडियो पर प्रो. मिश्र का साक्षात्कार

ब्यूरो|वर्धा

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र का साक्षात्कार एमगिरी रेडियो पर 17 अप्रैल को प्रातः 7 एवं शाम 6 बजे प्रसारित होगा। अपने साक्षात्कार में प्रो. मिश्र विश्वविद्यालय द्वारा चलाए जा रहे पाठ्यक्रम एवं विश्वविद्यालय की आगामी योजनाओं के विषय में जानकारी देंगे। एमगिरी की निवेदक वैशाली जोगे ने उनका साक्षात्कार लिया है। जिसे 90.4 एफ एम पर प्रसारित किया जाएगा। श्रोताओं से साक्षात्कार को सुनने का आह्वान रेडियो एमगिरी के अमोल देशमुख ने किया है।

शुक्रवार, 14 अप्रैल 2017
दैनिक भास्कर

हिंदी विश्वविद्यालय में अज्ञेय स्मरण का कार्यक्रम आयोजित

हिंदी भाषा के विकास में अज्ञेय का अहम योगदान : प्रो. मिश्र

ब्यूरो | वर्धा

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के हिंदी एवं तुलनात्मक साहित्य विभाग की ओर से अज्ञेय स्मरण कार्यक्रम का आयोजन किया गया। विवि के कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र ने कार्यक्रम की अध्यक्षता करते हुए अज्ञेय के समग्र साहित्य पर प्रकाश डाला। उन्होंने कहा कि अज्ञेय ने हिंदी साहित्य के हर विधा में लेखन कर हिंदी साहित्य में अहम योगदान दिया है। उनके ललित निबंध, उपन्यास, कविता एवं संपादक के रूप में लिखे आलेख हिंदी साहित्य एवं पत्रकारिता को नया आयाम देने वाले हैं।

कार्यक्रम में अनुवाद एवं निर्वचन विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. देवराज मुख्य वक्ता के रूप में तथा भाषा विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. हनुमानप्रसाद शुक्ल एवं साहित्य विद्यापीठ के अधिष्ठाता प्रो. कृष्ण कुमार सिंह विशिष्ठ अतिथि के रूप में उपस्थित थे। कार्यक्रम का संचालन साहित्य विद्यापीठ की एसोसिएट प्रोफेसर डॉ. प्रीति सागर ने किया तथा आभार सहायक प्रोफेसर एवं कार्यक्रम के संयोजक डॉ. बीर पाल सिंह यादव ने किया। कार्यक्रम का प्रारंभ शोधार्थी गजेंद्र पाण्डेय की कविता गायन से हुआ। प्रो. मिश्र ने कहा कि अज्ञेय ने जीवन को अवसर के रूप में माना और अपनी रचना प्रक्रिया को आगे बढ़ाया। उन्होंने साहित्य की अनेक विधा को समृद्ध कर उसे आत्मसंभव बनाया। वे सुविख्यात साहित्य कार विद्यानिवास मिश्र के समकालीन थे। दोनों ने हिंदी साहित्य को विश्वफलक पर स्थापित किया। अज्ञेय ने नवभारत टाइम्स, दिनमान, विशाल भारत आदि समाचार पत्रों का संपादन कार्य किया और इन समाचार पत्रों को एक नई पहचान दिलायी। मुख्य वक्ता के रूप में प्रो. देवराज ने अज्ञेय के साहित्य के साथ-साथ पत्रकारीय कार्यों पर प्रकाश डाला। प्रो. हनुमानप्रसाद शुक्ल ने अज्ञेय को चौतरफा चैतन्य- के लेखक माना। विवि के आवासीय लेखक शंकरलाल पुरोहित ने भी अपने विचार रखे। उन्होंने कहा कि समग्र भारतीयता का स्वरूप अज्ञेय के साहित्य में प्रदर्शित होता है। उन्होंने अज्ञेय से जुड़े संस्मरण भी सुनाया। कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र ने अज्ञेय के साहित्य के अनुवाद के पक्ष पर अपनी बात रखी। प्रो. के. के. सिंह ने अज्ञेय को पहली पंक्ति के रचनाकार माना।

कार्यक्रम में विश्व हिंदी दिवस पर विदेशी विद्यार्थियों के लिए आयोजित स्पर्धाओं के पुरस्कार बांटे गए। थाईलैंड और चीन के विद्यार्थियों ने इसमें हिस्सा लिया कार्यक्रम में अध्यापक, अधिकारी, शोधार्थी एवं विद्यार्थी बड़ी संख्या में उपस्थित थे।

गुरुवार, दि.६ एप्रिल २०१७

देशोन्नती

हिंदी विश्वविद्यालयातील कथाकार हुस्न तबस्सुम यांना डॉ.विजयमोहन सिंह स्मृती युवा कथा पुरस्कार

प्रतिनिधी/ ५ एप्रिल

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयातील शोधार्थी चर्चित युवा कथाकार सुश्री हुस्न तबस्सुम निहाँ यांना पहिला डॉ. विजयमोहन सिंह पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

निहाँ यांचे सर्जनात्मक कथालेखन आणि हिंदी साहित्य व भाषेप्रति त्यांची निष्ठा बघता हा प्रतिष्ठित पुरस्कार प्रदान देण्यात आला. हा पुरस्कार २३ मार्च रोजी भोपाळ येथे प्रदान करण्यात आला. ही माहिती डॉ. विजयमोहन सिंह स्मृती ट्रस्टचे सचिव डॉ. अखिलेश गौतम यांनी दिली. पुरस्काराबद्दल निहाँ यांचे कुलगुरु प्रा. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रा. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्या सह अध्यापक, अधिकारी व विद्यार्थ्यांनी शुभेच्छा दिल्या.

रविवार दि. २ एप्रिल २०१७

देशोन्नती

हिंदी विश्वविद्यालयात विश्व रंगमंच दिवस उत्साहात साजरा

प्रदर्शनकारी कला विभागाचे आयोजन

नाटकात दिव्यांस रंजन, मलय वर्मण, राहुल, सुरभी, महिपाल त्रिपाठी, हिमांशु तिवारी, सुनील सिंह, नविन, गौरव, कुणाल यांनी भूमिका केल्या. संगीत अलोक निगम, सहनिर्देशन दिव्यास रंजन, सुरभि यांचे तर निर्देशन डॉ. अलोक पांडे यांचे होते. रूप सज्जा डॉ. विलास पकडे, अक्षय गवई, बंशी आणि दीप्ति यांची होती. या आयोजनाविषयी निर्देशक सुरभी विप्लव यांनी सांगितले की, संपूर्ण सादरीकरणाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांनीच पार पाडली. विविध विषय आणि आशयाच्या नाटकातून विद्यार्थ्यांनी नव्या रंगमंचाचा प्रारंभ केला, अशी भावना त्यांनी व्यक्त केली. नाटकांच्या माध्यमातून प्रबोधनाची मशाल निरंतर तेवत राहील, असा आशावादही त्यांनी व्यक्त केला. यशस्वीतेसाठी जनसंपर्क अधिकारी बी.एस. मिरगे, राजेश लेकहपुरे, लेखराम दन्नाना, सुरक्षा अधिकारी राजेंद्र घोडमारे, तंत्र सहायक हिमांशु नारायण, प्रगति मिरगे, ग्यासुद्दीन खान, अभिषेक कुमार, अश्विनी कुमार, अविचल गौतम, विद्यासागर देवले, राजदीप राठोड, निखिल खोडे., आकाश, सद्दाम हुसैन, सुनील गावस्कर, अर्चना वर्मा, शुभम, बंशी, सौरभ गुप्ता, गणेश यांनी सहकार्य केले.

देशोन्नती

रविवार, दि. २३ एप्रिल २०१७

वेस्ट वॉटरच्या नियोजनातून पाणीपातळीसह वृक्षराजीचे सं

हनुमान टेकडी परिसरातील महत्वाकांक्षी प्रकल्प, १० हजार रोपांचे होणार संगोपन, हिंदी विश्वविद्यालय, जिल्हा प्रशासन, वैद्यकीय मंचाचा

असे आहे कामाचे स्वरुप

दररोज सरासरी तीन लाख लिटर आणि पावसाळ्यात दररोज नऊ लाख लिटर पाणी हनु टेकडीवरुन वाया जाते. या वाया जाणाऱ्या पाण्याचा मार्ग टेकडीच्या मागील बाजूला वळवि येणार आहे. टेकडीवरुन उतरत्या क्रमाने तीन मीटरचे अंतर राखून समस्तर चर खोदण्या आहेत. वेगवेगळ्या भागातील पाणी अडविण्याकरिता तीन साठे खोदण्यात येतील. ते भर उर्वरित पाण्यासाठी उतरत्या क्रमाने खोदलेल्या (तीन मीटरचे अंतर राखून तीन फुट खोली फूट रुंदी) चरांतून वाहिली. या चरांमध्ये सुमारे १० हजार वृक्षरोपे लावण्यात येणार आहे प्रक्रियेनंतर उरणारे पाणी साठविण्याकरिता बांध बांधण्यात येणार आहे. बांधातील पाण्य हिंदी विश्वविद्यालयातील वृक्षांच्यासंगोपनाकरिता उपयोगी ठरु शकणार आहे. माथा ते पा तत्त्वानुसार बांधापर्यंत पाणी वाहण्याच्या प्रक्रियेदरम्यान २५ ते ३० टक्के पाणी जमिनीत आहे. त्यातून सभोवतालच्या भूगर्भातील पाणी पातळीत वाढ होणार आहे. भूमिपूजन का बेदरकर, शशांक कोराडे, डॉ. कांबळे, अवथनकर, डॉ.आनंद गाढवकर, डॉ. विश्वास, डॉ. श्याम भेंडे, बरडे, लोमेश बॉडे, मोहन मिसाळ, अजय वरटकर यांची उपस्थित होती.

प्रतिनिधी / २२ एप्रिल

वर्धा : शहरालगच्या हनुमान टेकडीस्थित जीवन प्राधिकरणाच्या जलशुद्धीकरण केंद्रातून दरदिवशी वाया जाणाऱ्या तीन लाख लिटर पाण्याचे बहुउपयोगी नियोजन करण्याचा कार्यक्रम अखेर प्रत्यक्षात तरणार आहे. वैद्यकीय जनजागृती मंचाने मांडलेल्या संकल्पनेला प्रतिसाद देत जिल्हा प्रशासनाने घेतलेला पुढाकार आणि महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाने दिलेले २२ लाख ७३ हजारांचे अर्थसाहाय्य परिसरातील पाणीतपाळी उंचावण्यासह १० हजार रोपट्यांच्या रोपणासोबतच हिरवेछत्र उभे करण्यास साहाय्यभूत ठरणार आहे.

हनुमान टेकडीवर शुक्रवारी २१ एप्रिल रोजी जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांच्या हस्ते या महत्वाकांक्षी प्रकल्पाचे भूमिपूजन करण्यात आले. याप्रसंगी हिंदी विश्वविद्यालयाचे प्र-कुलगुरु आनंदवर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान, जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रशासन) विवेक इलमे, जिल्हा परिषदेचे विरोधी पक्ष गटनेते संजय शिंदे, कार्यकारी अभियंता गहलोत, जीवन प्राधिकरणाचे अधिकारी चवडे, मंचाचे अध्यक्ष डॉ. सचिन पावडे, सचिव डॉ. यशवंत हिवंज यांची प्रमुख उपस्थिती होती. टेकडी परिसरातील शुद्धीकरण केंद्रातून दरदिवशी तीन लाख लिटर पाणी नाल्यावाटे वाहून जात आहे. या पाण्याचे नियोजन केल्यास हजारो वृक्ष जगविण्यासह भूगर्भातील पा शकते, हे वैद्यकीय जनजागृती मंचाच्या लक्षात आले ७०० रोपट्यांचे रोपण करुन दररोज पाणी दिले कामाला मोठे स्वरुप दिले जाऊ शकते, अशी संक जिल्हा प्रशासनासमोर मांडण्यात आली. जिल्हाधिका यांनी पुढाकार घेतला. या कामाकरिता अपेक्षित उचलण्याची सहर्ष तयारी हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुल मिश्र यांनी दाखविली. त्यानुसार जिल्हा परि विभागाकडे २२ लाख ७३ हजारांचा निधीही व आला.

देशोन्नत
गुरूवार, दि. २७ एप्रिल २०१७

हिंदी विश्वविद्यालय व जिल्हा प्रशासनाच्या सहकार्यातून पाण्याच्

वाया जाणारे पाणी टेकडी

कबीर हिलवर साकारणा

विश्वविद्यालयाकडून प्रशासनाला २२ लाख ७३ हजाराची भरीव मदत

दररोज तीन लाख लीटर पाण्याने झाडांना संजीवनी, तीन रंगांची झाडे देणार संदेश

प्रतिनिधी / २६ एप्रिल

वर्धा : पर्यावरण संवर्धन आणि संरक्षणाचा संदेश देत महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय आणि वर्धा जिल्हा प्रशासनाने सामाजिक उत्तरदायित्वाच्या दिशेने पाऊल टाकत एका महत्वाकांक्षी योजनेतून दररोज वाया जाणारे तीन लाख लीटर पाणी टेकडीवर आणून झाडांना संजीवनी देण्याचा संकल्प केला आहे. विश्वविद्यालयाच्या कबीर हिल परिसरात वनराई साकारण्याचे काम विश्वविद्यालय आणि जिल्हा प्रशासनाने हाती घेतले आहे.

या कार्याला मूर्त रूप देण्याच्या कामाचा प्रारंभ २१ एप्रिल रोजी वर्ध्याचे जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल आणि विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रा. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज़ खान, वर्धेतील डॉक्टरांचा मंच 'वैद्यकीय जागरूकता मंच' आणि जिल्हा परिषदेचे पदाधिकारी आणि अधिकारी यांच्या उपस्थितीत करण्यात आला. या कामासाठी हिंदी विश्वविद्यालयाने आपल्याकडून २२ लाख ७३ हजार रुपयाची भरीव मदत दिली आहे. या योजने अंतर्गत पाचहून अधिक एकरावर दहा हजारातून जास्त झाडे लावण्यात येणार आहेत आणि ही झाडे जीवन प्राधिकरणाच्या ...

जाणाऱ्या पाण्याच्या नियोजनातून वर्षभर हिरवीगार राहणार आहेत. झाडे लावतांना ती तीन रंगांची राहणार असून मोठी झाल्यावर ती तिरंग्याच्या आकाराची दिसणार आहेत.

वर्धा शहराला लागून जीवन प्राधिकरणाचे जलशुद्धिकरण केंद्र आहे. या केंद्रातून दररोज जवळपास तीन लाख लीटर पानी शुद्धिकरणाच्या प्रक्रियेत वाया जाते. ते नाल्यावाटे वाहात जाऊन त्याचा कोणताही उपयोग वापरासाठी होत नाही. ही बाब विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रा. आनंद वर्धन शर्मा यांच्या ध्यानात आली. त्यांनी या पाण्याचा उपयोग टेकडीवरील झाडांकरि[illegible]

जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांच्याशी चर्चा केली. शैलेश नवाल यांनी लगेच ३१ जानेवारी रोजी विश्वविद्यालयात जाऊन कुलगुरु प्रा. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रा. आनंद वर्धन शर्मा आणि तत्कालीन कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्याशी सविस्तर चर्चा केली. यावेळी त्यांनी पाणी विश्वविद्यालयाच्या टेकडीवर आणण्याचे तांत्रिक कार्य आणि त्यावर येणारा खर्चाचा तपशीलही मांडला.

विश्वविद्यालय प्रशासनाने पुढाकार घेऊन पर्यावरण संवर्धन तसेच परिसराचे सौंदर्य वाढविण्यासाठी २२ लाख ७३ हजार रुपये जिल्हा ...

प्रकल्पाचा संपूर्ण आराखडा ... सिंचन विभाग आणि संबंधित ... करून जिल्हाधिकारी आ... प्रशासनापुढे ठेवला. सं... जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल ... विधिवत सुरुवात २१ ए... प्राधिकरणाच्या टेकडीवर के... सांगितले की येत्या पावसाळ्य... लावली जातील आणि ती खा... असतील. जैविक[illegible] ती ...

रविवार दि. २ एप्रिल २०१७

देशोन्नती

मॅकबेथ, अंधेरनगरी, इडिपस, दुतवाक
आदीम रंगमंच नाटकांचे सादरीकरण

प्रतिनिधी/ १ एप्रिल

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात २७ मार्च हा जागतिक रंगमंच दिवस उत्साहात साजरा करण्यात आला. यानिमित्त विद्यार्थ्यांनी शेक्सपियर यांचे मॅकबेथ, भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे अंधेर नगरी, ग्रीक नाटक इडिपस, भास यांचे दुतवाक्यम आणि आदीम रंगमंच ही नाटके सादर करून उपस्थितांची दाद मिळविली.

विश्वविद्यालयातील प्रदर्शनकारी कला विभागाने हे आयोजन केले होते. नाटकांच्या सादरीकरणाची संकल्पना, समन्वय व निर्देशन सहायक प्रोफेसर सुरभि विप्लव यांचे तर निर्मिती आणि संयोजन वरिष्ठ रंगकर्मी सहायक प्रोफेसर डॉ. सतीश पावडे यांचे होते. गालिब सभागृहात झालेल्या सादरीकरणाच्या वेळी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरु प्रो. आनंदवर्धन शर्मा, डॉ. उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रो. के. के. सिंह यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सादरीकरणाआधी समता भवनातून वैविध्यपूर्ण वेशभूषा धारण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी विविध वाद्यांच्या गजरात आकर्षक रंगयात्रा काढली. यानंतर आदिम रंगमंचचे सादरीकरण अभय कुमार, अमित, शताक्षी मिश्र, अंकुश डांगे, आकाश कांबळे, पुनेश, देवेश दुबे, विजय कुडिया, अभिषेक ठाकुर, विष्णु कुमार यांनी केले. निर्देशन विष्णू कुमार यांचे तर सहनिर्देशन अभिषेक ठाकुर यांचे होते. ऐतिहासिक मॅकबेथ या नाटकात आकाश कांबळे, शिव कुमार, धर्मराज, शिवम कुमार, खुशबु गर्गेलवार, उपासना गौतम, रामलखन, दिव्यांश रंजन, प्राची पाटील, रश्मी गोहाने, अश्विनी रोकडे, राहुल भालेराव, विश्वभूषण खैरकार या विद्यार्थ्यांनी भूमिका केल्या. सहनिर्देशन कृष्ण मोहन यांनी तर निर्देशन सुरभी विप्लव यांनी केले.

भारतेंदु हरिश्चंद्र यांचे हास्य विनोदी नाटक अंधेर नगरी यातून उपस्थितांना लोटपोट केले.

या नाटकात अनूप, विष्णु,मनीष, धर्मेंद्र तिवारी, सुमन, श्वेता सचान, साधना, धर्मराज, सागरिका नायक, नवीन कुमार मौर्य, अमित कुमार, सुमन, साधना, गौरव, आरती व शैकी जैन यांनी भूमिका केली. संगीत निर्देशन श्याम प्रकाशचे तर प्रकाश व्यवस्था सुहास नगराळे यांची होती. निर्देशन सुरभि विप्लव व सहनिर्देश होते. वस्त्र विन्यास श्वेता यांचे होते. इडिपस या नाटक ओगरे, शैकी जैन, राजेश अ पांडे, अशोक बैरागी य निर्देशन प्रितेश पांडे यांचे

मंगळवार, दि. २५ एप्रिल २०१७

देशोन्नती

परराष्ट्र मंत्रालयास वर्ध्यातून दुभाषी पुरव

सुषमा स्वराज यांची अपेक्षा : हिंदी विश्वविद्यालयाच्या कुलगुरुंनी दिल्लीत केली चच

प्रतिनिधी/ २४ एप्रिल

वर्धा : विदेश मंत्री श्रीमती सुषमा स्वराज यांच्याशी महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलगुरु प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांनी नुकतीच चर्चा केली. दिल्लीत झालेल्या एका महत्वपूर्ण बैठकीला विश्वविद्यालयातील विदेशी भाषांचे प्राध्यापक आणि आठ विद्यार्थी तसेच मंत्रालयातील प्रमुख अधिकारी उपस्थित होते.

यावेळी श्रीमती सुषमा स्वराज म्हणाल्या की विदेश मंत्रालयाला हिंदी माध्यमातून विदेशी भाषा अवगत असणारे अनुवादक, दुभाषी आणि भाषांतर कारांची मोठ्या प्रमाणात आवश्यकता आहे. ही आवश्यकता पूर्ण करण्याचे काम वर्धेतील हिंदी विश्वविद्यालयाने पूर्ण करावी, असे मत त्यांनी मांडले. चर्चेत विश्वविद्यालयात अरबी आणि रसी भाषांचे अभ्यासक्रम सुरू करण्याचा प्रस्ताव ठेवण्यात आला. कुलगुरु प्रा. मिश्र यांनी विदेशी भाषा जसे चीनी, फ्रेंच, स्पेनीश आणि जापानी भाषा विश्वविद्यालयात शिकविण्यात येत असून आणखी विदेशी भाषा सुरू करण्यात येतील असे सांगितले. विश्वविद्यालयात हिंदी शिकण्यासाठी अनेक राष्ट्रातील विद्यार्थी येताहेत, असे स स्वराज यांच्या निदर्शनास आणून दिले.

त्यासाठी आवश्यक सुविधा मनुष्यबळ पुरविण्याची मागणी विदेश सुषमा स्वराज यांच्याकडे केली. यावर स यांनी मदतीचे आश्वासन कुलगुरुंना दि या बैठकीला अतिरिक्त विदेश सचिव जयशंकर, संयुक्त सचिव राकेश वैष्णव, वि कर्तव्य अधिकारी यांच्यासह विदेशी भाषा तसेच महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय विश्वविद्यालय येथील चीनी भाषेचे अनिर्बाण घोष, जापानीचे सन्मती जैन, प्रे संदीप कुमार व ८ विद्यार्थी रंजीत कुमार, वि गाडे, श्रद्धा गजभिये, वंदना रामटेके, प्र माने, कपिल मुंडेवार, दर्शना पार्व उपस्थित होते.

शनिवार, दि.८ एप्रिल २०१७

देशोन्नती

हिंदी विश्वविद्यालयात जनसंचार विभागाच्यावतीने

पत्रकारितेवर राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन

प्रतिनिधी / ७ एप्रिल

वर्धा : महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय वर्धेच्या जनसंचार विभागाच्या वतीने १० आणि ११ एप्रिल रोजी गालिब सभागृहात 'पत्रकारिता आणि समाज' या विषयावर दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले आहे.

याविषयी जनसंचार विभागाचे अध्यक्ष डा. कृपाशंकर चौबे यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, चर्चासत्राचे उद्घाटन १० एप्रिल रोजी सकाळी १०.३० वाजता होईल. उद्घाटन सत्रात हिंदी भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यावर चर्चा होईल. पत्रकार राहुल देव बीज वक्तव्य करतील. मानविकी व समाजविज्ञान विभागाचे अधिष्ठाता प्रो. मनोजकुमार स्वागत भाषण करतील. मणिकांत सोनी अतिथी वक्ता राहतील. अध्यक्षस्थानी कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र राहतील. दुपारी मांडवल, पत्रकारिता आणि लोकतंत्र यावर चर्चा होईल. अध्यक्षस्थानी प्रकुलगुरु प्रो. आनंदवर्धन शर्मा राहतील. यावेळी कल्लोल चक्रवर्ती, अरुणकुमार त्रिपाठी, अनिल अग्रवाल वक्ता म्हणून विचार मांडतील. ११ एप्रिल रोजी सकाळी १०.३० वाजता संपादक नामक संस्थेचा अस्त या विषयावर चर्चा होईल. सत्राच्या अध्यक्षस्थानी राहुल देव राहतील. मुख्य अतिथी म्हणून सुधीर पाठक आणि विशेष अतिथी एस. एन. विनोद राहतील. यावेळी हर्षवर्धन आर्य, मणिकांत सोनी व अनिल अग्रवाल वक्ता असतील. समारोपीय दुपारी ३ वाजता होईल. यावेळी पत्रकारितेचे भविष्य आणि भविष्यातील पत्रकारिता या विषयावर चर्चा होईल. अध्यक्षस्थानी प्रो. गिरीश्वर मिश्र राहती[illegible] विशेष वक्ता सुधीर पाठक अ. ल. वरिष्ठ पत्रकार एस.एन. विनोद, हर्षवर्धन आर्य, कल्लोल चक्रवर्ती व अनिल अग्रवाल चर्चेत सहभागी होतील. विविध सत्रांचे संचालन व संयोजन जनसंचार विभागाचे डा. धरवेश कठेरिया, डॉ. अख्तर आलम, संदीप कुमार वर्मा, डॉ. रेणू सिंह आणि राजेश लेहकपुरे करतील.

मंगळवार, दि. १८ एप्रिल २०१७

देशोन्नती

डॉ. आंबेडकरांचा संघर्ष प्रेरक : प्रा. मिश्र

हिंदी विश्वविद्यालयात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती

प्रतिनिधी / १७ एप्रिल

वर्धा : भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १२६ व्या जयंती निमित्त महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात आयोजित कार्यक्रमात कुलगुरु प्रा. गिरीश्वर मिश्र म्हणाले की डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जीवन संघर्षाने व्यापलेले होते. कठोर परिश्रम करून त्यांनी विद्वत्तेच्या बळावर आपल्या कार्याचा ठसा उमटविला. त्यांनी देश आणि समाजाला एक नवी दृष्टी दिली. त्यांचे विचार आणि कार्याची प्रेरणा घेवून विद्यार्थ्यांनी पुढे गेले पाहिजे. गालिब सभागृहात कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून बोलतांना प्रा. मिश्र पुढे म्हणाले की, सामाजिक न्याय, स्वातंत्र्य आणि बंधुता प्रस्थापित करण्यासाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी संघर्ष करून तत्कालीन समाज व्यवस्थेत सुधारणेसाठी आपले जीवन वेचले. आपल्या विचारांवर ठाम राहून त्यांनी समाज उद्धाराचे कार्य केले. आजच्या पिढीने त्यांच्या विचाराचे अनुसरण करून पुढे गेले पाहिजे, असे आवाहन कुलगुरुंनी केले.

वरिष्ठ पत्रकार आणि चिंतक प्रा. अरुण कुमार त्रिपाठी यांनी 'गांधी-आंबेडकर अंतर्संबंध' या विषयावर विचार मांडले. ते म्हणाले की, उभय पुढारी हे महानायकच होते. त्यांच्यात वैचारिक मतभेद असले तरी दोघांचा संघर्ष हा देश आणि समाजासाठी होता असे दिसते. त्रिपाठी यांनी पुणे करार आणि दुसरी गोलमेज परिषद यांचे उदाहरण दिले. ते म्हणाले की, या घटनांमुळे भारतीय सामाजिक आणि राजकीय पातळीवर वादळ निर्माण झाले होते. उभयतांमधील संघर्षाचा प्रभाव आजही दिसून येत आहे. प्रा. त्रिपाठी यांनी स्वातंत्र्यपूर्व नंतरचा काळ तसेच भारतीय राज्यघटना तयार होईपर्यंतच्या काळाचा आढावा गांधी आणि आंबेडकर यांच्या संदर्भात घेतला. ते म्हणाले की, दोन्ही नेत्यांमधील धार्मिक आणि आध्यात्मिक चिंतनच त्यांना महान विचारवंत ठरवितात. समकुलगुरु प्रा. आनंद वर्धन शर्मा यांनी डॉ. आंबेडकर यांच्या जीवनातील प्रेरक प्रसंगाचे उदाहरण दिले. डॉ. आंबेडकरांना देश आणि सामाजिक विकासाच्या संदर्भात एका व्यापक फलकावर पाहिले गेले पाहिजे असेही ते म्हणाले.

कार्यक्रमाच्या प्रारंभी कुलगुरु प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण केले. डॉ. भदंत आनंद कौसल्यायन बौद्ध अध्ययन केंद्राचे प्रभारी निदेशक डॉ. सुरजीत कुमार सिंह यांनी स्वागत वक्तव्य दिले. कार्यक्रमाचे संचालन मराठी विभागाचे प्रभारी अध्यक्ष डॉ. शैलेश मरजी कदम यांनी केले तर जनसंपर्क अधिकारी बी. एस. मिरगे यांनी आभार मानले. यावेळी अध्यापक, कर्मचारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

सोमवार, दि. २४ एप्रिल २०१७

देशोन्नती

संस्कारातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते : जि

जनसंपर्क दिवस विशेषांकाचे लोकार्पण, मनीषा सावळे यांचा उत्कृष्ट जनसंपर्क

प्रतिनिधी/२३ एप्रिल

वर्धा : जीवनात यशस्वी होण्यासाठी सर्वत्र स्पर्धा लागलेली आहे. या स्पर्धेत यशस्वी होण्यासाठी मूलभूत कर्तव्याची जाणीव आणि संस्कार आत्मसात करणे आवश्यक आहेत. यातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते, असे विचार वर्धाचे जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी व्यक्त केले.

ते महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयात राष्ट्रीय जनसंपर्क दिनाच्या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विश्वविद्यालयाचे प्रकुलगुरु प्रो. आनंद वर्धन शर्मा होते. जिल्हाधिकारी नवाल यांनी 'विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक उत्तरदायित्व आणि जिल्हा प्रशासनाची भूमिका आणि आव्हाने' या विषयावर आपले विचार मांडले. पब्लिक रिलेशन्स सोसायटी

(पीआरएसआय) ऑफ इंडियाच्या वर्धा चॅप्टरच्या वतीने गालिब सभागृहात शुक्रवारी राष्ट्रीय जनसंपर्क दिवस साजरा करण्यात आला. यानिमित्त राष्ट्रीय सुरक्षेप्रती आमचे दायित्व या विषयावर विचार विनिमय करण्यात आला.

कार्यक्रमात मंचावर कुलसचिव कादर नवाज़ खान, प्रो. अरविंद कुमार झा, प्रो. अनिल कुमार राय, जिल्हा माहिती अधिकारी मनीषा सावळे यांची उपस्थिती होती. जिल्हाधिकारी म्हणाले की सरकार आणि विविध संस्था ह्या समाजातून निर्माण झाल्या

आहेत. त्यांच्याप्रती आपल्या
भावना असायला पाहिजे.
म्हणाले की, आपणाकडे ज्ञा
आहे त्याचा उपयोग दे
मत्यासाठी करायला पाहिजे

प्रो. आनंद व
राष्ट्रवाद आणि राष्ट्रीय चेत
देश आणि समाजाला सशक्त
सीमांचे संरक्षण करणा-या
भावना व्यक्त करतांना ते म्ह
आणि प्रतिकूल परिस्थितीत
संरक्षण करतात. त्यांना न
आदराची भावना ठेवायला प
कर्तव्यातून सामाजिक उत्त
पाहिजे असेही ते म्हणाले.
कुमार झा, प्रो. अनिल कुम
सावळे यांनीही आपले विचा

तरुण भारत
www.tarunbharat.net
आपलं वर्धा
रविवार, २ एप्रिल २०१७

नाटकातील एक दृश्य

हिंदी विद्यापीठात जागतिक रंगभूमी दिन साजरा

मॅकबेथ, अंधेर नगरी, इडिपस, दुतवाक्यम, आदीम, रंगमंच नाटकांचे सादरीकरण

वर्धा, १ एप्रिल ▸▸

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विद्यापीठात नुकताच जागतिक रंगमंच दिवस साजरा करण्यात आला. विद्यार्थ्यांनी शेक्सपियर यांचे मॅकबेथ, भारतेंदू हरिश्चंद्र यांचे अंधेर नगरी, ग्रीक नाटक इडिपस, भास यांचे दुतवाक्यम आणि आदिम रंगमंच ही नाटके सादर करून उपस्थितांची दाद मिळविली.

विश्वविद्यालयातील कला विभागाने हे आयोजन केले होते. नाटकांच्या सादरीकरणाची संकल्पना, समन्वय व निर्देशन सहायक प्राध्यापक सुरभी विप्लव यांचे तर निर्मिती आणि संयोजन वरिष्ठ रंगकर्मी सहायक प्राध्यापक डॉ. सतीश पावडे यांचे होते.

गालिब सभागृहात झालेल्या सादरीकरणाच्या वेळी कुलगुरू प्रा. गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरू प्रा. आनंद वर्धन शर्मा, डॉ. उषा शर्मा, साहित्य विद्यापीठाचे अधिष्ठाता प्रा. के. के. सिंह यांच्यासह अध्यापक, अधिकारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

सादरीकरणाआधी समता भवनातून वैविध्यपूर्ण वेशभूषा करून विद्यार्थ्यांनी रंगयात्रा काढली. या आयोजनाविषयी निर्देशक सुरभी विप्लव म्हणाल्या, संपूर्ण सादरीकरणाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांनीच पार पाडली. विविध विषय आणि आशयांच्या नाटकातून विद्यार्थ्यांनी नव्या रंगमंचाचा प्रारंभ केला अशी भावना त्यांनी व्यक्त केली.

नाटकांच्या माध्यमातून प्रबोधनाची मशाल निरंतर तेवत राहील, असा आशावादही त्यांनी व्यक्त केला. आयोजनाच्या यशस्वितेसाठी जनसंपर्क अधिकारी बी. एस. मिरगे, जनसंचार विभागाचे सहायक प्राध्यापक राजेश लेकहपुरे, लेखराम दन्नाना, सुरक्षा अधिकारी राजेंद्र घोडमारे, तंत्र सहायक हिमांशू नारायण, प्रदर्शनकारी कला विभागातील प्रगती मिरगे, ग्यासुद्दीन खान, अभिषेक कुमार, अश्विनी कुमार, अविचल गौतम, विद्यासागर देवले, राजदीप राठोड, निखिल खोडे, आकाश, सद्दाम हुसैन, सुनील गावस्कर, अर्चना वर्मा, शुभम, बंशी, सौरभ गुप्ता, गणेश यांनी सहकार्य केले.

◂(तभा वृत्तसेवा)

बुधवार, २६ एप्रिल २०१७

तरुण भारत

संस्कारातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकव

• जिल्हाधिकारी नवाल यांचे प्रतिपादन • मनीषा सावळे उत्कृष्ट जनसंपर्क अधिकारी

जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांचा सत्कार करताना प्रा. आनंद वर्धन शर्मा व अन्य

वर्धा, २५ एप्रिल ⯈⯈ जीवनात यशस्वी होण्यासाठी सर्वत्र स्पर्धा आहे. या स्पर्धेत यशस्वी होण्यासाठी मूलभूत कर्तव्याची जाणीव आणि संस्कार आत्मसात करणे आवश्यक आहेत. यातूनच सामाजिक उत्तरदायित्वाची शिकवण मिळते, असे विचार जिल्हाधिकारी शैलेश नवाल यांनी केले.

ते महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यापीठात राष्ट्रीय जनसंपर्क दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. अध्यक्षस्थानी प्रकुलगुरू प्रो. आनंद वर्धन शर्मा होते. व्यासपीठावर कुलसचिव कादर नवाज खान, प्रा. अरविंद कुमार झा, प्रा. अनिल कुमार राय, जिल्हा माहिती अधिकारी मनीषा सावळे यांची उपस्थिती होती.

नवाल पुढे म्हणाले, सरकार आणि विविध संस्था समाजातून निर्माण झाल्या आहेत. त्यांच्याप्रती आपल्या मनामध्ये जबाबदारीची भावना असायला पाहिजे. आपणाकडे ज्ञानाचे अस्त्र आणि शस्त्र आहे. त्याचा उपयोग देश आणि समाजाच्या भल्यासाठी करायला पाहिजे, असे आवाहन त्यांनी केले.प्रा. आनंद वर्धन शर्मा म्हणाले, अत्यंत विषम आणि प्रतिकूल परिस्थितीत ...
देशाचे संरक्षण करतात...
करत त्यांच्याप्रती आ...
ठेवायला पाहिजे. आ...
कर्तव्यातून सामाजिक ...
सिद्ध केले पाहिजे. ...
अरविंद कुमार झा, प्रा. ...
राय आणि मनीषा स...
विचार मांडले.

यावेळी पब्लि...
सोसायटी ऑफ इं...
चॅप्टरच्या वतीने प्रका...
आलेल्या राष्ट्रीय ज...
विशेषांकाचे लोका...
आले.

कार्यक्रमात जिल्हा मा...
मनीषा सावळे यांचा...
नवाल आणि प्रकुल...
वर्धन शर्मा यांच्या ...
जनसंपर्क अधिकारी ...
करण्यात आला. सं...
मिश्र यांनी केले तर ...
अधिकारी बी. एस...
मानले.

बुधवार, १२ एप्रिल २०१७

तरुण भारत
न मे कांक्षते सुखं

संतुलित पत्रकारिता पत्रकारांपुढील आव्हान : प्रा. मिश्र

वर्धा, ११ एप्रिल

"पत्रकारिता हे समाजासोबत संवाद साधण्याचे महत्त्वाचे आणि प्रभावी माध्यम आहे. आजची पत्रकारिता ही अनेक उद्देशांना समोर ठेवून करण्यात येते. देश आणि समाजाच्या अनेक समस्या आहेत. संतुलन कायम ठेवून पत्रकारिता करणे हे आजच्या पत्रकारांपुढील मोठे आवाहन आहे, असे प्रतिपादन हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांनी केले.

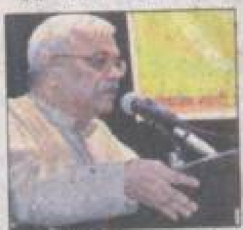

मार्गदर्शन करताना कुलगुरू प्रा. मिश्र

ते महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विद्यालयातं जनसंवाद विभागाच्या वतीने आयोजित 'पत्रकारिता आणि समाज' या विषयावरील दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्रात मार्गदर्शन करताना बोलत होते. प्रमुख अतिथी म्हणून अधिष्ठाता मनोज कुमार, मणिकांत सोनी होते.

मार्गदर्शन करताना मणिकांत सोनी म्हणाले, भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यांचा एक त्रिकोण आहे आणि वाचक या त्रिकोणाच्या मध्यभागी आहेत. भाषा आणि समाजात अनेक परिवर्तने आली तशी ती पत्रकारितेतही आली आहेत. आजची ६० टक्के युवा पिढी ही रोमन भाषेचा उपयोग करीत आहे. हिंदी पत्रकारितेत मराठीतील प्रतिसाद, उडाणपूल आणि जलकुंभ यासारखे प्रभावी शब्द वापरात आणावे, असा सल्लाही त्यांनी दिला. पत्रकारितेच्या क्षेत्रात पदार्पण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी भाषेचाही अभ्यास केला पाहिजे, असेही ते म्हणाले. प्रा. गिरीश्वर मिश्र यांनी मणिकांत सोनी यांचा सत्कार केला. यावेळी प्रा. कृष्णकुमार सिंह, प्रा. अरुणकुमार त्रिपाठी, विद्यापीठाचे प्रकुलगुरू प्रा. आनंद वर्धन शर्मा यांनी समयोचित विचार मांडले. आभार सहायक प्राध्यापक डॉ. धरवते कठेरिया यांनी मानले. कार्यक्रमाला अध्यापक, अधिकारी आणि विद्यार्थी उपस्थित होते. (तभा वृत्तसेवा)

तरुण भारत
www.tarunbharat.net
आपलं वर्धा
शुक्रवार, ७ एप्रिल २०१७

डॉ. विजयमोहन सिंह स्मृती युवा कथा पुरस्कार

वर्धा, ६ एप्रिल

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यापीठातील युवा कथाकार हुस्न तबस्सुम निहाँ यांना पहिला डॉ. विजयमोहन सिंह पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. निहाँ यांचे सर्जनात्मक कथालेखन आणि हिंदी साहित्य व भाषेप्रती त्यांची निष्ठा बघता हा प्रतिष्ठित पुरस्कार २३ मार्च रोजी भोपाळ येथे प्रदान करण्यात आला.

ही माहिती डॉ. विजयमोहन सिंह स्मृती ट्रस्टचे सचिव डॉ. अविचल• गौतम यांनी दिली. पुरस्काराबद्दल निहाँ यांचे कुलगुरू गिरीश्वर मिश्र, प्रकुलगुरू प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांच्या सह अध्यापक, अधिकारी व विद्यार्थ्यांनी शुभेच्छा दिल्या. (तभा वृत्तसेवा)

रविवार, २ एप्रिल २०१७

तरुण भारत

ज्योत्स्ना यादव निबंध स्पर्धेत प्रथम

वर्धा, १ एप्रिल ▸▸

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विद्यापीठात कार्यरत सुरेश यादव यांची कन्या ज्योत्स्ना हिला श्री रामचंद्र मिशन आणि युनाइटेड नेशन्स इन्फॉर्मेशन सेंटर फॉर इंडिया अँण्ड भूतान यांच्यावतीने आयोजित अखिल भारतीय निबंध लेखन स्पर्धा २०१६ मध्ये विदर्भात प्रथम स्थान मिळाले.

वर्धेतील जानकीदेवी बजाज विज्ञान महाविद्यालयांत ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. ज्योत्सना या महाविद्यालयाची विद्यार्थिनी आहे.

तिने आपला निबंध हिंदी भाषेत शिक्षा का समग्र उद्देश है आइनों के झरोखों में बदलना या विषयावर लिहिला. तिला सुवर्ण पदक आणि प्रमाणपत्र देऊन गौरविण्यात आले.

यावेळी प्राचार्य डॉ. ओम महोदय उपस्थित होते. तिचे कुलगुरू मिश्र, प्रकुलगुरू शर्मा, कुलसचिव मिश्र यांनी अभिनंदन केले.

◂(*तभा वृत्तसेवा*)

तरुण भारत

सोमवार, १७ एप्रिल २०१७

'असू अम्ही सुखाने'चे थाटात प्रकाशन

सामान्यांचे असामान्यत्व अधोरेखित करणारे पुस्तक : मा. गो. वैद्य

प्रकाशन करताना डावीकडून चंद्रकांत लाखे, सुधीर पाठक, डॉ. गिरीश्वर मिश्र, मा. गो. वैद्य, वि. स. जोग आणि प्रमिलाताई मेढे

नागपूर, १६ एप्रिल ▸▸

'सकारात्मक दृष्टीने लिहिलेले वाचकांच्या मनाला भिडतेच. अशाच प्रकारे सामान्यांचे असामान्यत्व अधोरेखित करणारे लिखाण सुधीर पाठक यांनी केले आहे. हे पुस्तक वाचनीय आणि संग्राह्य आहे,' असे मत ज्येष्ठ पत्रकार आणि विचारवंत मा. गो. वैद्य यांनी व्यक्त केले. महाराष्ट्रातील ज्येष्ठ सिद्धहस्त पत्रकार आणि दै. तरुण भारत, नागपूरचे निवृत्त मुख्य संपादक सुधीर पाठक यांच्या निवडक लेखांचा संग्रह 'असू अम्ही सुखाने...' या लाखे प्रकाशन, नागपूरने प्रकाशित केलेल्या पुस्तकाच्या प्रकाशन सोहळ्यात ते अध्यक्षस्थानावरून बोलत होते.

विनोबा विचार केंद्र, अमरावती रोड येथे आयोजित या प्रकाशन सोहळ्यात आंतरराष्ट्रीय हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. गिरीश्वर मिश्र, ख्यातनाम साहित्यिक डॉ. वि. स. जोग आणि राष्ट्र सेविका समितीच्या माजी प्रमुख संचालिका प्रमिलाताई मेढे या मान्यवरांचे मार्गदर्शन लाभले. सुधीर पाठक यांचे लिखाण काल्पनिक नाही तर जीवनदर्शक आहे, असे मत डॉ. मिश्रा यांनी व्यक्त केले. 'तभाचे नाव महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यात नेणारे आणि तडाखेबंद लिखाण करणारे पत्रकार' अशा शब्दात सुधीर पाठक यांचे वर्णन करून वि. स. जोग यांनी आपल्या समीक्षणात्मक संबोधनात त्यांची लेखनशैली वाचकाला झपाटून टाकणारी असल्याचे सांगितले. पु. ल. देशपांडे, पु. भा. भावे, आचार्य अत्रे आणि ग. त्र्यं. माडखोलकर यांच्या लिखाणाशी त्यांनी 'असू अम्ही सुखाने'ची तुलना केली.

चढाओढीच्या युगात 'असू अम्ही सुखाने... पत्थर पायातील' बापूसाहेब महाशब्दे यांच्या काव्यरचनेतील ही संकल्पना समाजात रुजविण्याची गरज आहे आणि हा उद्देश हे पुस्तक सर्वार्थाने साध्य करीत असल्याचे मत राष्ट्र सेविका समितीच्या माजी प्रमुख संचालिका प्रमिलाताई मेढे यांनी म... लेखक सुधीर पाठक यांनी पु... लिखाणादरम्यानच्या काळातील आ... आणि अनुभव सांगून पुस्तक लिख... भूमिका मांडली.

पुस्तकाला ज्येष्ठ विचारवंत अ... खांडेकर यांची प्रस्तावना लाभली... कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन संगीता वाईकर... तर आभारप्रदर्शन विशाखा पाठक... केले.

◂(तभा वृ...

तरुण भारत
www.tarunbharat.net
आपलं वर्धा
सोमवार, १० एप्रिल २०१७ १६

पत्रकारितेवर आज राष्ट्रीय चर्चासत्र

वर्धा, ९ एप्रिल

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विद्यापीठ जनसंचार विभागाच्या वतीने १० आणि ११ एप्रिल रोजी गालिब सभागृहात पत्रकारिता आणि समाज या विषयावर दोन दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले आहे.

चर्चासत्राच्या उद्‌घाटन सत्रात हिंदी भाषा, पत्रकारिता आणि समाज यावर चर्चा होईल. अध्यक्षस्थानी म. गांधी हिंदी विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. गिरीश्वर मिश्र राहतील. प्रमुख अतिथी म्हणून कल्लोल चक्रवर्ती, अरुणकुमार त्रिपाठी, अनिल अग्रवाल उपस्थित राहतील. पत्रकार राहुल देव मार्गदर्शन करतील. प्रा. मनोजकुमार स्वागतं भाषण करतील. यावेळी मणिकांत सोनी अतिथी म्हणून उपस्थित

राहतील. ११ एप्रिल रोजी सकाळी १०.३० वाजता संपादक नामक संस्थेचा अस्त या विषयावर चर्चा होईल. सत्राच्या अध्यक्षस्थानी राहुल देव राहतील. कार्यक्रमाला अतिथी म्हणून एस. एन. विनोद यांची उपस्थिती लाभणार आहे. यावेळी अनिल अग्रवाल, मणिकांत सोनी व हर्षवर्धन आर्य मार्गदर्शन करणार आहेत. समारोपीय कार्यक्रम दुपारी ३ वाजता होणार आहे. यावेळी पत्रकारितेचे भविष्य आणि भविष्यातील पत्रकारिता या विषयावर चर्चासत्र घेण्यात येणार आहे. चर्चासत्राच्या अध्यक्षस्थानी प्रा. गिरीश्वर मिश्र राहतील. विशेष अतिथी म्हणून सुधीर पाठक असतील. अनिल अग्रवाल, कल्लोल चक्रवर्ती, पत्रकार एस. एन. विनोद चर्चेत सहभागी होऊन पत्रकारितेचे भविष्य आणि भविष्यातील पत्रकारिता या विषयावर मार्गदर्शन करणार आहेत. संचालन डॉ. रेणू सिंह, राजेश लेहकपुरे, डॉ. अख्तर आलम, संदीप कुमार वर्मा, जनसंचार विभागाचे डॉ. धरवेश कठेरिया करणार आहेत. चर्चासत्राला उपस्थित राहावे, असे आवाहन हिंदी विद्यापीठाच्या जनसंचार विभागाने केले आहे.

(तभा वृत्तसेवा)

तरुण भारत
www.tarunbharat.net
आपलं वर्धा
सोमवार, १७ एप्रिल २०१७

डॉ. मिश्र यांना सेवानिवृत्तीनिमित्त निरोप

वर्धा, १६ एप्रिल

महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलसचिव म्हणून कार्यरत सुप्रसिद्ध रचनाकार आणि उडिया भाषेचे अनुवादक डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना एका कार्यक्रमात निरोप देण्यात आला.

विश्वविद्यालयातील फॅकल्टी ॲण्ड ऑफिसर्स क्लबच्या वतीने क्लबच्या सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र आणि श्रीमती मिश्र यांना कुलगुरू प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांनी भेटवस्तू देऊन सन्मानित केले. त्यांच्या कार्यकाळातील कार्यांचा एक फोटो अल्बम जनसंपर्क विभागाच्या वतीने भेट देण्यात आला.

कुलगुरू प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित कार्यक्रमाला समकुलपती प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज खान मंचावर उपस्थित होते. डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांनी आपले अनुभव विशद करताना विश्वविद्यालयातील कार्य संस्कृतीची प्रशंसा केली. संचालन डॉ. सुप्रिया पाठक यांनी केले. यावेळी प्रा. के. के. सिंह, राजेश्वर सिंह आणि डॉ. अवंतिका शुक्ला उपस्थित होते. ◀(तभा वृत्तसेवा)

सोमवार, १७ एप्रिल २०१७

पुण्य नगरी

डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना सेवानिवृत्तीनिमित्त निरोप

वर्धा : महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयाचे कुलसचिव म्हणून गेल्या ६०५ दिवसांपासून कार्यरत सुप्रसिद्ध रचनाकार आणि उडिया भाषेचे सिद्धहस्त अनुवादक डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना शुक्रवारी एका कार्यक्रमात भावपूर्ण निरोप देण्यात आला. विश्वविद्यालयातील फॅकल्टी एण्ड ऑफिसर्स क्लबच्या वतीने क्लबच्या सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र आणि श्रीमती मिश्र यांना कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांनी भेट वस्तु देऊन सन्मानित केले. त्यांच्या कार्यकाळातील कार्यांचा एक फोटो अलबम जनसंपर्क विभागाच्या वतीने भेट देण्यात आला. कुलगुरु प्रो. गिरीश्वर मिश्र यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित कार्यक्रमाला समकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज़ ख़ान मंचावर उपस्थित होते. डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांनी आपले अनुभव विषद करत विश्वविद्यालयातील कार्यसंस्कृतीची प्रशंसा केली. कार्यक्रमाचे संचालन स्त्री अध्ययन विभागाच्या प्रभारी अध्यक्ष तथा क्लबच्या सचिव डॉ. सुप्रिया पाठक यांनी केले. प्रो. के. के. सिंह, राजेश्वर सिंह आणि डॉ. अवंतिका शुक्ला यांनी डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र यांना शुभकामना दिल्या.

राष्ट्रप्रकाश

विदर्भ प्रकाश

सोमवार, 17 अप्रैल 2017

हि.वि के कुलसचिव डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र को विदाई

वर्धा। महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय में कुलसचिव पद पर पिछले 605 दिनों से कार्यरत सुप्रसिद्ध रचनाकार एवं उड़िया भाषा के सिद्धहस्त अनुवाद डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र को शुक्रवार, 14 अप्रैल को विदाई दी गयी. विश्वविद्यालय के फैकल्टी एण्ड ऑफिसर्स क्लब की ओर से क्लब के सभागार में आयोजित समारोह में डॉ. राजेंद्र प्रसाद मिश्र और श्रीमती मिश्र को कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र की ओर से भेंट वस्तु देकर सम्मानित किया गया. उन्हें उनके कार्यकाल में विश्वविद्यालय में बिताए पल और गतिविधियों से संबंधित फोटो का एलबम जनसंपर्क विभाग से भेंट किया गया. कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र की अध्यक्षता में हुए समारोह में समकुलपति प्रो. आनंद वर्धन शर्मा, कुलसचिव कादर नवाज़ ख़ान मंचासीन थे.

सोमवार, 17 अप्रैल 2017
लोकमत समाचार

चीनी छात्रों को प्रमाणपत्र प्रदान किया

कार्यक्रम में उपस्थित कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र व अन्य.

वर्धा: महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विवि में अध्यनरत चीनी एवं थायलैंड से आए विद्यार्थियों को 'अंतरराष्ट्रीय छात्रों के लिए हिंदी डिप्लोमा'पाठ्यक्रम के प्रमाणपत्र का वितरण किया गया. विद्यापीठ के सभागार में आयोजित कार्यक्रम में कुलपति प्रो. गिरीश्वर मिश्र ने प्रमाणपत्र प्रदान किए. प्रो. आनंदवर्धन शर्मा, प्रो. हनुमानप्रसाद शुक्ल उपस्थित थे.